AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ORDENANÇA D'OBRES EN EL DOMINI PÚBLIC PER A LA INSTAL-LACIÓ DE SERVICIS PÚBLICS

Texte normatiu

-Aprovat per acord plenari de 31.03.2026

-Rectificació d'errors acord plenari de 30.04.2026

-Publicació en el B.O.P. 19.05.2026

ORDENANÇA D'OBRES EN EL DOMINI PÚBLIC MUNICIPAL PER A LA INSTAL·LACIÓ DE SERVICIS PÚBLICS

ÍNDEX

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

CAPÍTOL I.- DISPOSICIONS GENERALS

Article 1.- Objecte de l'ordenança.
Article 2.- Àmbit objectiu d'aplicació.
Article 3.- Àmbit subjectiu d'aplicació.
Article 4.- Llicència d'obres.
Article 5.- Tramitació electrònica.
Article 6.- Definicions.

CAPÍTOL II.- INSTAL·LACIONS DE SERVICIS EN LA VIA PÚBLICA

Article 7.- Modalitats d'instal·lacions.
Article 8.- Condicions de les instal·lacions.
Article 9.- Situació, profunditats, distàncies mínimes entre instal·lacions i distribució de les instal·lacions.
Article 10.- Conservació i reparació de les instal·lacions.
Article 11.- Subordinació de les instal·lacions a l'interés públic.

CAPÍTOL III.- CONDICIONS D'EXECUCIÓ DE LES OBRES I OCUPACIÓ DE LA VIA PÚBLICA

Article 12.- Condicions prèvies a l'execució de l'obra.
Article 13.- Condicions generals de l'execució de l'obra.
Article 14.- Condicions d'obertura de rasa.
Article 15.- Condicions d'ocupació de la via pública.
Article 16.- Implantació de tapes de registre i armaris.
Article 17.- Condicions del farciment de rasa.
Article 18.- Obligacions de reposició de fermes i paviments.
Article 19.- Condicions de finalització de les obres.

CAPÍTOL IV.- INTERVENCIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA RESPECTE A LA LEGALITAT URBANÍSTICA I L'OCUPACIÓ DEL DOMINI PÚBLIC.

SECCIÓ 1a.- FUNCIONS DE COORDINACIÓ I PLANIFICACIÓ.

Article 20.- Programa anual d'obres i instal·lacions.
Article 21.- Coordinació d'actuacions i seguiment del Programa.
Article 22.- Programació d'obres i protecció de la via pública.

SECCIÓ 2a.- LLICÈNCIES

Article 23.- Disposicions generals.
Article 24.- Classes de llicències d'obres.
Article 25.- Tramitació de la llicència.

Article 26.- Obligacions del titular de la llicència.
Article 27. Caducitat de les llicències.
Article 28.- Extinció de la llicència.

SECCIÓ 3a.- INSPECCIÓ

Article 29.- Inspecció municipal.

SECCIÓ 4a.- RÈGIM SANCIONADOR

Article 30.- Disposicions generals.
Article 31.- Infraccions lleus tipificades en la present Ordenança.
Article 32.- Infraccions greus tipificades en la present Ordenança.
Article 33.- Infraccions molt greus tipificades en la present Ordenança.
Article 34.- Prescripció de les infraccions.
Article 35.- Normes d'aplicació respecte de les sancions.
Article 36.- Reparació de deficiències, danys i perjuís.
Article 37.- Pèrdua de l'homologació.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA
DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA
DISPOSICIÓ FINAL ÚNICA

ANNEXOS

Annex I “Esquemes d'implantació de canalitzacions”
Annex II “Cartells d'obra”
Annex III “Reposició de paviments en via púbica. Plans”
Annex IV “Definicions”

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'Ordenança Municipal de rases i tastos en la via pública, vigent a la ciutat de València des de la seua publicació en el Butlletí Oficial de la Província de València n.º 247 de 17 d'octubre de 1997, ha sigut un bon instrument normatiu en haver aconseguit harmonitzar l'interés del municipi en la protecció del domini públic del seu terme municipal amb els interessos de les empreses subministradores de servicis essencials, conciliant-ho amb el dret de la ciutadania de rebre tals servicis amb les més altes dosis de qualitat.

Després d'una vigència de més de 27 anys, l'experiència acumulada permet abordar la modificació de tot el que pot ser millorat, actualitzat, harmonitzat, partint de l'experiència que oferix la gestió pràctica de milers de llicències d'obres, d'altres tantes actes d'inspecció emeses pels servicis municipals, sempre en el tracte amb les empreses implicades, així com la imprescindible informació que oferix la ciutadania en el seu ús de l'espai públic i a l'accés a uns servicis necessaris.

En efecte, els servicis de subministrament d'aigua, de sanejament, de gas, d'electricitat i de telecomunicacions definixen la qualitat de vida a les ciutats, configurant-se com a autèntics drets essencials de la ciutadania, sent, al mateix temps, una font privilegiada de generació de riquesa i ocupació.

No obstant això, les obres necessàries per a facilitar eixos servicis, en afectar el domini públic municipal, tant al seu sòl, com al seu subsol i el seu vol, poden generar notables problemes en la vida quotidiana de la nostra ciutat, en la qualitat de l'espai públic, l'ordenació del trànsit i el trànsit per als vianants.

A l'exigència d'ordenar, coordinar i minimitzar l'impacte sobre el domini públic, en sentit ampli, va respondre l'anterior Ordenança i respon l'actual que, sense descurar la protecció del públic, permet aprofundir en l'agilitació de la tramitació i gestió necessària per a la prestació d'uns servicis de qualitat en una via pública el més habitable possible.

Esta habitabilitat exigix, com a condició irrenunciable, la garantia de l'accessibilitat universal. Les obres en el domini públic suposen una de les principals fonts de creació de barreres arquitectòniques i sensorials, temporals o permanents, a la ciutat. Per això, esta Ordenança situa l'accessibilitat, no com un principi més, sinó com un eix transversal i un requisit indispensable en totes les fases de la intervenció: planificació, disseny, execució, senyalització, reposició i mantenimiento. Es busca assegurar que qualsevol actuació no sols respecte la normativa vigent en matèria d'accessibilitat, sinó que fomente activament un entorn inclusiu, segur i transitable per a les persones amb discapacitat, persones majors i, en definitiva, per a tota la ciutadania.

Es tracta, en definitiva, que la intervenció pública davant el desplegament de servicis públics imprescindibles responga als principis de necessitat, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, accessibilitat, simplicitat i eficàcia.

Els Ajuntaments poden, en el planejament urbanístic, establir condicions per a les noves xarxes de telecomunicacions, i contemplar exigències i requisits per a realitzar les corresponents instal·lacions en ordenances o reglaments relatives a obres i instal·lacions en la via pública o de «cales i canalitzacions» o instal·lacions en edificis (art. 4.1 a) de la Llei 7/1985, Reguladora de les Bases de Règim Local] i del Reglament de Servicis de les Corporacions locals tendents a preservar els interessos municipals en matèria de seguretat en llocs públics (article 25.2 a)), ordenació del trànsit de vehicles i persones en les vies urbanes (article 25.2 b)), protecció civil, prevenció i extinció d'incendis (article 25.2 c)), ordenació, gestió, execució i disciplina urbanística

(article 25.2 d)), protecció del medi ambient (article 25.2 f)), patrimoni historicoartístic (article 25.2 e)) i protecció de la salubritat pública (article 25.2 f)).

En conclusió, es tracta de dur a terme el principi de desenrotllament territorial sostenible recollit en l'article 3 del Reial decret legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Sòl i Rehabilitació Urbana, en afirmar en el seu número 3 que "Els poders públics formularan i desenrotllaran, en el mitjà urbà, les polítiques de la seua respectiva competència, d'acord amb els principis de competitivitat i sostenibilitat econòmica, social i mediambiental, cohesió territorial, eficiència energètica i complexitat funcional, procurant que estiga suficientment dotat, i que el sòl s'ocupe de manera eficient, combinant els usos de manera funcional. En particular: "*g) Integraran en el teixit urbà quants usos resulten compatibles amb la funció residencial, per a contribuir a l'equilibri de les ciutats i dels nuclis residencials, afavorint la diversitat d'usos, l'aproximació dels servicis, les dotacions i els equipaments a la comunitat resident, així com la cohesió i la integració social."*

La present Ordenança es dicta a l'empara del que s'establix, amb caràcter general, en l'article 49 de la Llei 7/1985, Reguladora de les Bases de Règim Local, i, particularment, en desenrotllament del Text refós de la Llei d'Ordenació del Territori, urbanisme i paisatge, aprovat pel Decret legislatiu 1/2021, de 18 de juny, sense perjuí dels preceptes que puguen resultar d'aplicació de la Llei 3/2004, de 30 de juny, d'Ordenació i Foment de la Qualitat de l'Edificació en la Comunitat Valenciana (d'ara en avant LOCE València), així com qualsevol altra disposició legal i reglamentària sectorial d'aplicació, en la redacció actual donada a estos preceptes, com ara la Llei 39/1988, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals, el Reglament de Béns de les Entitats Locals, Reial decret 1372/1986 de 13 de juny i el Reglament de Servicis de les Corporacions Locals, Decret 17 de juny de 1955. Sent també d'aplicació per al no previst en elles les disposicions contingudes en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques

L'Ordenança s'estructura en quatre capítols.

El Capítol I contempla les *"Disposicions Generals"* relatives a l'objecte i àmbit d'aplicació de l'Ordenança, entre altres normes, resultant d'especial interés la tramitació electrònica dels diferents procediments administratius contemplats en la norma municipal.

El Capítol II conté les *"Instal·lacions de servicis en la via pública"*, definint les modalitats d'estes, les seues condicions tècniques generals i específiques, així com, les seues normes sobre situació, profunditats, distàncies i distribució, definint amb claredat la responsabilitat del seu manteniment i reparació, sense perdre de vista la necessària subordinació, d'esta mena d'instal·lacions, a l'interés públic.

El Capítol III contempla les *"Condicions d'execució de les obres i ocupació de la via pública*" distingint aquelles condicions referides a l'execució de l'obra pròpiament dita d'aquelles condicions que afecten l'ocupació de la via pública, regulant, finalment, les accions necessàries per a deixar la via pública en el mateix estat, o millor, al qual es va trobar en el moment de l'inici de les obres.

Finalment, en el Capítol IV, s'aborda el conjunt d'actuacions que s'atribuïxen a l'Ajuntament respecte de la matèria objecte de l'Ordenança, així sota la rúbrica *"Intervenció de l'Ajuntament respecte a la legalitat urbanística i l'ocupació del domini públic"* i ordenades en quatre seccions, s'articulen les funcions de coordinació i de planificació mitjançant la programació de les instal·lacions, la secció dedicada a les llicències com a mecanisme privilegiat de control públic de les obres, la seua tramitació, la inspecció tant de l'execució de les obres com de les condicions d'ocupació de la via pública i per a acabar amb una quarta secció en la qual contempla el règim sancionador davant els possibles incompliments de la normativa d'aplicació respecte de la

legalitat urbanística i de l'ocupació de l'espai públic.

CAPÍTOL I.- DISPOSICIONS GENERALS

Articule 1.- Objecte de l'ordenança.

Esta Ordenança té per objecte regular, dins de l'àmbit municipal, les condicions normatives i tècniques a les quals han de subjectar-se les obres necessàries per a la instal·lació de servicis públics en el domini públic de la ciutat de València, així com, la coordinació d'estes obres i les condicions d'ocupació d'este domini públic, la seua protecció i manteniment i el règim sancionador per als casos d'incompliment de la normativa d'aplicació.

Article 2.- Àmbit objectiu d'aplicació.

Esta Ordenança serà aplicable a:

a) Les obres necessàries per a la instal·lació, reparació, modificació i manteniment dels servicis públics de subministrament d'aigua i conduccions de desguàs al clavegueram, energia elèctrica, gas i telecomunicacions realitzades en domini públic municipal.

b) Les ocupaciones del domini públic municipal requerides per a la realització de les obres objecte d'esta Ordenança, així com per a la protecció i el manteniment d'estes instal·lacions.

Les obres municipals s'ajustaran al que es preveu en els seus respectius Plecs de Prescripcions Tècniques, i en tot el no previst expressament en ells serà aplicable la present Ordenança.

Article 3.- Àmbit subjectiu d'aplicació.

Esta Ordenança serà aplicable a:

1r. Les empreses prestadores dels servicis públics objecte d'esta Ordenança.
2n. Les empreses i els particulars que executen les obres objecte d'esta Ordenança.
3r. Cualquier persona física o jurídica titular d'una llicència objecte d'esta Ordenança.

Article 4.- Llicència d'obres.

1. L'ocupació del domini públic municipal per a la instal·lació o modificació de conduccions de servicis o de qualsevol altra instal·lació, requerirà la llicència municipal prèvia per a la utilització del domini públic afectat, que podrà esr:

   - El subsol de la via pública.
   - El sòl, de conformitat amb el que es preveu en l'apartat 2 del present article.
   - El vole de la via pública, en els casos excepcionals previstos en esta Ordenança.

2. L'ocupació del sòl s'autoritzarà:

   a) Amb caràcter temporal o transitori, durant l'execució de les obres, per a depòsit i circulació de maquinària, vehicles, materials, contenidors, casetes d'obra, tancat i senyalització, i altres elements auxiliars de les obres.

   b) Amb caràcter permanent o estable, per a les conduccions de servicis i en casos excepcionals degudament justificats, per a instal·lacions accessòries de les conduccions (tapes d'accés, registre i maniobra, ventilacions, arquetes enregistrables).

3. L'execució de les obres requerirà llicència municipal, que tindrà per objecte aprovar el traçat proposat pel titular de la instal·lació, l'ocupació real de la via pública, les característiques tècniques de les obres, la seua forma i termini d'execució.

La llicència s'atorgarà de conformitat amb el que es preveu en el Text Refós de la Llei d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge, aprovat pel Decret legislatiu 1/2021, de 18 de juny, i altra normativa que la desenrotlle o complemente, o les normes que la substituïsquen.

Les licencias habilitaran per a l'execució de les obres en el termini màxim de sis mesos, a comptar des de la data de la seua notificació, llevat que en la mateixa es fixen dates per a la seua execució, això sense perjuí de les pròrrogues que puguen concedir-se.

4. Serà titular de la llicència la persona física o jurídica que la sol·licite i obtinga amb la documentación requerida en esta ordenança, que amb caràcter general seran les companyies prestadores dels servicis a instal·lar.

Article 5.- Tramitació electrònica dels procediments

1. Tots els tràmits dels procediments regulats en esta Ordenança, tant la sol·licitud de la llicència d'obres, i l'atorgament de la representació i els apoderaments, com la gestió de l'homologació, la denúncia de deficiències en la via pública, i els tràmits del procediment sancionador haurà de poder realitzar-se mitjançant la utilització de mitjans electrònics, sense perjuí de l'obligació de relacionar-se electrònicament amb les Administracions Públiques en els supòsits determinats per la legislació bàsica de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques.

2. En el sentit indicat, els procediments regulats en esta Ordenança s'adeqüen a l'Ordenança Reguladora de l'Ús de l'Administració Electrònica a l'Ajuntament de València.

3. L'actuació mitjançant representant en els procediments regulats en la present Ordenança realitzada per mitjans electrònics es regirà pel que es preveu en la legislació vigent en la matèria i la citada Ordenança, havent d'acreditar-se la representació pels procediments continguts en la “Seu electrònica” de l'Ajuntament de València mitjançant els corresponents certificats de representació, firma electrònica reconeguda, el Registre de Representants i quants altres procediments s'incloguen en esta seu electrònica,

Article 6.- Definicions bàsiques

A l'efecte d'esta Ordenança s'entén per:

1. Cala o tast

   Obertures que es realitzen en el paviment de calçades i voreres, l'amplària de les quals siga inferior a 1.5 metres i la seua longitud no supere els 6 m i que estan motivades per les avaries que es produïxen en les conduccions subterrànies i també les que s'efectuen per a localitzar altres conduccions que puga interferir en la instal·lació d'una nova canalització o en la renovació d'algun tram.

2. Rasa

   Toda obra d'obertura del sòl de la via pública o remoció del paviment per a instal·lar qualsevol canalització subterrània, així com, per a reparar avaries o desperfectes en les conduccions o instal·lacions de servicis, o verificar la seua situació, que no siga cala o

tast.

3. Ramal

   Zanja per a escomesa que permet la connexió des d'un servici existent en la via pública a les instal·lacions d'alimentació als edificis, amb una traça sensiblement perpendicular a la façana.

En l'Annex IV “Definicions” s'amplien els diferents conceptes que es contemplen en esta Ordenança municipal.

CAPÍTOL II.- INSTAL·LACIONS DE SERVICIS EN LA VIA PÚBLICA

Article 7.- Modalitats d'instal·lacions.

a) Instal·lacions ordinàries

La instal·lació de les infraestructures de servicis en la via pública, s'efectuaran mitjançant conduccions:

1r.- En galeries de servicis visitables.
2n.- En calaixos de servicis o galeries enregistrables.
3r.- Entubades en conductes subterranis.
4t.- Enterrades.

1r.- Es consideraran galeries de servicis visitables les infraestructures subterrànies destinades a allotjar les conduccions dels subministraments, que per les seues característiques i dimensions permeten un accés lliure en la totalitat del seu recorregut per a fer les operacions d'instal·lació, conservació, manteniment i reparació de les conduccions situades en el seu interior.

L'Ajuntament podrà construir per si mateix o autoritzar tercers la construcció de galeries de servicis. Per a això, l'empresa o organització interessada demanarà el permís corresponent a l'Ajuntament, qui podrà establir les condicions oportunes.

En qualsevol cas, el propietari quedarà obligat a admetre, en les condicions que arbitre l'Ajuntament i determine la legislació sectorial del servici i l'específica de Prevenció de Riscos Laborals, la instal·lació en la mateixa de tots els servicis compatibles que l'Ajuntament considere necessaris. Excepcionalment, la instal·lació de nuevós servicis en les galeries existents no serà autoritzada per l'Ajuntament quan la galeria es trobe saturada de servicis i la nova instal·lació supose una alteració dels existents.

L'Ajuntament de València tindrà en compte els requisits de disseny facilitats per les Companyies de Servicis, a fi de garantir la viabilitat de la seua explotació.

2n.- Es considerarà galeria no visitable o enregistrable, o calaix de servicis, les infraestructures o corredors coberts amb lloses i accessibles des de l'exterior, que permeten la instal·lació en el seu interior de les conduccions i servicis de les diferents empreses subministradores.

L'Ajuntament podrà construir per si mateix o autoritzar empreses particulars o organismes oficials la construcció de calaixos de servicis. Per a això, l'empresa o organisme interessada demanarà l'autorització corresponent a l'Ajuntament.

En qualsevol cas, el propietari quedarà obligat a admetre, en les condicions que arbitre l'Ajuntament i determine la legislació sectorial del servici i l'específica de prevención de riesgos laborals, la instal·lació en els mateixos de tots els servicis compatibles que l'Ajuntament considere necessaris. Els calaixos de servicis se situaran preferentment sota les voreres i paral·lelament a la línia de vorada. Podran ser simples o múltiples, amb capacitat suficient perquè els cables i canonades instal·lades queden de forma ordenada, funcional i segura per a poder fer els treballs propis de reparació o substitució dels servicis instal·lats.

L'Ajuntament de València tindrà en compte els requisits de disseny facilitats per les Companyies de Servicis, a fi de garantir la viabilitat de la seua explotació.

3r.- Es consideraran servicis entubats aquells que discórreguen per conductes destinats a albergar conduccions de subministraments, quan l'estesa de tubs o cables en el seu interior puga fer-se sense alçar el paviment o la vorera sense més solució de continuïtat que la relativa a les arquetes de registre i als punts d'entroncament.

Podran ser unitubulares o multitubulars, fabricats en formigó, metàl·lics, PVC, PE, materials ceràmics i altres degudament homologats, aptes per a suportar les càrregues previstes, amb l'estanquitat adequada i resistents a la corrosió. La instal·lació dels conductes, així com les arquetes, haurà de garantir que en realitzar injeccions per a consolidar el subsol amb pressió de fins a 1 Kg/cm², el material injectat no puga penetrar en els tubs, no sent responsable l'Ajuntament si això succeïra.

Els servicios técnicos municipales podran requerir de les compañías de servicios que la instal·lació de cables en el subsol haja de ser necessàriament entubada, en funció del tram o zona que es tracte.

Els conductes se situaran en general sota les voreres, llevat que l'amplària de les mateixes o la quantitat de servicis existents ho impedisca, i en este cas podrà autoritzar-se la seua col·locació sota calçada.

En zones enjardinades les conduccions de servici hauran de discórrer preferentment per zones d'andanes o passejos, havent d'adoptar-se les mesures de protecció oportunes del sistema radicular de l'arbratge.

4t.- Seran conduccions enterrades les que es col·loquen directament en el subsol sense utilitzar conductes preexistents, de manera que no puguen retirar-se o reparar-se sense obrir el paviment. Les conduccions enterrades se situaran preferentment sota les voreres, llevat que l'amplària de la mateixa o la quantitat de servicis existents ho impedisca, i en este cas podrà autoritzar-se la col·locació sota la calçada.

Totes les instal·lacions situades en el subsol de la via pública se situaran atenent les disposicions que, tant en planta com en alçat, es definixen en l'Annex I “Esquemes d'implantació de canalitzacions” de la present Ordenança i que només podrà alterar-se en casos excepcionals degudament justificats.

b) Instal·lacions especials

No es permetran instal·lacions diferents de les incloses en esta Ordenança, excepte en els casos excepcionals degudament justificats i autoritzats per l'Ajuntament, com en els següents suposats:

1r.- Esteses aèries

En tot l'àmbit de sòl urbà de València, queda terminantment prohibida la instal·lació d'esteses aèries, i els posats en façana, ja siguen elèctrics, telegràfics, telefònics, cable o altres, excepte aquells degudament justificats, i en este cas l'Ajuntament podrà autoritzar-los, establint les condicions que procedisquen.

En les restants classes de sòl, mentres i quant no s'aprove el planejament que el desenrotlle, podran autoritzar-se estes instal·lacions en precari, quedant les companyies obligades a les modificacions prèvies o al seu canvi definitiu per instal·lacions subterrànies. Lus costos derivats d'estes modificacions seran satisfets per l'autoritzat, a la seua costa. Estos punts de suport hauran de tindre la solidesa i estabilitat necessàries i estaran degudament consolidats i ancorats al terreny, de manera que la seua estabilitat i seguretat queden garantides en tot moment.

No obstant això, les esteses aèries i cablejades existents amb anterioritat a la prohibició de la seua instal·lació no permetran a l'Ajuntament obligar a la seua retirada, atés el principi de seguretat jurídica.

En tot cas, quan es tracte d'àmbits afectats per un Pla Especial de Protecció, declarats Bé d'Interés Cultural (BIC), les instal·lacions visibles (antenes, armaris, rètols, etc.) que alteren la imatge urbana requeriran dictamen favorable de la Comissió Municipal de Patrimoni, quan així ho determinen les normes urbanístiques d'estos plans especials de protecció.

2n.- Protecció de cables provisionals en superfície

En instal·lacions provisionals de subministrament (by-pass d'aigua, grups electrògens, cablejat de fires), queda prohibit l'estesa de cables o canonades directament sobre el paviment en zones de pas per als vianants. Hauran d'utilitzar-se passafils homologats de tipus rampa suau (pendent màxima 10%) i superfície antilliscant, fixats al sòl per a evitar desplaçaments.

3°.- Enderrocaments d'edificis

En el cas d'enderrocaments d'edificis es comunicarà el començament d'estos, amb la suficient antelació, als servicis municipals i companyies afectades, sense perjuí del compliment de les Ordenances i Normatives pròpies d'esta mena d'actuacions.

En cas que els edificis a derrocar tingueren cables ancorats a les façanes, estos hauran de ser desviats, per a això s'executaran les canalitzacions subterrànies necessàries. Llevat que es tracte d'edificis declarats en amenaça de ruïna imminent en els quals, per motius de seguretat, no pot demorar-se l'execució de l'enderrocament. En estos casos, els cables podran quedar sostinguts mitjançant pals situats a l'interior del solar resultant de la demolició'.

Els costos derivats d'estes modificacions seran satisfets segons determine la legislació sectorial del servici afectat.

No està permesa la col·locació de pals en via pública. Esta autorització excepcional estarà condicionada, en tot cas, al fet que estos pals no invadisquen l'Itinerari Per als vianants Accessible (IPA) ni reduïsquen la seua amplària lliure, excepte casos degudament justificats, que seran autoritzats per l'Ajuntament, establint les condicions que procedisquen i previ depòsit de fiança o aval.

Article 8.- Condicions de les instal·lacions.

a) Condicions generals

Les infraestructures de servicis com ara aigua, gas, electricitat, telecomunicacions, o escomeses de sanejament, així com qualsevol altre servici a instal·lar en la via pública s'instal·laran en el subsol d'acord amb la norma tècnica pròpia del servici, amb les disposicions del planejament urbanístic vigent i amb les contingudes en la present Ordenança.

La licencia de les obras serà revocable per raons d'interés públic, reservant-se l'Ajuntament la facultat de requerir la modificació de l'emplaçament i rasant de la canalització per causa d'interés públic o projecte municipal que així ho exigisca, sent els gastos costejats, d'acord amb el que es preveu en el contracte de concessió i legislació sectorial aplicable i, en defecte d'això o complementàriament, segons el que es preveu en les presente Ordenança.

Les conduccions hauran de reunir les condicions tècniques i els elements de protecció i seguretat establits per les normes vigents.

En llocs ben visibles de l'o bra i en les tanques es disposaran cartells informatius, segons model aprovat per l'Ajuntament.

b) Condicions específiques

1. Clavegueram

Les escomeses de sanejament per a desguassos particulars s'instal·laran en el subsol en total compatibilitat amb les seccions, rasants, diàmetres, pendents, capacitat hidràulica, tipus de material i instal·lacions annexes incloses en la “Ordenança Municipal de Sanejament i Normalització dels Elements de Clavegueram de la ciutat de València”, així com altra normativa legal vigent.

En cap cas s'autoritzaran noves escomeses domiciliàries en paral·lel a la línia de façana per on estiguera previst que discórreguen altres servicis

2. Instal·lacions de conducció per cable.

Les conduccions per mitjà de cables no compresos en els articles anteriors s'ajustaran a les condicions incloses en esta Ordenança i altra legislació vigent.

Article 9.- Situació, profunditats, distàncies mínimes entre instal·lacions i distribució de les instal·lacions.

a) Situació

Les conduccions s'instal·laran sota la vorera o calçada, amb les disposicions en planta i alçat especificada en l'Annex I “Esquemes d'implantació de canalitzacions” d'esta Ordenança.

b) Profunditats

1. La profunditat de la canalització serà tal que no afecte els servicis existents ni a la futura execució d'escomeses i derivacions dels actuals servicis. Així mateix, es respectaran les profunditats necessàries per a no interferir amb la implantació futura d'elements d'accessibilitat (com a ascensors en via pública o rampes) ni amb el correcte desenrotllament del sistema radicular de l'arbratge urbà.

2. En calçada la profunditat mínima de les conduccions que discórreguen paral·leles a fachada serà la indicada en l'Annex I “Esquemes d'implantació de canalitzacions”.

3. En el cas de travessar zones enjardinades, la profunditat lliure mínima serà d'1 m. per a qualsevol servici, excepte per a la xarxa de reg.

4. En casos degudament justificats i segons el parer dels servicios técnicos municipales, podran autoritzar-se profunditats diferents de la indicada en el paràgraf anterior, sempre que s'adopten les mesures complementàries de seguretat que assenyalen en cada cas les reglamentacions específiques de cada servici i es propose al s ervicio municipal competent per a la seua corresponent aprovació.

5. En el cas de canalitzacions elèctriques, que discórreguen per vorera, enfront de zones no edificables, la profunditat des de la rasant fins a la coronació del tub més

superficial podrà ser de 0,6m.

c) Distàncies

1. Les distàncies mínimes entre conduccions de diferents servicis, tant si transcorren paral·lels com en creuaments, seran les reglamentàries i no podran ser inferiors a les següents mesures en planta:

   - Entre conduccions de gas i elèctriques: 20 cm.
   - Entre conduccions d'aigua i elèctriques: 20 cm.
   - Entre conduccions de gas i d'aigua: 30 cm.
   - Entre conduccions de telecomunicacions i altres: 20 cm.

2. Les conduccions d'aigua se situaran**,** en un pla superior a les de sanejament, i sempre que siga possible, a una distància no inferior a 50 cm.

3. Les distàncies mínimes indicades:

   i. Es mesuraran en planta entre les generatrius exteriors més pròximes dels dos conductes.
   ii. Podran ser ampliades en els casos en què l'Administració Municipal ho estime convenient per raons de seguretat.
   iii. Podran reduir-se en casos justificats, protegint i aïllant les instal·lacions, amb aplicació de les mesures que autoritzen els servicios técnicos municipales.

4. No se situarà cap canalització a una distància inferior a 0.5 metres de l'arbratge viari, i en tot cas fora de l'àmbit de l'escocell.

En zones enjardinades, la distància de qualsevol servici a l'arbratge existent no podrà ser inferior a 1,5 metres.

En els entorns d'arbratge o palmera monumental s'haurà de complir la regulació establida en la Llei 4/2006 de, 19 de maig, de Patrimoni Arbori Monumental, o norma que la substituïsca.
No obstant això , l'anterior, si durant l'execució dels treballs es vera afectat alguna arrel superior a 3 cm de diàmetre, s'hauran de paralitzar els treballs en eixe punt immediatament i contactar amb el Servici de Parcs i Jardins a l'efecte de concretar les mesures de protecció o correcció a adoptar. No es podrà reprendre l'excavació en eixe punt fins a la personació o autorització expressa d'este Servici.

d) Distribució

La disposició en planta de les canalitzacions en vorera seguirà, amb caràcter general la següent distribució:

a) En el sentit des de façana o límit de parcel·la cap a la vorada, es disposaran els diferents servicis en l'orde següent:

   1r.- Instal·lacions de distribució elèctrica.
   2n.- Aigua Potable.
   3r.- Gas.
   4t.- Telecomunicacions.

Els espais assignats a cada servici venen definits en l'Annex I “Esquemes d'implantació de

canalitzacions” d'esta Ordenança. L'absència de qualsevol d'estes canalitzacions no alterarà la cadència o l'orde establit, ocupant el buit el servici contigu.

b) En el sentit des de vorada a façana o límit de parcel·la, es disposaran els diferents servicis municipals en l'orde següent:

1r.- Xarxa de reg.
2n.- Enllumenat.
3r.- Trànsit.
4t.- Comunicacions Municipals.

Els espais assignats a cada servici es definixen en l'Annex I “Esquemes d'implantació de canalitzacions” d'esta Ordenança. L'absència de qualsevol d'estes canalitzacions no alterarà la cadència o l'orde establit, ocupant el buit el servici contigu.

Quan per raons de disponibilitat d'espai en la vorera, no siga possible incloure la totalitat de les canalitzacions esmentades, o quan en la mateixa existisquen séquies, canonades de clavegueram o altres instal·lacions que ho impedisquen, el peticionari de la llicència o agent urbanitzador, si és el cas, haurà de proposar una o diverses solucions alternatives al Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura, a través de l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL), qui estudiarà i autoritzarà les solucions tècniques que procedisquen.

Article 10.- Conservació, manteniment i reparació de les instal·lacions.

Les obligacions de conservació i manteniment de les instal·lacions situades en la via pública deriven del dret de propietat en els termes de la legislació estatal i autonòmica, incloent-hi els instruments d'intervenció per al seu compliment efectiu mitjançant les ordes d'execució.

a) Obligació de conservació i manteniment.

És obligació del titular de la instal·lació mantindre en perfecte estat de conservació la infraestructura del servici del qual es tracte, atés l'estricte compliment de la normativa tècnica vigent en la matèria, amb la finalitat d'evitar qualsevol mal o perjuí a les persones o els seus béns, al mobiliari urbà o qualsevol altre element de la via pública.

També, el manteniment dels armaris en bones condicions d'adorn serà responsabilitat i competència dels seus titulars.

b) Obligació de reparació de deficiències.

Conseqüentment amb l'obligació de manteniment de les instal·lacions, és obligació del titular de les mateixes la reparació de les deficiències que es produïsquen en la secció de ferma o paviment adjacent que queda sobre ella i en tota la secció que es veja afectada per la deficiència, així com les que expressament determinen els servicios municipals per a una millor conservació de la via pública, sense perjuí del que es dispose en el Pla d'Actuació o Conveni corresponent.

En el cas de servicis municipals, serà la unitat administrativa que gestione la infraestructura la que haurà de donar compliment a l'indicat en el paràgraf anterior.

La conservació i manteniment de les tapes de registre dels servicis instal·lats en les vies públiques, així com armaris o altres elements que siguen necessaris, en les condicions necessàries de seguretat per al trànsit rodat i per als vianants, serà responsabilitat de la compañía o particular titular del servici

Així mateix, serà responsabilitat i obligació de les compañías o particulars titulars de servicis, l'esmena de deficiències que puguen aparéixer en el paviment adjacent a estes tapes i que es va veure afectat per la seua col·locació.

c) Obligació d'intervenció immediata

Les empreses concessionàries de servicis disposaran, en tot moment, dels equips suficients per a reparar immediatament els desperfectes i les avaries que afecten la via pública.

Tan prompte com l'empresa corresponent tinga coneixement de qualsevol avaria en les conduccions, tapes i altres elements inherents a les seues instal·lacions, haurà de procedir urgentment a la seua reparació, adoptant les mesures suficients en matèria de senyalització que garantisquen la seguretat del trànsit per als vianants i rodat.

d) Avaries i urgències

1. Quan una compañía de servicio considere urgent l'obertura d'una rasa s'haurà de comunicar de manera immediata a la Sala de Control del Trànsit i al Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura a través de l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL), l'abast de l'avaria, les seues conseqüències i necessitats d'ocupació previsibles, obtenint d'esta Sala de Control el corresponent assenyalament per a iniciar els treballs immediatament.

2. En el cas de particulars, una vegada sol·licitada la llicència, s'haurà de comunicar a OCOVAL, que verificarà la urgència i li farà lliurament de les condicions generals d'execució segons el que es preveu en la present Ordenança.

3. El particular gestionarà amb la Sala de Control de Trànsit de l'Ajuntament el correspondent assenyalament per a poder iniciar els treballs de manera immediata.

4. També es considerarà d'urgent execució aquelles rases amb llicència sol·licitada que condicionen o afecten obres en execució i la coordinació de la qual no es va poder preveure. Estàs rases podran ser executades previ informe tècnic favorable del Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura i sempre que siga possible la seua coordinació amb les obres en execució.

5. Estes obres urgents seran sotmeses igualment a la Inspecció Municipal i s'executaran segons les previsions generals d'esta Ordenança, realitzant-se la reposició necessària indicada per esta Inspecció.

6. Quan en una mateixa zona es detecte una reiteració d'avaries en les instal·lacions d'una determinada compañía de servicis, l'Ajuntament podrà requerir a esta Companyia perquè procedisca a la renovació integral de les canalitzacions en l'àmbit assenyalat.

7. Una vegada conclosos els treballs de reparació, la compañía responsable dels mateixos facilitarà a l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL), el pla de planta de la canalització o instal·lació afectada, en cas que esta haja patit modificacions respecte a la seua situació original.

8. La urgència en la reparació del servici no eximix del compliment de la normativa d'accessibilitat. S'haurà de garantir en tot moment un Itinerari Per als vianants Accessible (IPA) provisional, senyalitzat i segur, encara que siga mitjançant l'ús de planxes o passarel·les temporals que complisquen les condicions de l'article 15 d'esta Ordenança.

e) Indemnització, si és el cas, per responsabilitat extracontractual.

Tots els danys ocasionats a les persones o els seus béns, mobiliari urbà i arbres o altres plantacions, a conseqüència d'avaries en les conduccions o defectes de conservació de les instal·lacions donaran lloc a la consegüent indemnització per responsabilitat extracontractual a càrrec de la companyia prestadora del servici.

L'incompliment per part del seu responsable de qualsevol d'estes obligacions podrà donar lloc a l'obertura del corresponent expedient sancionador per part de l'Ajuntament en els termes continguts en esta Ordenança, sense perjuí de l'adopció de les mesures d'execució forçosa legalment previstes.

Article 11.- Subordinació de les instal·lacions a l'interés públic.

Les llicències municipals relatives a estes instal·lacions estaran sempre subordinades a les necessitats de la ciutat i atorgades sota la condició que les companyies subministradores i els particulars hauran de modificar, traslladar o suprimir les instal·lacions, d'acord amb l'interés públic i els projectes municipals, amb les següents conseqüències:

1a.- Informació a l'Ajuntament de canalitzacions i instal·lacions existents.

Les companyies informaran, a requeriment dels servicis tècnics municipals, les canalitzacions i instal·lacions existents i/o programades, tant en sòl urbà com urbanitzable (en este últim cas els informes es basaran en la documentació inclosa en el corresponent Projecte d'Urbanització), en un termini màxim de 10 dies, definint les solucions i propostes de desviaments, supressions, modificacions i ampliacions a tindre en compte, excepte casos excepcionals expressament determinats per l'Administració municipal, en els quals l'envergadura del projecte requerisca un termini superior.

2a.- Subjecció al termini de qualsevol intervenció sobre les instal·lacions.

Quan alguna via pública estiga dotada de galeries de servicis, les noves conduccions hauran de ser instal·lades en elles en el termini que indique l'Administració Municipal, llevat que existisca alguna incompatibilitat d'orde tècnic que ho impedisca.

Les disposicions que l'autoritat municipal adopte sobre supressió, modificació o trasllat d'instal·lacions seran immediatament executades i hauran de ser acabades en el termini que s'assenyale, una vegada acordat el pressupost d'indemnització corresponent. Este termini podrà variar en funció de la disposició de permisos al fet que pertocara, així com de les possibles afeccions amb la resta de servicis.

3a.- Obligació d'intervenció per raons d'interés públic.

Quan per raons d'obres municipals, o l'Ajuntament el considerara en funció de l'interés públic, calga traslladar, modificar o suprimir les conduccions o instal·lacions de servicis existents, les entitats afectades estaran obligades a realitzar-les i seran costejades segons el que es preveu en la concesión administrativa del servici, si és el cas, i/o conforme al que es preveu en la legislació sectorial aplicable, i a falta de les dos, els gastos seran a càrrec de l'empresa titular del servici afectat.

En el moment de presentar la proposta tècnica del trasllat, l'empresa titular de la instal·lació haurà de fer constar l'any de la instal·lació del servici afectat, les característiques tècniques (material, diàmetre, secció, etc.) i presentar còpia de la llicència municipal concedida en el seu moment.

4a.- Indemnització, si és el cas, per la intervenció sobre la instal·lació.

1r.- Presentació de pressupost del cost de la intervenció.

Quan siga procedent el pagament per part de l'Ajuntament o de la persona física o jurídica que estiga subrogada en les seues obligacions, d'indemnització a favor dels titulars de la llicència en els casos de trasllats, supressió o modificació de les instal·lacions, l'empresa afectada el justificarà adequadament mitjançant la presentació dels pressupostos necessaris per a la seua aprovació municipal, previ els informes tècnics corresponents dels servicios técnicos de l'Ajuntament.

2n.- Quantia de la indemnització.

Amb caràcter general, la quantia de la indemnització s'obtindrà a partir del pressupost contradictori de la modificació o supressió sol·licitada, minorat en la part proporcional del termini d'amortització previst ja transcorregut, computant a este efecte el nombre d'exercicis naturals vençuts des de la data d'aprovació de la “Acta de Recepció Provisional de l'Obra” o data de terminació de la Instal·lació corresponent. Per a la determinació de l'amortització anual, s'aplicaran els coeficients legals en vigor.

En el cas de tractar-se de modificacions sobre instal·lacions ja existents o autoritzades en el moment de l'entrada en vigor de les presents Ordenances, la quantia de la indemnització serà el cinquanta per cent del pressupost contradictori d'execució, modificació o supressió sol·licitada.

En atenció a les especials circumstàncies que comporta cada cas de supressió, modificació o trasllat dels diferents servicis regulats per esta Ordenança, i per a obtindre la màxima diligència en la resolució de cada supòsit, l'Ajuntament de València podrà convindre separadament amb les diferents empreses l'especial aplicació d'esta Ordenança respecte dels criteris de valoració de les indemnitzacions.

3r.- Execució mitjançant retenció de crèdit de la partida pressupostària.

El fet que l'Ajuntament no haja abonat les indemnitzacions que procedisquen, no serà obstacle perquè s'executen les resolucions adoptades per l'Administració municipal per al trasllat o supressió de les instal·lacions, bé mitjançant orde d'execució i pagament d'indemnització prèvia per les empreses contractistes o concessionàries de l'Ajuntament o alternativament, sempre que s'haja retingut crèdit en les partides pressupostàries corrents per la quantitat precisa. Si no fora possible esta retenció de crèdit, es procedirà d'acord amb la legislació reguladora de les hisendes locals.

CAPÍTOL III.- CONDICIONS D'EXECUCIÓ DE LES OBRES I OCUPACIÓ DE LA VIA PÚBLICA.

Article 12.- Condicions prèvies a l'execució de l'obra.

Les obres s'executaran respectant estrictament les condicions expressades en la llicència concedida, s'ajustarà al calendari i als horaris autoritzats.

En tot cas, el director d'obra o tècnic competent haurà de disposar, amb anterioritat al començament de l'execució de les obres de:

1r.- El document municipal de “Assenyalament de dates”, en el qual consta l'emplaçament de l'obra, classe d'esta, dates d'inici i finalització i, si és el cas horaris, amb la finalitat de poder ser exhibit obligatòriament a requeriment de la Inspecció municipal o la Policia Local.

2n.- Document d'homologació, acreditatiu de la solvència tècnica de l'empresa encarregada de l'execució de les obres, obtingut conformement al que es disposa en esta Ordenança.

3r.- Els plans actualitzats dels servicis existents en l'àmbit d'actuació de l'obra.

4t.- El replanteig de l'obra, com a pas previ i obligatori a l'inici dels treballs, sobre el terreny de l'obra executar, conformement a estes condicions:

- El director d'obra comunicarà la data de replanteig a l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL) amb 48 hores d'antelació a l'inici de l'obra, amb la finalitat que els seus tècnics puguen acudir, si és el cas, així com requerir la presència dels tècnics municipals especialitzats dels possibles servicis afectats (Servici de Parcs i Jardins, etc…).

- Les obres es replantejaran d'acord amb la llicència concedida, de tal mode que la futura execució ocasione els mínims perjuís a les infraestructures confrontants, als arbres, els jardins, la il·luminació, els senyals de circulació, o qualsevol altre element d'urbanització i instal·lacions existents.

- Si d'este replanteig es desprenguera la necessitat de modificar la llicència concedida, per la impossibilitat de la seua execució segons el seu actual plantejament, el promotor haurà de sol·licitar una nova llicència o la seua modificació sobre la base dels acords presos en el replanteig.

5é.- El cartell informatiu de les obres col·locat on se situe l'obra, en lloc ben visible, contindrà:

- Logotip i nom i telèfon de l'entitat promotora o titular de la llicència.
- Logotip, nom i telèfon de l'empresa que realitza les obres.
- Naturalesa, permís, localització, dates d'inici i finalització de les obres.
- Logotip i nom de l'Ajuntament i de l'Oficina de Coordinació d'Obres.
- Telèfon de contacte 24h per a incidències d'accessibilitat, destacat visualment, dels servicis d'urgència de les companyies i altres mitjans que les mateixes disposen.

El cartell d'obra s'ajustarà al definit en la figura 1 en l'Annex II “Cartells d'obra” de la present Ordenança. Excepte en obres de menys de 5 m de longitud o 5 dies d'execució, en les quals el cartell es podrà ajustar al definit en la figura 2 de l'Annex II i col·locar-se en les tanques de protecció.

En el cas d'obres per a la resolució d'avaries, haurà de disposar-se en el tancat de l'obra un cartell en el qual s'indique el nom i logotip de la companyia, un telèfon de contacte, la paraula “AVARIA”, i un text indicant almenys: “Estem treballant per a reparar una avaria. Disculpen les molèsties”.

Article 13.- Condicions generals de l'execució de l'obra.

L'execució de les obres s'ajustarà a les següents condicions:

1a.- Si per causes justificades no és possible iniciar les obres en la data fixada, l'entitat haurà d'anul·lar immediatament l'assenyalament a la Sala de Control de Trànsit i comunicar-lo a OCOVAL.

2a.- Si en l'execució de l'obra l'empresa contractista troba algun tipus d'obstacle que estima que pot impedir el compliment del termini fixat per a finalitzar-la, s'haurà de sol·licitar a la Sala de Control de Trànsit la pròrroga oportuna amb la deguda justificació de les causes al·legades. Esta sol·licitud haurà de realitzar-se, almenys, 24 hores abans de complir-se el termini indicat en l'assenyalament. En tots els casos la Sala de Control fixarà el nou assenyalament de dates per a fer els treballs.

3a.- Si en l'execució dels treballs el contratista troba un entorpiment en el subsol que impedira el traçat previst, el comunicarà al s ervicio municipal competent, ateses les indicacions que este formule.

4a.- El Servici municipal competent, per raons d'interés públic, podrà introduir, durant l'execució dels treballs, modificacions al pla de les obres, tant si afecten el calendari o a l'horari, com als torns de treball o a la maquinària a emprar.

L'Alcaldia aprovarà, mitjançant un Bàndol, que serà objecte de publicació, les directrius generals de mobilitat, autorització d'instal·lacions i ocupació del domini públic durant la celebració de les Falles, Setmana Santa i qualssevol esdeveniments o festivitats que requerisquen mesures específiques relatives a l'ocupació del domini públic municipal. Dichas directrius hauran de prioritzar i garantir la continuïtat dels Itineraris Per als vianants Accessibles (IPA) en els eixos principals, assegurant el trànsit de persones amb discapacitat i servicis d'emergència.

5a. Si durant l'execució dels treballs s'afectara algun bé privat el director de l'obra el comunicarà immediatament i es procedirà a la seua reparació o substitució.

6a. Queda prohibida la instal·lació de generadors elèctrics auxiliars o una altra maquinària fixa sorollosa en el domini públic fora de l'horari d'obra autoritzat, o en horari nocturn, excepte autorització expressa i justificada per emergència. En cas d'autoritzar-se, estos equips hauran de ser de baix nivell d'emissió acústica (insonoritzats) i situar-se en calçada, evitant sempre que siga possible la seua ubicació en la vorera, per a no afectar l'accessibilitat sensorial (acústica) ni el dret al descans.

7a. En obres situades a menys de 100 metres de centres educatius (col·legis, escoles infantils), es prohibix el moviment de maquinària pesada i camions d'obra durant les franges horàries d'entrada i eixida escolar (de 8.30 a 9.30 i de 16.30 a 17.30, o segons

horari del centre), per a garantir la seguretat dels menors, especialment aquells amb discapacitat o necessitats de suport.

Article 14.- Condicions d'obertura de rasa.

L'obertura de la rasa se subjectarà a les següents condicions:

1r.- Demolició del paviment:

La demolició del paviment es farà mitjançant el procediment més adequat per a cada circumstància, de manera que es mantinga una perfecta alineació de la vora de la rasa evitant mossegades o qualsevol altra irregularitat. L'empresa constructora utilitzarà l'equip idoni per a garantir una demolició del paviment de manera ràpida i eficaç i amb la menor generació de pols possible.

Els productes d'esta demolició, excepte orde en contra de la Inspecció facultativa que especifique l'interés de recuperar-los, seran depositats directament en contenidors o recipients adequats, disposats expressament i entregats a un gestor autoritzat per al seu tractament.

2n.- Buidatge de rases:

El buidatge i l'excavació de les rases es faran mitjançant l'ús dels equips més adequats, de manera que es garantisca una execució ràpida, dins de les normes que la seguretat i higiene en el treball exigixen, sobretot tenint en compte la possible presència d'instal·lacions en el subsol.

El material producte de demolicions i excavacions, no podrà ser depositat en la via pública, escocells o espais enjardinats, sinó que hauran de ser depositats directament en contenidors o saques, disposats expressament, i entregats a un gestor autoritzat per al seu tractament, llevat que excepcionalment i de manera justificada siguen expressament autoritzats.

3r. Suposat de danys a altres instal·lacions:

Si durant l'execució dels treballs s'afectara servicis existents, el director de l'obra el comunicarà immediatament al responsable del manteniment d'este servici, procedint immediatament, i en coordinació amb este, a la seua reparació, i informant de les actuacions al Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura, a través de l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL).

4t. Afeccions per soroll i vibracions:

La maquinària utilitzada haurà de ser l'adequada per a minimitzar l'impacte acústic i vibratori en l'entorn. En zones sensibles (pròximes a hospitals, residències de persones majors o centres educatius), es prohibirà l'ús de maquinària d'alt impacte (martells pneumàtics, etc.) en horaris nocturns o de descans, excepte urgència justificada. S'haurà de protegir l'accessibilitat sensorial de les persones.

Article 15.- Condicions generals d'ocupació de la via pública.

1r.- Protecció dels jardins afectats per l'obra.

1. Per a la ubicació, si és el cas, de la caseta d'obra i magatzem de materials, ferramentes i mitjans auxiliars, s'estudiarà un emplaçament que minimitze esta incidència negativa, aprofitant les zones de menor afecció al trànsit.

2. Es tindrà una especial cura en la planificació del treball a fi de reduir al mínim el temps de permanència en obra d'estos elements. En la planificació de les fases d'obra, es prioritzarà mantindre l'itinerari per als vianants per la vorera original. El desviament a calçada o a la vorera de davant serà sempre l'última opció.

3. No es permetrà el magatzematge de materials ni mitjans auxiliars més temps que l'estrictament necessari per a la seua utilització o posada en obra. El magatzematge serà acuradament ordenat i només ocuparà en planta l'espai imprescindible.

4. Els materials procedents de l'obertura de les rases es depositaran directament dins de contenidors o saques expressament dislocs per a esta finalitat i seran transportats immediatament a un abocador autoritzat.

5. Per a la seguretat i comoditat del trànsit dels vianants es formarà un pas longitudinal a la façana degudament protegit. Quan l'amplària de la vorera no permeta simultàniament l'obertura de la rasa, la disposició dels materials i també l'existència del citat pas longitudinal per als vianants, s'habilitarà un passadís degudament barrat i protegit en la calçada, amb derivacions a la façana davant de cada un dels accessos a immobles. Estes derivacions (passarel·les d'accés) hauran de ser d'una amplària lliure mínima de 1,20 metres, absència de regruixos superiors a 4mm, pendents no superiors al 10% i superfície antilliscant. En tot moment estos passos es mantindran expedits, almenys en la mitat de l'amplària. Quan els passos de vianants hagen de salvar alguna rasa oberta, esta es cobrirà amb planxes i baranes, garantint un adequat anivellament amb el paviment circumdant i evitant qualsevol regruix o escaló superior a 4 mm. Les planxes hauran de ser antilliscants en sec i mullat, i les juntes entre elles o amb el paviment hauran d'estar protegides per a evitar ensopegades o l'enganxament de bastons o rodes.". En cap cas la cinta d'abalisament es considera element de protecció.

6. Els passadissos per als vianants, els elements de protecció i senyalització de les obres en la via pública han de complir les condicions descrites en l'Ordenança Municipal d'Accessibilitat del Mitjà Urbà del Municipi de València.

7. No es permetrà apilaments de cap mena de materials, ni cap altra ocupació en les zones plantades dels jardins, excepte casos excepcionals degudament autoritzats.

8. Protecció de la salut pública i accessibilitat química. Queda prohibit l'abocament de lletades de ciment, restes de formigó, dissolvents, pintures, olis o combustibles de maquinària sobre el paviment, els escocells o la xarxa d'embornals.

9. En cap cas la instal·lació de tanques, casetes o rases podrà obstaculitzar, ni tan sols parcialment, les eixides d'emergència o vies d'evacuació d'edificis de pública concurrència, centres educatius, sanitaris o vivendes. S'haurà de garantir enfront d'estes eixides un espai lliure de maniobra (''plaça de gir'') de 1,50 metres de diàmetre lliure d'obstacles per a permetre l'evacuació de persones en cadira de rodes.

2n.- Protecció de la vegetació ornamental i del mobiliari urbà.

1. El titular de la llicència haurà de realitzar les obres de protecció, manteniment i reposició de l'arbratge i de les plantacions que puguen ser afectades. Així mateix, s'hauran de mantindre els espais lliures afectats, sent responsabilitat del titular de la llicència el reg de la vegetació en aquells casos en els quals l'obra afecte la xarxa de reg i no permeta el seu normal funcionament.

2. A l'efecte de la present Ordenança, tota zona de la via pública que vaja a quedar afectada per la instal·lació de qualsevol tipus de mobiliari urbà (Opis publicitaris, quioscos, cabines, armaris de distribució o d'alimentació, reguladors o comandaments, etc..), haurà de contemplar-se de manera que s'aconseguisca l'òptima integració urbanística d'estos elements en l'entorn i les mínimes molèsties al trànsit de vianants, sense perjuí del compliment de les específiques ordenances que, si és el cas, els regulen.

3. Tots els elements instal·lats en les voreres que queden afectats per les obres hauran de ser reposats en les mateixes condicions que posseïen abans de l'afecció.

3r.- Tancat de l'obra

1. Tot element que altere d'alguna manera la superfície del carrer o jardí suposarà un obstacle que haurà de ser protegit amb elements de protecció. Estos obstacles podran ser tant les casetes d'obra com els materials, la maquinària, les ferramentes o els mitjans auxiliars que poden estar emmagatzemats, les mateixes rases i els materials amuntegats (s'exceptuaran aquells casos que a juicio de la Inspecció Municipal el tancat d'algun element auxiliar supose un obstacle major).

2. La protecció de tots estos elements i qualsevol altre, serà contínua en tot el seu perímetre i es farà per mitjà de tancaments consistents, suficientment estables, que no invadisquen en l'amplària mínima lliure de l'Itinerari Per als vianants Accessible, amb delimitació dels espais destinats a cada un dels possibles usos que ens ocupen: passos per als vianants, trànsit rodat, accessos a la propietat. etc., d'acord amb les especificacions aplicables a la protecció dels jardins.

3. A l'efecte d'esta Ordenança, els elements de protecció i senyalització de les obres en la via pública han de complir les condicions establides en l'Ordenança d'Accessibilitat del Mitjà urbà del Municipi de València.

4. Queda expressament prohibit l'ús d'elements de tancat que presenten arestes vives, elements punxants o tallants (p. ex. malles trencades, filferros solts). Tots els elements de tancament i les seues bases de suport hauran de ser de vores romes o protegides per a evitar danys als vianants en cas de contacte accidental.

4t.- Senyalització de l'obra

1. L'obligatorietat del manteniment de la circulació rodada i per als vianants en condicions suficients de seguretat exigirà l'adopció de mesures reglamentàries de senyalització horitzontal i/o vertical, cartells informatius i rètols indicadors que garantisquen en tot moment la seguretat dels vianants, dels usuaris del carril bici, dels automobilistes i del propi personal de l'obra.

2. Els elements de protecció i senyalització de l'obra compliran les exigències de l'article 24 de l'Orde de 9 de juny de 2004 de la Conselleria de Territori i Vivenda, per la qual es desenrotlla el Decret 39/2004, de 5 de març, del Consell de la Generalitat en matèria d'accessibilitat en el mitjà urbà i de l'Ordenança d'Accessibilitat en el mitjà urbà del municipi de València, o normes que les substituïsquen. Les marques viàries provisionals d'obra (color groc/taronja) hauran de garantir un alt contrast visual (luminància) respecte al paviment existent.

3. Els senyals de trànsit a col·locar seran les reglamentàries, ajustant la seua disposició a les característiques urbanes, així com a la localització de la zona d'obres en relació amb el tram viari afectat.

4. Si l'obra afecta a una escala o rampa existent amb passamans, i este ha de ser retirat temporalment, s'haurà d'instal·lar un passamans provisional assegurança en l'itinerari alternatiu si este té desnivell, garantint el suport continu.

5. El titular de la llicència assumirà el cost de la senyalització, així com dels desviaments de trànsit necessaris.

6. Les bases de suport de la senyalització vertical provisional (senyals de trànsit, balises, cartells) i del tancat, no podran consistir en elements improvisats (p. ex. pneumàtics, sacs d'enderroc) o que generen risc d'ensopegada (p. ex. creueres metàl·liques, blocs de formigó trencats). Hauran d'utilitzar-se bases homologades de cautxú o plàstic, de vores romes, color contrastat i disseny que no invadisca l'itinerari per als vianants.

7. Es fomentarà la instal·lació de balises electròniques (beacons) Bluetooth en el tancat d'inici i fi d'obra, que emeten informació sobre la incidència accessible a través d'aplicacions mòbils de guiat per a persones cegues habituals.

8. Quan es talle un carril bici, la senyalització de desviament haurà de situar-se amb una antelació suficient perquè el ciclista no es veja obligat a frenar bruscament o invadir la vorera. Es prioritzarà la utilització barreres plàstiques plenes d'aigua (Nova Jersey) per a canalitzar el trànsit ciclista de manera segura, enfront de l'ús de cintes o tanques lleugeres que puguen ser desplaçades pel vent invadint el carril.

5é.- Afecció a contenidors de residus.

1. Si les obres afecten els contenidors de recollida de residus urbans o als de recollida selectiva (cartó...), estos hauran de situar-se, durant l'execució de les obres, de manera que en qualsevol cas siga possible el seu ús, així com l'evacuació del seu contingut, i mantindre's en el mateix costat del carrer en el qual es troben originalment. En cap cas es deixaran els contenidors aïllats o sense accés.

2. En cas que la magnitud de l'obra no permeta el compliment de les anteriors condicions, previ a l'inici de l'obra, l'interessat haurà de posar-se en contacte amb els tècnics del s ervicio municipal competent amb la finalitat que es determine una ubicació viable.

3. La ubicació provisional de contenidors haurà de garantir que el mecanisme d'obertura (pedal o maneta) queda orientat cap a l'itinerari accessible i lliure d'obstacles. Queda prohibit col·locar-los d'esquena a la vorera o pegats a tanques que impedisquen accionar el pedal.

6é.- Afecció a places d'aparcament reservades per a persones amb mobilitat reduïda.

En cas que per a l'execució dels treballs haja d'ocupar-se una plaça d'aparcament reservada per a persones amb mobilitat reduïda (PMR), durant el temps d'execució de l'obra haurà d'habilitar-se esta plaça en la zona més pròxima degudament senyalitzada.

7é.- Càrregues suspeses.

Queda prohibit el trànsit de càrregues suspeses per grues sobre zones de pas per als vianants habilitades. Si és imprescindible, s'haurà de tallar el pas de vianants mitjançant

señalistas (personal d'obra) durant la maniobra, garantint que cap persona, especialment aquelles amb discapacitat auditiva o visual que no perceben la càrrega, romanga davall.

8é.- Túnels.

En túnels per als vianants provisionals d'obra (passadissos coberts), s'haurà de garantir una ventilació adequada per a evitar l'acumulació de calor excessiva a l'estiu o fums de maquinària, que puguen afectar persones amb problemes respiratoris o cardiovasculars.

Article 16.- Implantació de tapes de registre i armaris.

1.- Quan l'obra de canalització incloga la implantació en superfície d'algun element com a reixes, tapes de registre o altres, estes:

a. Seran de materials homologats que tinguen la durabilitat i la resistència adequada per a suportar les inclemències meteorològiques, de superfície amb un valor de resistència al lliscament (Rd) superior a 45, conforme a la prova del pèndol (UNIX-ENV 12633:2003), tant en sec com en mullat, i sense forats o regruixos, amb tractament antioxidant pintat en fàbrica, en calçades, en carrers per als vianants la via dels quals estiga reservada de manera permanent a l'ús per als vianants excepte en l'horari permés per a càrrega i descàrrega i per al pas de vehicles de servici públic o de residents i en aquelles voreres o trams que per determinades circumstàncies suporten trànsit rodat per l'existència de guals de vehicles o accessos de vehicles d'emergència i neteja. En zones en zones enjardinades o en voreres on no es preveja el pas de vehicles podran ser de resistència 125 kN (classe B-125). Les planxes metàl·liques de cobriment (xapes) hauran de tindre una textura superficial (grecado, punta de diamant o tractament abrasiu) que no incremente excessivament la resistència al redolament per a cadires de rodes manuals, evitant superfícies rugoses molt agressives que causen vibracions doloroses.

b. Es col·locaran sempre enrasades amb el paviment confrontant i de manera que no existisca perill, tant per al trànsit de vianants com per al rodat. La seua col·locació assegurarà la seua continuïtat i la inexistència de regruixos d'altura superior a 4 mm.

c. Quan siguen tapes quadrades i rectangulars en vorera es col·locaran paral·leles a la façana, en la seua dimensió màxima en les rectangulars, excepte les boques d'incendi i comptadors, que se situaran perpendicular a esta.

d. Hauran de portar una inscripció que permeta identificar el tipus de servici i la companyia a la qual pertany sense necessitat d'alçar la tapa, fins i tot en aquells casos en els quals la tapa siga del mateix tipus de material que el paviment adjacent.

e. Així mateix, amb la finalitat que es puga identificar el servici registrat, (en els casos de desaparició de la tapa), s'haurà de col·locar a l'interior de l'arqueta i en un lateral d'esta, una xapa identificativa amb el mateix anagrama de la tapa, de material indeleble i amb garanties de durabilitat, tipus "forex" o similar, degudament fixada. que permeta identificar el tipus de servici i la companyia a la qual pertany.

f. En el cas d'arquetes compartides, s'haurà d'identificar cada un dels servicis i companyies existents en este registre.

g. La col·locació de les tapes de registre dels servicis instal·lats en les vies públiques, en les condicions necessàries de seguretat per al trànsit rodat i per als vianants, així com la no generació de per basculación o desajustament (efecte 'tecla' al pas de vehicles), serà responsabilitat de la Companyia titular del servici. Esta deficiència, en afectar l'accessibilitat sensorial (contaminació acústica) i al dret al descans, haurà de ser esmenada en un termini d'urgència (72 hores) després de la notificació, i el seu incompliment es tipifica com a Infracció Greu.

h. Hauran de ser esquerdejades interiorment quan s'executen amb rajoles o blocs i es garantirà que el disseny de l'arqueta i el seu marc no genere buits o ranures superiors a 1 cm en el paviment circumdant que puguen atrapar bastons o talons, assegurant una transició suau.

2.- El manteniment i conservació del paviment adjacent a la tapa i que queda afectat per estes instal·lacions, serà competència del titular d'esta.

3.- En aquells projectes d'urbanització en els quals es pretenga que les tapes de registre siguen del mateix tipus que el paviment a col·locar s'haurà de recaptar informe del Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura.

4.- No s'autoritzaran armaris o qualsevol altre tipus de mobiliari accessori en la via pública excepte en casos excepcionals degudament justificats. En estos casos, hauran de situar-se seguint les instruccions del Servici Municipal competent, de manera que no obstaculitzen l'itinerari per als vianants accessible, i respondran a dissenys i característiques homologades. Hauran de portar una inscripció que permeta identificar el tipus de servici i la companyia o institució a la qual pertanyen. Addicionalment, tots els armaris hauran de comptar en el seu interior amb una xapa identificativa (similar a la de l'Art. 16.1.e) que incloga el nom de la companyia titular, un número de registre de la instal·lació i un telèfon d'incidències 24 hores.

El titular haurà de traslladar estos elements si es veuen afectats per obres municipals o d'un altre Organisme Oficial i assumirà els costos derivats d'este.

Article 17.- Condicions del farciment de rasa.

1.- El farciment de la rasa es farà amb materials d'aportació que complisquen el que s'establix el Plec de Prescripcions Tècniques Generals per a obres de Carreteres i Ponts (PG-3) i complint l'allí establit.

2.- En el cas de rases, o trams de rasa, que queden fora de la calçada i que per tant no vagen a estar sotmesos a trànsit rodat, es podran utilitzar els productes procedents de l'excavació si complixen el PG-3 ,la qual cosa haurà d'acreditar-se mitjançant informe subscrit pel tècnic competent aportant els certificats de laboratori homologat dels assajos de plasticitat (L.L. i I.P), granulometria (grandària màxima i % passa), contingut en matèria orgànica i sals solubles, i capacitat de suport (CBR) corresponents.

3.- La grossària de les diferents tongades de material que siga necessari estendre, serà aquell que garantisca, amb els mitjans de compactació utilitzats, l'obtenció del grau de compactació mínim exigit. En cap cas s'estendran tongades de material amb una grossària superior a 20 cm una vegada compactades.

4.- En el cas de rases, o trams de rasa, que vagen a estar sotmesos a trànsit rodat, i, a causa de les condicions de restitució del trànsit, no siga possible compactar el sòl seleccionat, s'haurà de justificar tècnicament la inviabilitat de compactació a OCOVAL, i

una vegada autoritzat per esta Oficina, es podrà autoritzar excepcionalment l'emplenar amb morters o formigons fluids autocompactantes, de baixa resistència controlada. La resistència a compressió a 28 dies d'estos morters o formigons serà fixada en el Plec de Prescripcions Tècniques particulars del Projecte o, en defecte d'això, pel director de les obres en la documentació tècnica que es requerisca, i haurà d'estar compresa entre 2 i 4 MPa. En cas que no siga previsible una re-excavació posterior, el valor màxim podrà augmentar-se a 8 MPa, però sent baix criteri tècnic del Servici Municipal competent en base a la normativa legal vigent.

Article 18.- Obligacions de reposició de fermes i paviments.

1.- Normes generals

1. Els materials a utilitzar en la reposició de fermes i paviments compliran el que s'establix en el plec de Prescripcions tècniques generals del Catàleg de Ferms i Paviments de la Ciutat de València o, en defecte d'això, el PG-3.

2. En cas que el paviment a reposar tinga característiques especials que així ho aconsellen, el Servici Municipal competent podrà exigir que, abans del començament de l'obra, el titular de la llicència apile el material suficient per a garantir la seua reposició en el termini establit.

3. En cap cas, el termini de reposició del paviment, tant en voreres com en calçades, podrà ser superior a 24 hores des de la terminació de la capa de formigó de base, excepte aprovació expressa del Servici Municipal competent. Si l'enduriment del formigó (necessari abans de la reposició) obliga a mantindre la zona oberta, esta haurà de quedar protegida amb un paviment provisional si el termini d'espera supera les 24 hores.

4. En cas d'inexistència de paviments iguals en el mercat, els canvis hauran d'abordar-se globalment, evitant incoherències.

2.- Reposició en calçada

En els trams de canalització que discórreguen per calçada o zona d'estacionament, el paquet de ferm es reposarà amb les mateixes grossàries i materials que el ferm original, en cas de modificació del mateix haurà de ser d'iguals o superiors propietats conforme al "CATÀLEG DE FERMS I PAVIMENTS DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA".

Si la canalització no es puede executar a una profunditat igual o major que la suma de les grossàries de l'esplanada + paquet de ferm, i en tot cas si la profunditat de la clau del tub és inferior a 60 cm, necessàriament haurà de formar part del paquet de ferm una llosa de formigó d'almenys 20cm de grossària amb HA-25/B/20/XC2 o superior i malla electrosoldada de repartiment de 15x15x6. Esta llosa de formigó tindrà un sobre ample d'almenys 20cm per cada costat de la rasa. Sobre esta llosa de formigó donaran suport a les capes de barreja bituminosa o enrajolat corresponents al paquet de ferm existent en esta calçada. El sobre ample de 20cm del paquet de ferm a cada costat de la rasa es complirà en tot cas, independentment de la necessitat o no de la llosa de formigó.

Queda expressament prohibit per a reposicions definitives de la capa de redolament l'ús d'aglomerat en fred.

Durant l'estés del reg d'adherència, la dotació d'emulsió bituminosa no serà inferior en cap cas a 250g/m², i s'haurà de prestar especial atenció durant l'estés en les juntes verticals d'unió amb el paviment existent. Estes juntes hauran de quedar perfectament segellades i enrasades, sense

generar regruixos ('celles') ni enfonsaments ('mossegades') superiors a 4 mm, per a garantir la seguretat del trànsit rodat, especialment de vehicles de dos rodes (bicicletes, VMP, motocicletes).

En calçades de paviment de llamborda o rajoles, s'afectaran rajoles senceres, reposant sempre un sobre ample mínim de 20cm a cada costat amb rajola nova.

En cas de pavimentos continus (en rases obliqües al sentit de circulació) i d'afecció a carrils de circulació o carril bici, s'haurà de reposar la capa de redolament almenys en tot l'ample de cada un dels carrils afectats per la rasa (figures 1, 2 i 3 de l'Annex III “Reposició de paviments en via púbica. Plans”) En el cas de paviments continus (en rases paral·leles al sentit de circulació) i d'afecció a carrils de circulació o carril bici, i per tant excloent els aparcaments, s'haurà de reposar la capa de redolament almenys en tot l'ample de cada un dels carrils afectats per la rasa (figures 4 i 5 de l'Annex III “Reposició de paviments en via púbica. Plans”). La reposició del carril bici haurà de realitzar-se amb el material, color i tractament superficial (antilliscant) idèntics a l'original, garantint la perfecta planitud i la no generació de regruixos en les juntes.

En calçades de paviment de formigó en massa i formigó imprés les reposicions s'hauran de fer per lloses completes. S'entén per llosa la superfície compresa entre juntes longitudinals i transversals de treball, dilatació o contracció. El paviment de la reposició tindrà els materials característics del qual havia construït abans.

Per a les diferents disposicions de la canalització, obliqua, paral·lela o perpendicular es tindrà el reflectit en les figures 1, 2, 3, 4 i 5 de l'Annex III “Reposició de paviments en via púbica. Plans”)

3.- Reposició en vorera

Per a la reposició del tram de canalització que discórrega per vorera, de manera general es disposarà d'una base d'HM-20/B/20/X0 de grossària mínima de 20 cm. No obstante, en aquelles voreres o trams que per determinades circumstàncies suporten trànsit rodat per l'existència de guals de vehicles, accessos de vehicles d'emergència, etc., i si la profunditat de la clau del tub és inferior a 60cm, serà preceptiva la disposició d'una base de formigó amb un sobre ample d'almenys 20cm per cada costat de la rasa d'almenys 20cm de grossària amb HA-25/B/20/XC2 o superior i malla electrosoldada de repartiment de 15x15x6.

En voreres en les quals l'execució i reposició de la rasa afecte un ample major o igual al 50% del qual mesure la vorera afectada, l'Ajuntament podrà requerir la reposició del tram de vorera afectat en tot el seu ample mitjançant rajola hidràulica llisa negra de 20x20cm, excepte en voreres amb paviments de major valor econòmic, històric o artístic, en els quals es reposarà amb el mateix tipus de paviment existent, garantint que la reposició manté les condicions originals d'accessibilitat (enrasat, planitud, no lliscament) i la continuïtat de les guies podotáctiles si existiren.

En el cas de voreres de paviment continu es reposarà amb el mateix tipus de paviment.

Com a norma general, i en voreres en les quals l'execució i reposició de la rasa afecte un ample menor al 50% del qual mesure la vorera afectada, el paviment a reposar serà del mateix tipus, textura i color que l'existent en urbanitzacions definitives. Es reposaran rajoles senceres, no quedant sense reposar cap unitat deteriorada per l'obra, o adjacent a esta, encara que no haja estat afectada directament pels treballs, sempre que no es tracte d'una vorera deteriorada en el seu conjunt. En paviments amb disseny, trama o especejament (empedrats, rajoles hidràuliques, etc.), la reposició haurà de reconstruir el patró i l'alineació originals, garantint la continuïtat visual i textural de l'itinerari.

En cas d'afecció a carril bici de paviment continu en vorera, s'haurà de reposar la capa de

redolament almenys en tot l'ample de cada un dels carrils del carril bici afectats per la rasa. La reposició del carril bici haurà de realitzar-se amb el material, color i tractament superficial (antilliscant) idèntics a l'original, garantint la perfecta planitud i la no generació de regruixos en les juntes.

Quan no existisca en el mercat rajoles d'iguals característiques a les existents per ser un model en desús, el Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura indicarà el model a emprar.

En rases perpendiculars a la vorada s'afectaran rajoles senceres. No quedarà sense reposar cap unitat deteriorada per l'obra, o adjacent a esta, encara que no haja estat afectada directament pels treballs, sempre que no es tracte d'una vorera deteriorada en el seu conjunt.

En rases obliqües a la vorada, es reposarà tot l'ample del tram de vorera afectat per la rasa en el cas de paviments continus, tant per a vorera per als vianants com per a carril bici en vorera, segons reflectix la figura 6 del de l'Annex III “Reposició de paviments en via púbica. Plans”. En cas de paviments discontinus serà aplicable en voreres d'un ample menor de 1,5 m.

En cas d'existir claraboies, estos es tractaran de la mateixa forma, havent de reposar-se amb peces del mateix tipus, textura i color que l'existent.

En tots els casos de reposició en vorera, si la rasa afectara un itinerari senyalitzat amb paviment podotáctil (guies direccionals o d'advertiment), el titular de la llicència estarà obligat a reposar este paviment amb total exactitud, utilitzant el mateix material i tipologia, i garantint la seua perfecta col·locació i continuïtat.

4.- Reposició en Jardins

En qualsevol cas, tant la vegetació afectada, com a arbratge o arbustos, així com qualsevol element d'obra civil o mobiliari afectat per les obres, es reposarà en idèntiques condicions a les inicials en finalitzar les mateixes. En cas d'arbratge (trasplantament, fitació, etc.…), haurà de sol·licitar-se prèviament la consegüent autorització municipal, en virtut de l'explicitat en les Normes Urbanístiques, el P.G.O.O. de València.

Quan les obres afecten massissos enjardinats les terres extretes es depositaran en contenidors expressament preparats per a això, separant els primers 25 cm. del sòl de la resta, efectuant posteriorment el farciment en la mateixa disposició compactant convenientment.

5.- Reposicions provisionals

En l'execució de les rases i cales, quan hagen de transcórrer més de 24 hores en calçades o 48 hores en voreres, entre el farciment de rases i la reposició definitiva del paviment, haurà de construir-se immediatament després del farciment, un paviment provisional amb formigó i/o aglomerat en fred, deixant les superfícies al mateix nivell que les antigues i totalment netes.

En cas de pegats d'aglomerat asfàltic en voreres, sempre que la seua permanència vaja a ser superior a 10 dies, hauran de ser pintats o tractats superficialment amb un color similar al circumdant, per a la seua integració visual i integració cognitiva.

El material de la reposició provisional haurà de tindre un color i textura que no genere confusió sensorial ni falsos encaminaments a persones amb discapacitat visual o baixa visió, evitant contrastos cromàtics excessius (p. ex. asfalt negre sobre vorera de formigó clar) que puguen ser interpretats erròniament com a guies o com a buits.

L'empresa constructora, i en tot cas el titular de la llicència es responsabilitzarà del correcte manteniment del paviment provisional, havent de procedir a la reposició definitiva en un termini no superior a 30 dies, excepte indicació en contra pels Servicis Municipals.

Article 19.- Finalització de l'obra.

1.- El titular de la llicència comunicarà la finalització de l'obra a l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL) qui al seu torn el comunicarà als servicis municipals afectats. En aquells casos en els quals es detecten deficiències en l'execució de les obres, especialment aquelles que afecten l'accessibilitat universal, el titular de la llicència disposarà d'un termini de 48 hores des de la recepció de la comunicació per a iniciar les operacions d'esmena, que hauran de concloure en el termini màxim d'un mes. El Ajuntament podrà confiscar el depòsit per l'incompliment de qualsevol dels dos terminis assenyalats. Igualment, el titular de la llicència haurà de comunicar per escrit al servici municipal competent l'esmena de les deficiències notificades.

2.- El titular de la llicència vigilarà i cuidarà del bon estat de les obres, procedint a les reparacions necessàries per al seu correcte manteniment i a les quals expressament li indiquen els servicis municipals per a una millor conservació de la via pública. El titular de la llicència serà responsable durant un termini de 5 anys dels danys derivats de la defectuosa execució de les obres. Este termini podrà ser ampliat fins a un màxim de 15 anys en els casos que així es determine en la llicència de manera motivada i degudament justificada. Tot això, sense perjuí de la responsabilitat del titular de la instal·lació de la seua conservació i manteniment en els termes continguts en l'article 10 d'esta ordenança.

Transcorregut el termini assenyalat anteriorment, el particular, titular de llicència, continuarà responsabilitzant-se del manteniment i conservació de les instal·lacions pròpies que es troben en domini públic, arquetes, tapes i paviments al voltant del marc d'estes. (…)

3.- Les companyies de servicis públics i els particulars entregaran a l'Ajuntament en el format digital que indique el Servici municipal competent, un pla de fi d'obra de la instal·lació amb tots els detalls necessaris per a situar exactament les instal·lacions, tant en planta com en alçat, així com la cartografia digital de la xarxa de servici instal·lada, en coordenades UTM Fus 30, i sistema de referència geodèsic indicat pel Servici municipal competent, que s'inclourà en la cartografia general de servicis en via pública.

Això no serà aplicable per a les escomeses de desguàs, llevat que el Servici del Cicle Integral de l'Aigua així ho requerisca, sent el format de presentació el que este Servici indique.

4.- La comunicació de finalització de l'obra implica l'obligació de retirar tota la senyalització provisional, tancat, bases de tanques, saques i qualsevol altre element auxiliar de la via pública en un termini màxim de 24 hores. L'abandó d'estos elements en el domini públic més enllà d'este termini serà sancionat com una ocupació de la via pública sense autorització.

CAPÍTOL IV.- INTERVENCIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA RESPECTE A LA LEGALITAT URBANÍSTICA I L'OCUPACIÓ DEL DOMINI PÚBLIC

SECCIÓ 1a.-. PROGRAMACIÓ I COORDINACIÓ D'ACTUACIONS.

Article 20.- Programa anual d'obres i instal·lacions.

A fi de garantir la perfecta coordinació de l'activitat de les companyies de servicis entre si i en relació amb l'actuació municipal, les empreses explotadores dels servicis presentaran un Programa Anual d'Obres i Instal·lacions en la via pública, que s'ajustarà al que es disposa en els Programes i Instruments de Planejament vigents en el municipi. Este Pla Anual serà facilitat amb una antelació mínima de dos mesos abans de la fi del corresponent any natural.

Sobre la base de la informació rebuda, el Servici Municipal competent elaborarà una previsió anual d'obres i instal·lacions.

Article 21.- Coordinació d'actuacions i seguiment del Programa.

1.- La previsió anual d'obres i instal·lacions inclourà, en les zones de la ciutat en què vagen a produir-se més d'una actuació, els terminis d'execució i condicions necessàries per a aconseguir una activitat coordinada per part de les empreses interessades i servicis municipals, de manera que en un únic termini d'actuació i de forma continuada, s'executen les diverses instal·lacions projectades.

2.- En les llicències d'obres que s'expedisquen es faran constar expressament les condicions necessàries per a garantir esta coordinació, d'acord amb les previsions d'intervenció coordinada en la via pública. Els imprevistos que obliguen a modificar les obres incloses en la previsió anual i en les llicències d'obres seran autoritzats i ajustats pel Servici Municipal competent, d'acord amb la informació facilitada pels servicis municipals i les compañías de servicios a cada moment.

3.- Per a conéixer en tot moment el desenrotllament de la planificació, l'Administració municipal, a través del s ervicio municipal competent, portarà un registre de les instal·lacions acabades, en execució i de les merament projectades.

4.- A fi de coordinar les obres de canalització de servicis en via pública, i amb això minimitzar l'impacte d'estes, el sol·licitant de la llicència haurà d'atendre les condicions d'execució coordinada que se li marquen per part de l'Ajuntament a través de l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL).

5.- Tipus de coordinació:

a) Amb altres obres de canalització coincidents en traçat o entorn.
b) Amb altres escomeses a immobles de nova planta, rehabilitació integral, baixos comercials, etc.
c) Amb obres d'urbanització.
d) Amb qualsevol altra actuació en via pública que puga executar-se coordinadament

amb l'obra sol·licitada a fi de minimitzar l'impacte d'estes.

6.- En els casos que concórreguen diferents canalitzacions, l'Ajuntament, a través d'OCOVAL, una vegada conegut l'abast de les actuacions a realitzar i tramitades les corresponents llicències, procedirà a establir una execució coordinada d'estes, de manera que en un únic termini d'actuació i de forma continuada o simultània, s'executen les diverses instal·lacions projectades.

7.- En cap dels casos es procedirà a la pavimentació definitiva de voreres i vials, sense haver realitzat per complet totes les instal·lacions.

Article 22.- Programació d'obres i protecció de la via pública.

1.- En les obres d'urbanització o de condicionament, millora i manteniment de la via pública, s'establixen els següents terminis mínims de protecció, comptats a partir de la data de terminació d'estes:

1. Zones per als vianants amb paviments especials, jardins i espais públics: quatre anys.
2. Voreres i calçades: tres anys.

2.- L'Ajuntament i les companyies projectaran els seus servicis amb la necessària amplitud i projecció futures, ja que durant el termini de protecció no s'autoritzaran instal·lacions ni modificació de les existents que afecten les zones urbanitzades, excepte les quals responguen a les avaries d'inevitable i urgent reparació o en els casos en els quals es tracte d'instal·lació de servicis en conductes o galeries construïts anteriorment, o bé amb tècniques que no comporten afecció o demolició dels paviments, així com les noves escomeses en les quals no siga possible previsió cap.

3.- No obstant això, en casos excepcionals, l'Ajuntament podrà autoritzar la concessió de llicència sense subjecció a estos terminis de protecció, requerint al peticionari la reposició del pavimento del vial o de la vorera, així com dels jardins, en les condicions i l'amplitud que establisca l'informe municipal facultatiu.

SECCIÓ 2a.- LLICÈNCIES

Article 23.- Disposicions generals.

1a. Qualsevol obra o instal·lació inclosa en esta Ordenança estarà sotmesa a l'obtenció prèvia de licencia municipal, així com al pagament dels tributs i preus públics corresponents, segons la normativa aplicable a cada supòsit.

2a. Ni la sol·licitud de la llicència, ni el pagament de les taxes i del depòsit autoritzen l'inici de l'obra.

3a. Les llicències s'atorgaran d'acord amb les previsions i determinacions de la legislació urbanística i els instruments de planejament vigents, així com el que es disposa en esta Ordenança.

4a. Les llicències s'atorgaran excepte el dret de propietat i sense perjuí del de tercer.

5a. Tota resolució que atorgue o denegue llicència haurà de ser motivada.

6a. El procediment d'atorgament de les llicències s'ajustarà al que s'establix en la

legislació urbanística i en la de règim local.

7a. En tot expedient de concessió de llicència constarà informe tècnic i jurídic, emés per titulat habilitat per a això.

8a. Requeriràn expressa modificació de la llicència d'obres les alteracions que pretenguen introduir-se durant l'execució material d'estes.

9a.- El termini màxim de tramitació de la sol·licitud de llicència serà d'1 mes, a comptar des de l'endemà de la presentació de la mateixa o des d'aquell en què presente la documentació completa, si haguera existit requeriment d'esmena.

Transcorregut este termini sense que l'Administració Municipal haja dictat resolució expressa, s'entendrà que la llicència ha sigut denegada, per tractar-se d'activitats que es desenrotllen sobre domini públic.

10a.- Les llicències no alteraran la naturalesa demanial de les vies públiques, constitutives d'un patrimoni públic, inalienable i imprescriptible del Ajuntament de València.

Article 24.- Classes de llicències d'obres.

Les llicències d'obres podran ser:

1r.- Per a la construcció, reforma o reparació de:

1. Galeries o calaixos de servicis.
2. Canalitzacions per a la instal·lació, substitució, modificació, trasllat o supressió de canalitzacions que formen part de la xarxa general de servicis.
3. Connexions i/o escomeses per a la instal·lació, substitució, modificació, trasllat o supressió de conduccions enterrades que constituïsquen connexions de la xarxa general als usuaris.

2n.- Per a la instal·lació, substitució, modificació, trasllat o supressió de conduccions aèries, en casos excepcionals degudament justificats.

3r.- Per a qualsevol altra mena d'obres o instal·lacions regulades per esta Ordenança, que es realitzen en domini públic municipal.

Article 25.- Tramitació de la llicència.

En la tramitació de la llicència s'observaran les següents regles:

1r.- Requisits previs: depósito previ

1. Prèviament a l'expedició de la licencia d'obres, el peticionari, excepte en casos excepcionals, haurà de constituir un depòsit, l'import del qual fixarà l'administració, per a respondre de:

   a) El cost de reposició del paviment i instal·lacions, voreres, arbres, jardins i altres elements urbanístics deteriorats, inclòs el paviment de carrers no afectats directament per l'execució de les obres, però que, pel fet de ser immediates a la zona dels treballs, puguen haver patit danys derivats d'estos.

   b) Els danys i perjuís que els elements urbanístics puguen patir a conseqüència de

l'execució de les obres.

c) Qualssevol altres danys imputables a les obres i/o instal·lacions.

d) El cost de l'esmena d'incompliments en matèria d'accessibilitat, incloent-hi la reposició de paviments podotáctiles, la correcció de guals o l'adaptació d'itineraris provisionals no executats conforme a la llicència.

2. En la constitució del depòsit previ es tindrà en compte les normes següents:

a. Cada depòsit podrà garantir solament les obligacions corresponents a una sola obra.

b. Quan la llicència d'una obra la sol·liciten solidàriament diverses entitats, el depòsit serà únic i conjunt per a totes.

c. El depòsit podrà constituir-se en metàl·lic, o mitjançant aval bancari de caràcter solidari, amb renúncia al benefici d'excussió i executable a primer requeriment de l'Administració municipal.

d. La constitució del depòsit es podrà efectuar anualment, segons el volum d'obra que la companyia haja realitzat l'any immediatament anterior

3 La devolució del depòsit només es verificarà, a instàncies de l'interessat. transcorregut el termini d'un any des de la data que conste a l'Ajuntament com a finalització de l'obra, amb els corresponents informes previs que acrediten que esta ha sigut realitzada de conformitat amb el projecte, així com, que el seu estat de manteniment és correcte, que s'han reposat els elements urbanístics afectats i que, si és el cas, s'ha indemnitzat pels perjuís ocasionats a conseqüència de les obres. No obstant això, quan les característiques de l'obra així ho aconsellen, el termini de devolució del depòsit podrà ser ampliat, motivadament, fins a un màxim de cinc anys.

2°.- Solvència tècnica: Homologació de l'empresa constructora.

1.- Obligatorietat de l'homologació

1. Totes les empreses que realitzen obres en el domini públic municipal, amb independència de la seua forma jurídica, estan obligades a posseir el corresponent document d'homologació.

2. Qualsevol tipus d'obra que afecte la via pública i que s'estiga executant per empresa no homologada, o que a requeriment de la inspecció municipal no present el document d'homologació, podrà ser paralitzada immediatament, fent respondre al titular de la llicència perquè en un termini mínim de 24h reprenga els treballs amb una empresa homologada, sense perjuí de la sanció que corresponga i de la derivació dels danys i costos ocasionats al fet que haguera donat lloc

Les empreses homologades que no tinguen vigent la pòlissa de l'assegurança de responsabilitat civil requerida no podran executar obres en via pública.

2.- Instància

L'homologació d'empreses haurà de sol·licitar-se davant l'Ajuntament, mitjançant presentació en Registre de la corresponent instància dirigida a l'òrgan municipal competent, acompanyada de la documentació necessària.

3.- Documentació

El sol·licitant haurà d'aportar:

1. Original i fotocòpia del CIF o NIF del/de la sol·licitant i del seu legal representant, si és el cas, atenent el que es disposa en la normativa de procediment i municipal d'aplicació, respecte de la representació i la gestió electrònica de la sol·licitud.

2. Còpia simple de l'escriptura de constitució de la societat. en l'objecte del qual haurà de constar l'execució d'obres de construcció en la via pública. O, en el cas de trabajador per compte propi, alta en el Règim Especial de Treballadors Autònoms i pagament de l'últim rebut de liquidació de cotitzacions.

3. Còpia acreditativa de l'alta en l'Impost d'activitats Econòmiques.

4. Documentació que acredite la disponibilitat de mitjans i experiència del sol·licitant en treballs d'anàloga naturalesa (obra civil).

5. Còpia de la pòlissa de l'Assegurança de Responsabilitat Civil amb cobertura mínima de 500.000 euros.

6. Còpia del justificant del pagament vigent de l'Assegurança de Responsabilitat Civil.

7. Certificat de la companyia asseguradora en el qual s'indique expressament que este segur empara els danys que puguen produir-se a persones i/o béns durant les obres a efectuar en o des del domini públic municipal, sense perjuí d'aportar la pòlissa referida en el número 5 d'este article.

8. Quanta informació considere oportuna l'interessat per a un millor coneixement de la seua activitat.

4.- Tramitació després de la sol·licitud:

1. Proposta de resolució

   Els servicis municipals, previ estudi de la documentació presentada, formularan proposta de concessió de l'homologació sol·licitada, llevat que l'examen de la mateixa no es constate la capacitat de l'empresa per a realitzar les obres,

2. Resolució

   L'Ajuntament adoptarà la resolució que procedisca, contra la qual podran interposar-se els recursos pertinents, de conformitat amb la legislació aplicable.

5.- Vigència de l'homologació. Renovació.

L'homologació es concedirà per un termini de 4 anys, al final del qual s'haurà de renovar mitjançant expressa sol·licitud de la mateixa davant l'òrgan municipal competent acompanyada de la documentació requerida per a la primera sol·licitud, excepte aquells documents que es troben en poder de l'Ajuntament.

Durant tot el termini de vigència de l'homologació, la pòlissa de l'assegurança haurà d'estar en vigor.

6.- Comunicació

Les comunicacions i notificacions posteriors a la sol·licitud de llicència podran realitzar-se per qualsevol dels mitjans autoritzats per la llei.

7.- Revocació

1. L'homologació podrà ser revocada, a instàncies dels Servicis Tècnics Municipals, que formularan proposta en este sentit a l'òrgan municipal competent, el qual adoptarà la resolució que procedisca, prèvia audiència a l'interessat.

2. Serà causa de revocació no tindre vigent l'assegurança de responsabilitat civil.

3. Contra la resolució podran interposar-se els recursos procedents de conformitat amb la legislació vigent.

3°.- Sol·licitud de la llicència: instància i documentació.

Les sol·licituds de llicència de rases i tastos es presentaran en qualsevol registre de l'Ajuntament o a través de la Seu Electrònica de l'Ajuntament, aportant els documents indispensables per a dotar de contingut la resolució i específicament s'aportarà:

A. Documentació ordinària.

a. Memòria, en la qual s'inclourà:

- Descripció i justificació de l'obra.

- Descripció general de la via afectada: ample de vorera i calçada, nombre de carrils, sentit de la circulació, situació i característiques dels aparcaments, carrils bus i bici.

- Elements urbanístics existents que puguen interferir o condicionar el traçat i execució de les obres: mobiliari urbà, arbratge d'alineació, marquesines de transport públic, contenidors de residus sòlids, etc.

- Instal·lacions d'altres servicis o municipals que puguen afectar-se: canalitzacions, cambres de registre, arquetes, armaris i altres.

- Característiques del paviment a demolir

b. Plans a escala 1/100, o superior, en els quals s'inclourà:

- Emplaçament.

- Dimensions de l'obra, longitud i ample.

- Secciones tipus amb la profunditat i, si és el cas, tipologia del prisma a instal·lar.

- Necessitats d'ocupació de la via pública, delimitant: situació de contenidors d'obra, apilament de materials, espais protegits per a circulació de vianants, caseta d'obra, maquinària auxiliar, contenidors d'escombraries, mobiliari urbà, escocells, arbres monumentals, etc.

c. Pla de proposta de desviament de trànsit, si és el cas.

d. Cartes de pagament de les taxes i depòsit de garantia i justificant d'ingrés.

e. Termini d'execució i pressupost de les obres.

B. Documentació en supòsits de llicències sol·licitades per particulars:

1r. Per a canalització elèctrica.

Projecte visat de la línia que s'executarà, o quan es presente sense visar, acompanyat de la declaració responsable del tècnic competent, preferentment en format digital.

Pla del punt de subministrament amb el V.º B.º d'Iberdrola o de l'empresa subministradora.

2n. Per a canalització de telecomunicacions.

Projecte de la línia que s'executarà visat, o quan es presente sense visar, acompanyat de la declaració responsable del tècnic competent, preferentment en format digital.

Pla del punt de subministrament facilitat per Telefónica o l'empresa subministradora i el conveni firmat per les dos parts.

3r. Per a escomeses de desguàs.

Dades del president de la comunitat de propietaris (nom, adreça i telèfon) i CIF de la Comunitat de Propietaris.

Pla del Cicle Integral de l'Aigua amb els punts de connexió disponible en l'Oficina de Coordinació d'Obres de València (OCOVAL).

4°.- Examen de la sol·licitud i la documentació aportada. Requeriment, si és el cas, d'esmena.

Es procedirà a l'examen de la sol·licitud i la documentació exigida per esta Ordenança, amb la finalidad de, en el cas que es trobe alguna deficiència, siga esmenada per l'interessat.

Si no s'aporten els documents exigits en esta Ordenança, es requerirà a l'interessat perquè en un termini de deu dies els aporte, amb la indicació que, si així no ho fera, se li tindrà per desistit de la seua sol·licitud, arxivant-se sense més tràmit.

5°.- Examen de l'adequació tècnica i legal de la sol·licitud. Informes tècnic i jurídic. Proposta de resolució.

a. Supòsits ordinaris

Atesa la sol·licitud i la documentació presentada s'emetrà un informe tècnic en el qual s'analitzarà l'adequació tècnica del projecte atesa la normativa d'esta naturalesa expressada en esta Ordenança i altres normes d'aplicació.

L'informe tècnic serà favorable o desfavorable, amb la possibilitat, en este últim cas, de la seua esmena o no. Es procedirà a requerir a l'interessat l'esmena tècnica de la sol·licitud quan esta siga possible.

Després de l'emissió de l'informe tècnic s'emetrà l'informe jurídic en el qual es dictaminarà

l'adequació de la sol·licitud de la llicència a la normativa d'aplicació, especialment la disposada en esta Ordenança, la normativa continguda en el Pla General d'Ordenació Urbana i les seues Normes Urbanístiques de la ciutat de València, així com la normativa estatal i autonòmica en matèria d'urbanisme i domini públic, i altres plans aplicables.

Atesa la referida adequació o no, de l'informe jurídic es derivarà una proposta de resolució de concessió o denegació de la llicència sol·licitada.

b. Informes d'altres Servicis o òrgans.

En aquells supòsits que la normativa ho exigisca, serà necessari Informe específic, entre altres:

1. Àrea de vigilància arqueològica: Tota actuació arqueològica o paleontològica haurà de ser autoritzada expressament o, en cas que així corresponga, serà objecte de declaració responsable, per la Conselleria competent en matèria de cultura en els termes de la normativa sobre patrimoni cultural valencià.

2. Zona protecció Albufera: Amb el preceptiu Informe del Consell Rector del Parc Natural de l'Albufera en aplicació de la normativa de protecció del parc, especialment el Pla Rector d'Ús i Gestión del Parc Natural de l'Albufera.

3. Cicle Integral de l'Aigua: Amb l'informe preceptiu dels Servicis del Cicle Integral de l'Aigua, en aplicació de l'Ordenança Municipal de Sanejament.

4. Mobilitat sostenible: Amb l'informe del Servici de Mobilitat, en aplicació de l'Ordenança Municipal de Mobilitat.

5. Servici de Parcs i Jardins: Quan s'afecta arbratge o zona enjardinada, en aplicació de l'Ordenança Municipal de Parcs i Jardins.

6. Comissió Municipal de Patrimoni: Quan es tracte d'instal·lacions visibles (antenes, armaris, rètols, etc.) que alteren la imatge urbana en àmbits afectat per un Pla Especial de Protecció, declarat Bé d'Interés Cultural (BIC), en el termes del que es disposa en l'article 7. b). 1r, respecte de les instal·lacions especials.

En tot cas, quan es tracte d'un àmbit afectat per un Pla Especial de Protecció, declarat Bé d'Interés Cultural (BIC), les instal·lacions visibles (antenes, armaris, rètols, etc.) que alteren la imatge urbana requeriran dictamen favorable de la Comissió Municipal de Patrimoni, quan així ho determinen les normes urbanístiques d'estos plans especials de protecció.

5é.- Concessió de la llicència. Resolució.

Segons les dades de la sol·licitud i el resultat de la inspecció efectuada, i atesos els informes tècnic i jurídic, l'Administració concedirà la llicència d'obres, en la qual arreplegarà la duració màxima de les mateixes i forma d'execució, aprovant les liquidacions que en cada cas corresponguen, o bé la denegaran.

Article 26.- Obligacions del titular de la llicència.

El titular de la llicència estarà obligat a:

1. El compliment de les normes establida en esta Ordenança, a les quals es consignen en la llicència d'obres i a les altres normes tècniques d'obligat compliment que siguen pròpies de cada servici. L'execució de les obres mitjançant una empresa contractada a este efecte,

no li eximix de les responsabilitats que es deriven com a titular de la llicència.

2. Estar en possessió de la corresponent homologació municipal, en cas d'executar per si mateix les obres. En cas contrari, haurà de contractar amb empreses homologades per l'Ajuntament de València per a la realització dels treballs, valent-se del registre municipal d'empreses homologades.

3. Ajustar-se en l'ocupació del sòl, durant el termini d'execució de les obres, a les condicions previstes en estes ordenances i a les quals específicament s'assenyalen en la llicència.

4. Satisfer els tributs i els preus públics corresponents.

5. Indemnitzar els danys que puguen ocasionar-se al municipi o a tercers a conseqüència de les obres.

6. Realitzar la constitució del depòsit regulat en esta Ordenança.

7. Posar en coneixement dels servicios técnicos municipales el nom del director d'Obra/tècnic competent, com a tècnic responsable per a l'execució dels treballs.

8. Comunicar amb l'antelació suficient la data de replanteig i sol·licitar l'assenyalament per a l'inici de les obres.

9. Sufragar els gastos ocasionats pels desviaments de trànsit, que l'Ajuntament es veja obligat a realitzar a conseqüència de les obres.

10. Tindre a la disposició de la inspecció municipal la documentació necessària en el qual s'especifiquen les característiques i requisits que complixen els materials i unitats d'obra, els criteris per a la recepció dels materials, segons estiguen avalats o no per segells o marques de qualitat; assajos, anàlisis i proves realitzades, determinació de lots i altres paràmetres d'execució dels treballs.

11. Efectuar, a la seua costa, els assajos, destructius o no, proves i anàlisis que la inspecció municipal crega necessaris a fi de comprovar la correcta execució dels treballs.

12. Realitzar al seu càrrec totes les prospeccions i operacions que siguen necessàries per a la localització i la identificació dels servicis existents.

Article 27. Caducitat de les llicències.

1r.- La llicència es concedix per un termini determinat. No obstant això, el mateix òrgan municipal competent per a la concessió podrà concedir la pròrroga de la llicència per un nou termini no superior a l'inicial, sempre que romanguen les mateixes condicions per les quals va ser concedida, se sol·licite amb anterioritat a la caducitat de la llicència concedida i l'obra autoritzada s'ajuste al planejament vigent en el moment de la pròrroga.

2n.- La declaració de caducitat de la llicència exigix la prèvia audiència del titular d'esta.

3r.- La declaració de caducitat extingix la llicència, la qual cosa exigix la sol·licitud d'una nova llicència per a prosseguir les obres que no s'hagueren acabat d'executar.

4t.- Es declararà la caducitat de la llicència quan concórrega algun dels següents suposats:

a. Si no hagueren començat les obres dins del termini indicat en la llicència.
b. Si s'haguera interromput l'execució per un temps superior a 7 dies.
c. Si no es complira el termini màxim de terminació de l'obra.

Article 28.- Extinció de la llicència.

1.- Les llicències es podran extingir, a més de per l'efectiva realització de l'obra autoritzada, per les següents causes d'extinció anormal:

a) En el cas d'incompliment de les condicions, tant de les consignades en el document de la llicència (traçat, terminis, protecció, senyalització, etc.), com de les generals establides en esta Ordenança, així com de les dates i horaris de l'assenyalament, mitjançant la seua revocació.

b) Per mancar l'empresa constructora, de la corresponent homologació municipal, mitjançant la seua revocació, assumint el titular de la llicència quants danys i perjuís s'ocasionen per la paralització de les obres i la seua reposició subsidiària, si és el cas.

c) Per renúncia del titular de la llicència, acceptada per l'Administració municipal.

d) Per infracció del planejament o de la normativa urbanística, mitjançant la seua revisió d'ofici.

e) Per pèrdua de la companyia titular de la llicència de la seua capacitat de prestació del s ervicio público corresponent, excepte en el supòsit de traspàs de la seua titularitat entre companyies.

f) Per declaració de caducitat de la llicència, conforme al que es disposa en l'article anterior.

2.- Extingida la llicència, el titular haurà de deixar la via pública en l'estat en què estava abans d'iniciar-se les obres. Si no ho realitzara sense dilació, procedirà a realitzar-ho l'Administració Municipal per execució subsidiaria a càrrec del titular.

SECCIÓ 3a.- INSPECCIÓ

Article 29.- Inspecció municipal.

1. La realització de la inspecció es produirà sota la superior autoritat i direcció de l'òrgan de govern i serà exercida pel personal tècnic al qual s'atribuïsca esta comesa.

2. La Policia Local de València, en l'àmbit de les seues respectives competències, col·laborarà amb la funció inspectora, prestant el seu auxili quan se li sol·licite.

3. Les actes de la inspecció urbanística gaudixen de valor probatori i presumpció de veracitat, sense perjuí de les proves que en defensa dels respectius drets o interessos puguen assenyalar o aportar els propis administrats.

4. Les obres i ocupació autoritzades estaran sotmeses a la inspecció municipal, que comprendrà:

1r. En relació amb l'ocupació del subsol, sòl i vol de la via pública:

1. L'exercici correcte dels drets d'esta ocupació, d'acord amb la llicència i el que es

preveu per esta Ordenança.

2. L'estat de conservació de les obres i instal·lacions i del seu entorn, incloent-hi el compliment de les condicions d'accessibilitat universal (enrasat de tapes, absència de regruixos, estat del paviment)."

2n.- Quant a les obres:

1. La constatació que s'estan executant per empreses amb l'homologació vigent i conforme a la llicència concedida.

2. El compliment dels terminis d'execució.

3. La qualitat i la forma de realització de les obres.

4. El correcte manteniment i la reposició, si és el cas, dels elements urbanístics afectats.

5. El correcte establiment i manteniment de l'Itinerari Per als vianants Accessible (IPA) provisional durant tot el termini d'execució.

SECCIÓ 4a.- RÈGIM SANCIONADOR

Article 30. Disposicions generals.

1. Tindran la consideració d'infraccions administratives les accions o omissions tipificades en la present Ordenança, que es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Excepte previsió legal distinta, les infraccions a la present Ordenança se sancionaran amb multes que respectaran les quanties fixades per l'art 141 de la Llei 7/85, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local:

   a) Infraccions lleus: des de 300 € fins a 750 €.
   b) Infraccions greus: des de 751 € fins a 1.500 €
   c) Infraccions molt greus: des de 1501 € fins a 3.000 €.

3. L'expedient administratiu sancionador seguirà la tramitació del procediment sancionador regulada en la seua normativa sectorial específica, ja siga legislació urbanística, d'ocupació del domini públic, d'edificació, de patrimoni, de contaminació acústica, etc., iniciant-se sempre d'ofici.

4. Així mateix, el procediment sancionador s'ajustarà als principis bàsics del sistema sancionador administratiu: principis de legalitat, irretroactivitat, tipicitat, responsabilitat, proporcionalitat, prescripció i principi senar bis in idem.

5. Es consideren responsables directes de les infraccions tipificades en esta Ordenança:

   a) Les empreses constructores de les obres, sense perjuí de les responsabilitats que es deriven al titular de la llicència.
   b) Els titulars de les instal·lacions situades en la via pública.

Article 31.- Infraccions lleus.

Es consideraran infraccions lleus les següents:

1r. Sobre les obligacions prèvies a l'execució de l'obra. Documentació i assenyalaments exigibles.

a) No disposar de la documentació (llicència, assenyalament, assegurança,.) en l'obra.
b) Absència del cartell o cartell sense informació o no adequada.
c) No col·locar els senyals de prohibit aparcar amb la suficient antelació.

2n. Sobre l'ocupació de l'espai públic.

a) No respectar servituds o col·locar planxes no autoritzades.
b) Ocupació de la caseta de zones no autoritzades.
c) La falta de neteja en l'obra.
d) El depòsit d'enderrocs, materials, casetes, contenidors en llocs no autoritzats; elements d'obra fora del tancament que no suposen falta de seguretat; tancat no alineat i discontinu; no retirada dels contenidors plens; apilaments de terres d'aportació fora del termini indicat; depositar enderrocs en jardí.
e) Paviment provisional deteriorat; incompliment de terminis de reposició, incorrecte paviment provisional. Es considerarà 'incompliment de termini' i, per tant, una infracció sancionable, la permanència d'un paviment provisional més enllà del termini de 30 dies, encara que este es trobe en bon estat. Este paviment es considerarà com 'no reposat' amb caràcter general .

3r. Sobre les obligacions de comunicacions i règim d'autoritzacions.

a) Canvi de traçat puntual, per existència d'un obstacle, sense autorització;
b) Afecció no autoritzada o negligent al patrimoni municipal o a qualsevol servici existent, sense perjuí de la indemnització corresponent.

4t. Sobre la maquinaria exigible.

a) Ús de maquinaria no adequada.
b) Talle del paviment no realitzat amb serra radial.

5é. Sobre les condicions d'execució de l'obra.

a) Grossària excessiva de tongada.
b) Rajoles reposades soltes; alineació incorrecta; grossària insuficient de la base de formigó; no utilitzar la rajola corresponent; reposar amb rajoles no senceres; no aconseguir els nivells de resistència característica del formigó.
c) No reposició del mobiliari urbà.
d) Iniciar o finalitzar l'obra fora de termini o fer treballs fora de l'horari autoritzat.
e) La demora en la correcció dels defectes observats en la realització de les obres una vegada conclòs el termini per a reparar-los.
f) L'incompliment de les prescripcions regulades en esta Ordenança i que no tinguen la consideració de greus o molt greus.

Article 32.- Infraccions greus.

Es consideraran infraccions greus les següents:

1r. Sobre obligacions prèvies a l'execució de l'obra.

a) Contractar obres amb empreses no homologades.

b) L'execució d'obres sense l'assenyalament corresponent.
c) Absència de senyals per al pas alternatiu de vianants o senyals de trànsit que no estan a un metre d'altura. No construir el gual per a persones amb mobilitat reduïda.

2n. Sobre l'ocupació de l'espai públic. Obligacions de seguretat.

a) L'absència de mesures de seguretat per als vianants i/o trànsit rodat durant el treball amb maquinària; no habilitar pas per a vianants que complisca les condicions d'Itinerari Per als vianants Accessible; inexistència de senyals de trànsit o de senyalització sensorial tàctil i cromàtica sent necessàries.
b) Col·locació de planxes que generen soroll.
c) Zones ocupades sense tancat.
d) La instal·lació de tapes de registres o armaris sense identificació
e) La no identificació de tapes de registres per part del titular del Servici, una vegada li haja sigut requerit per l'Ajuntament.
f) Emplanchado que supose perill.
g) No protegir els cables afectats i tapes de registre.
h) No reposició dels senyals de trànsit.
i) No habilitar o mantindre un Itinerari Per als vianants Accessible (IPA) durant l'execució de l'obra.
j) No construir o reposar correctament els guals per a persones amb mobilitat reduïda afectats per l'obra.
k) Elements d'obra no barrats o tancats incorrectament, per suposar un risc per a la seguretat dels vianants.
l) Habilitar passarel·les per als vianants que no complisquen les condicions d'amplària, pendent, enrasat o antilliscament de l'Itinerari Per als vianants Accessible (IPA).
m) Ocupar els escocells; dur a terme l'execució de les obres a una distància menor a l'establida respecte de l'arbratge; afecció a la vegetació sense coneixement del Servici de Parcs i Jardins; incompliment de les indicacions del Servici de Parcs i Jardins.
n) Executar la instal·lació a una profunditat no reglamentària, o no comunicar-ho si es deu a una impossibilitat tècnica justificada.
o) L'execució d'actuacions de conservació o manteniment que comporten obra civil (ocupació de vorera, obertura d'arquetes, etc.) sense la deguda comunicació o sense adoptar les mesures de seguretat i accessibilitat requerides per a qualsevol obra.

3r. Sobre les condicions d'execució de l'obra.

a) L'execució d'obres sense ajustar-se a les condicions de la llicència i/o assenyalament o per traçat no autoritzat.
b) Incompliment de les condicions exigides per a paviment especial; anivellament deficient que supose falta de seguretat.
c) Incompliment de les condicions per a fermes especials.
d) Escaló entre paviments que supose falta de seguretat.
e) Paviment provisional que supose falta de seguretat; rasa no barrada, sense paviment provisional o definitiu.
f) La compactació deficient o farcit amb materials inadequats de les rases i cales; enderrocs i terres fora del tancat de tancament.
g) No fer el sobreancho exigit per a reposar el paviment. No aconseguir els nivells de resistència característica del formigó. Insuficient grossària de la capa de formigó i/o de la capa asfàltica.
h) No respectar la profunditat i/o la distància mínima entre servicis sense prendre les mesures de protecció reglamentàries.

i) L'afecció a xarxes de servicis existents per negligència o incompliment de les condicions de prospecció, així com la no comunicació immediata del mal o la reposició incorrecta del servici afectat.
j) El manteniment d'un paviment provisional deteriorat, perillós o que no complisca les ambdiciones d'accessibilitat; així com l'incompliment dels terminis de reposició definitiva establits.

Article 33.- Infraccions molt greus.

Es consideraran infraccions molt greus les següents:

a) L'execució d'obres sense llicència.
b) La modificació del traçat establit en la llicència, sense prèvia autorització del Servici d'Obres i Manteniment d'Infraestructura.
c) Absència o deficient manteniment, per part del titular de la llicència, de les seues instal·lacions en via pública, després d'haver sigut requerit per a això, mitjançant la corresponent orde d'execució.
d) La compactació deficient o farcit amb materials inadequats de les rases i cales; enderrocs i terres fora del tancat de tancament.

Article 34.- Prescripció de les infraccions.

1. Els terminis de prescripció dels diferents grups d'infraccions, lleus, greus i molt greus, s'ajustaran a la seua normativa sectorial específica.

2. El termini de prescripció començarà a computar-se des de la data en què s'haguera comés la infracció o, si esta fora desconeguda, des de la data en què haguera pogut incoar-se el procediment sancionador per aparéixer signes exteriors que permeten conéixer els fets constitutius d'infracció.

3. La prescripció de la infracció s'interromp quan es tinga coneixement per l'interessat de la incoació del corresponent expedient sancionador o de l'expedient de restauració de la legalitat urbanística.

Article 35- Normes d'aplicació respecte de les sancions.

1. Les multes per infraccions s'imposaran amb independència de les mesures cautelars que s'adopten per al manteniment de l'orde urbanístic, i de les actuacions per a la restauració de la legalitat urbanística infringida.

2. Les sancions s'aplicaran, tal com disposa l'article 30.2 d'esta Ordenança, respectant els límits quantitatius màxims, establits en la normativa vigent, excepte previsió legal distinta.

3. En la graduació de les sancions s'atendrà el grau de culpabilitat o dol, importància de la falta comesa, perillositat que implique la infracció, la reincidència o la reiteració i a l'entitat econòmica dels danys constitutius de la infracció.

4. Quan en el fet concórrega alguna circumstància agreujant, la sanció s'imposarà en la seua quantia màxima. Si concorreguera alguna circumstància atenuant, la sanció s'imposarà en la seua quantia mínima.

Article 36.- Reparació de deficiències, danys i perjuís.

Les sancions que s'imposen s'entendran sense perjuí de l'obligació de l'infractor de reparar les deficiències observades en el termini que establisquen els Servicis Municipals. Transcorregut este termini sense que haja procedit a l'esmena de les deficiències, l'Ajuntament podrà efectuar, a càrrec de l'infractor, els treballs necessaris.

Així mateix, serà exigible la corresponent indemnització pels danys i perjuís causats pels infractors.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

Els procediments de concessió de llicència d'obres i/o instal·lacions iniciades a l'empara de la normativa anterior a l'entrada en vigor de la present Ordenança es tramitaran i resoldràn per esta normativa. No obstant això, la persona o entitat sol·licitant podrà, amb anterioritat al fet que recaiga resolució municipal de concessió de llicència, desistir de la seua sol·licitud i optar per acollir-se a la regulació prevista en la present Ordenança.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Amb l'entrada en vigor de la present Ordenança queda derogada l'Ordenança Municipal de rases i tastos en la via pública, aprovat per l'Ajuntament de València i vigent a la ciutat de València des de la seua publicació en el Butlletí Oficial de la Província de València n.º 247 de 17 d'octubre de 1997, i quantes normes municipals d'igual rang s'oposen, contradiguen o resulten incompatibles amb el regulat en esta.

DISPOSICIÓ FINAL ÚNICA

La present Ordenança entrarà en vigor als 15 dies de la seua publicació en el Butlletí Oficial de la Província de València.

ANEJO I

“Esquemas de implantación de canalizaciones”

Farolas en fachada

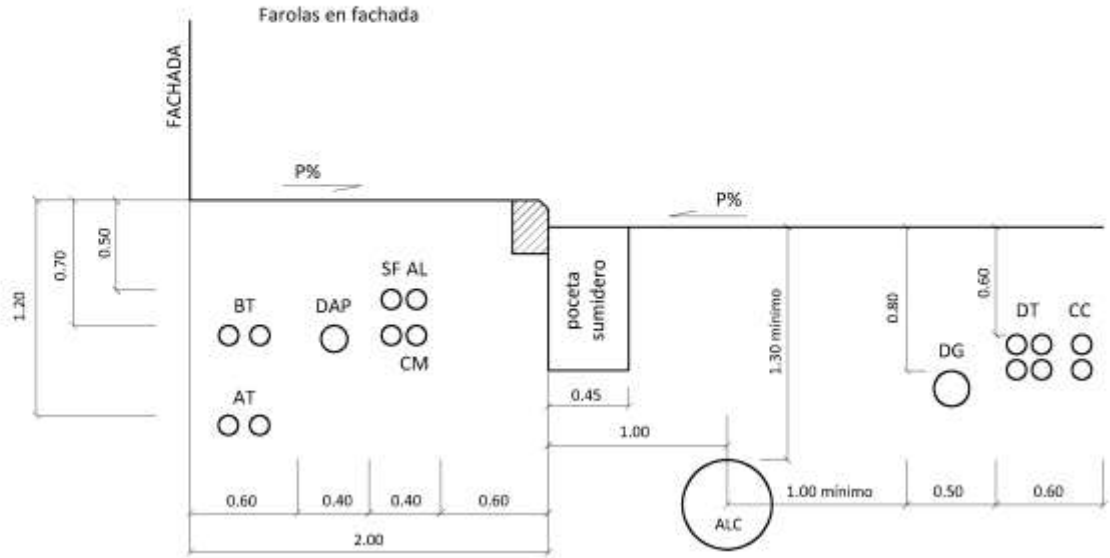

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 150 mm.)
DG	Red de distribución de gas
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 2.00 METROS	Plano 1.1

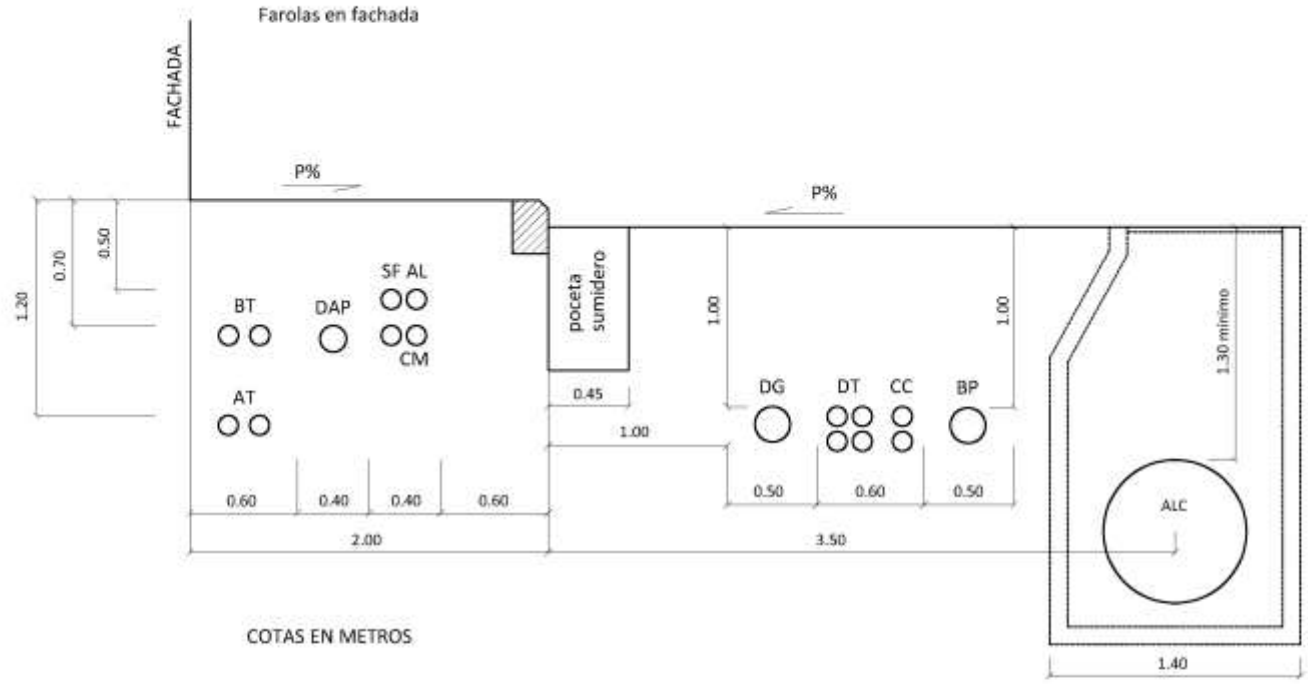

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 150 mm.)
DG	Red de distribución de gas
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 2.00 METROS	Plano 1.2

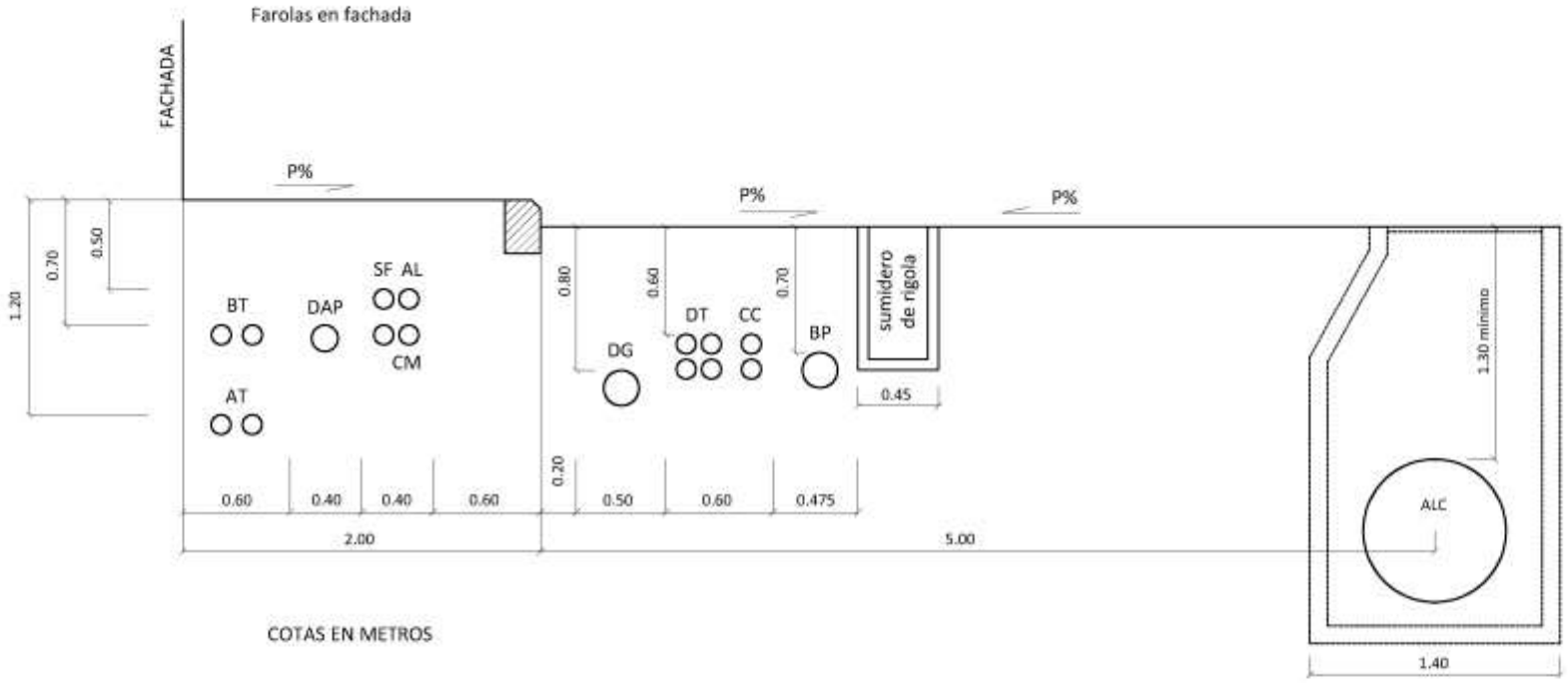

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 150 mm.)
DG	Red de distribución de gas
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 2.00 METROS	Plano 1.3

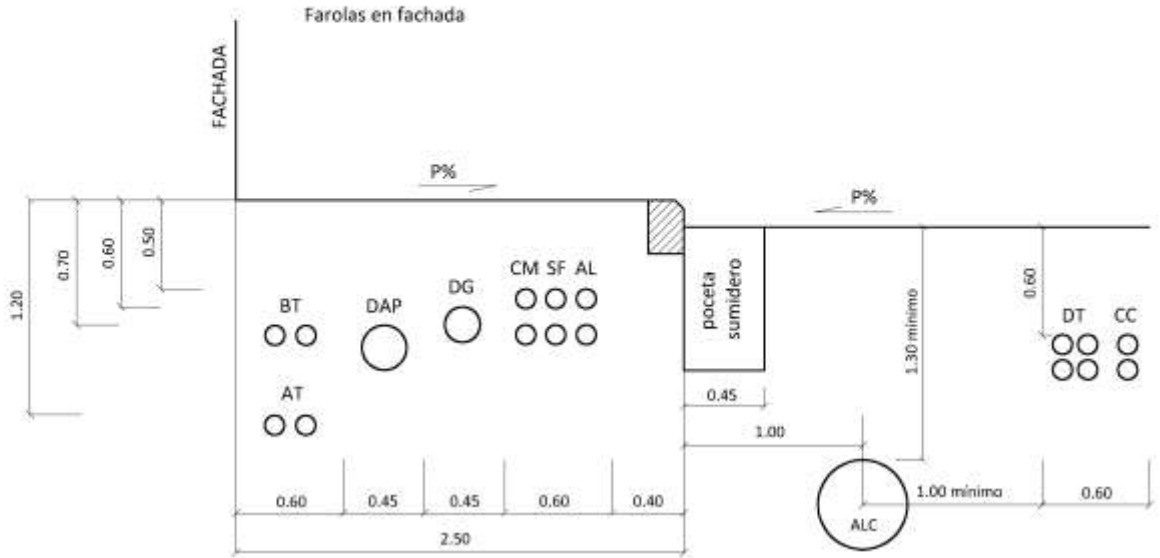

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 2.50 METROS	Plano 2.1

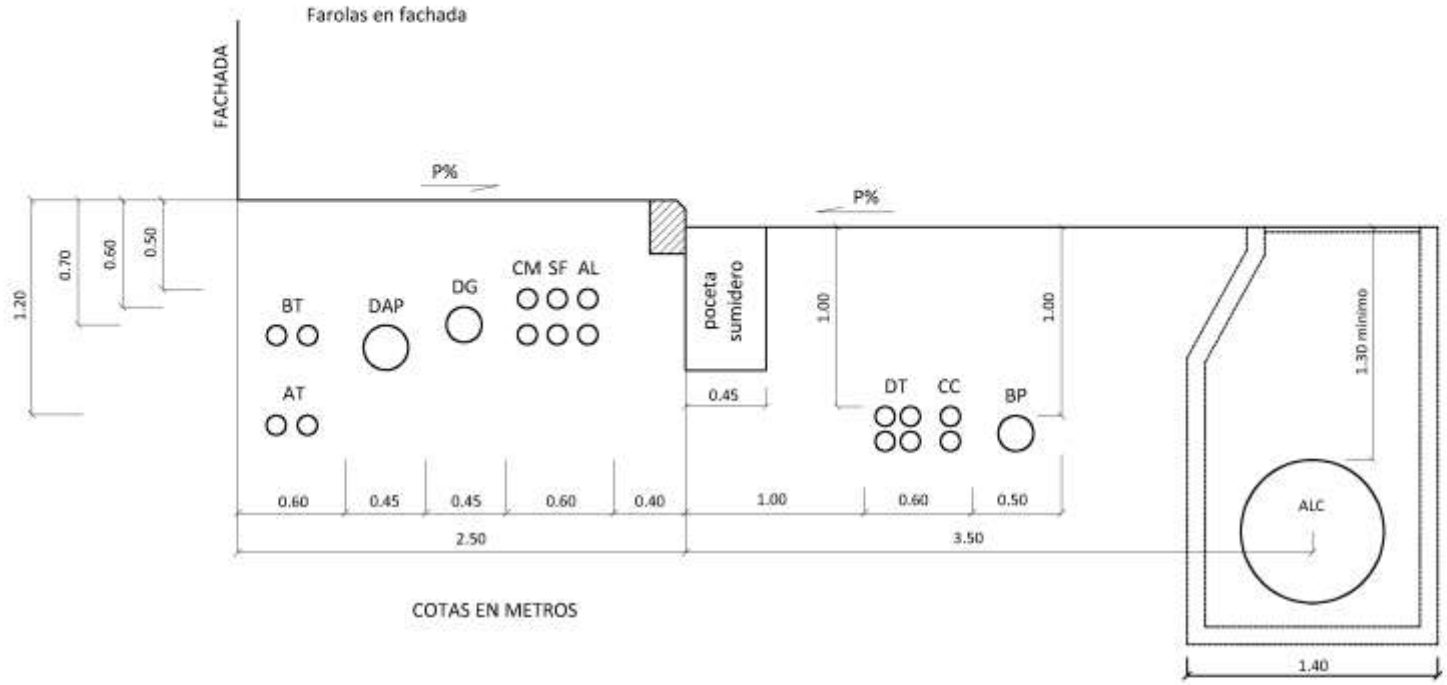

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 2.50 METROS	Plano 2.2

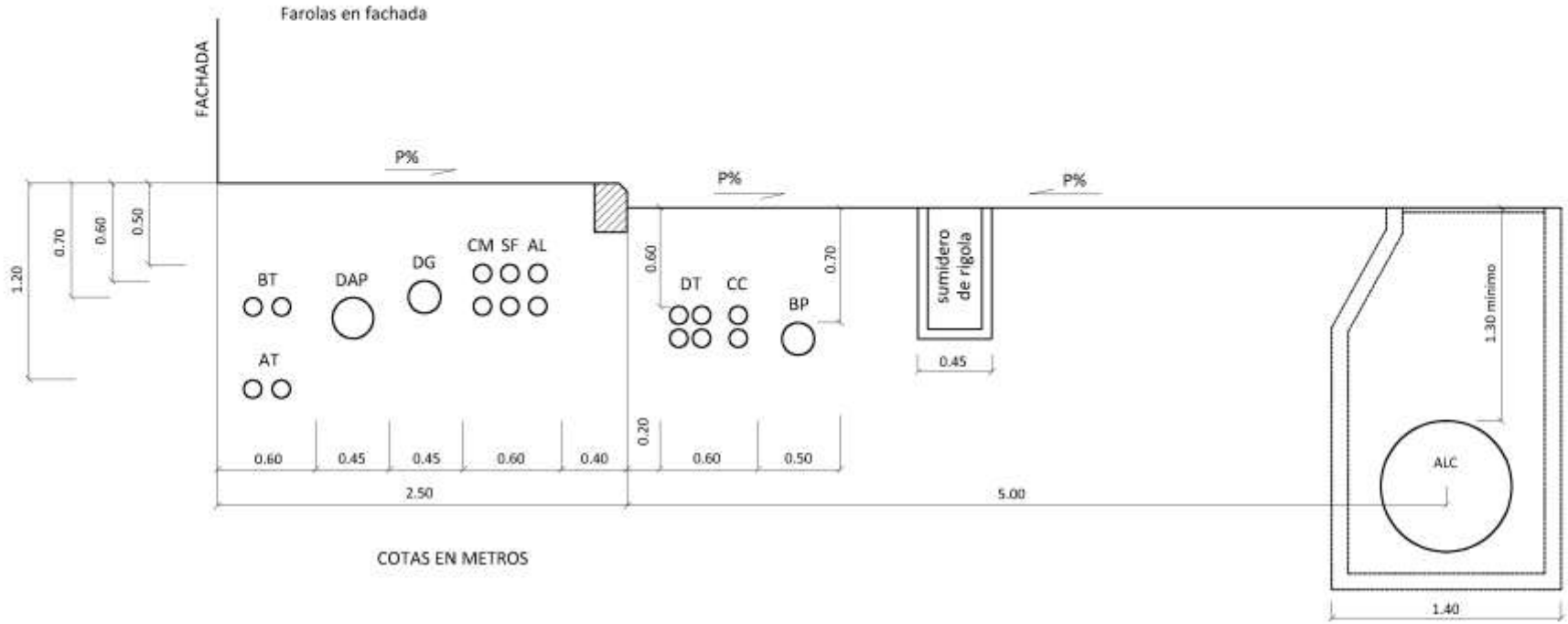

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 2.50 METROS	Plano 2.3

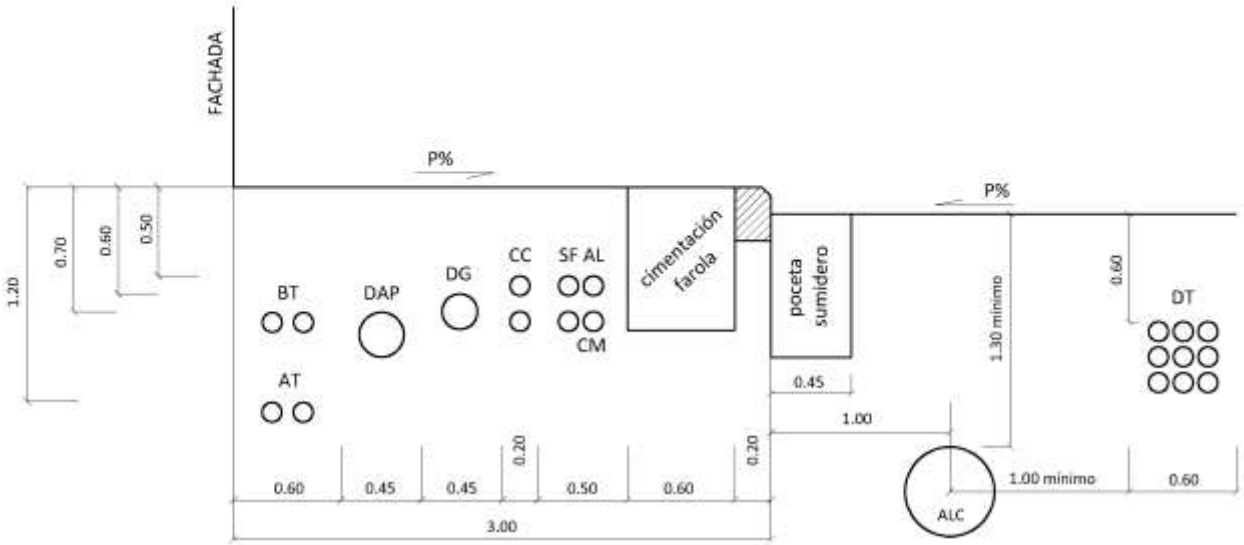

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.00 METROS	Plano 3.1

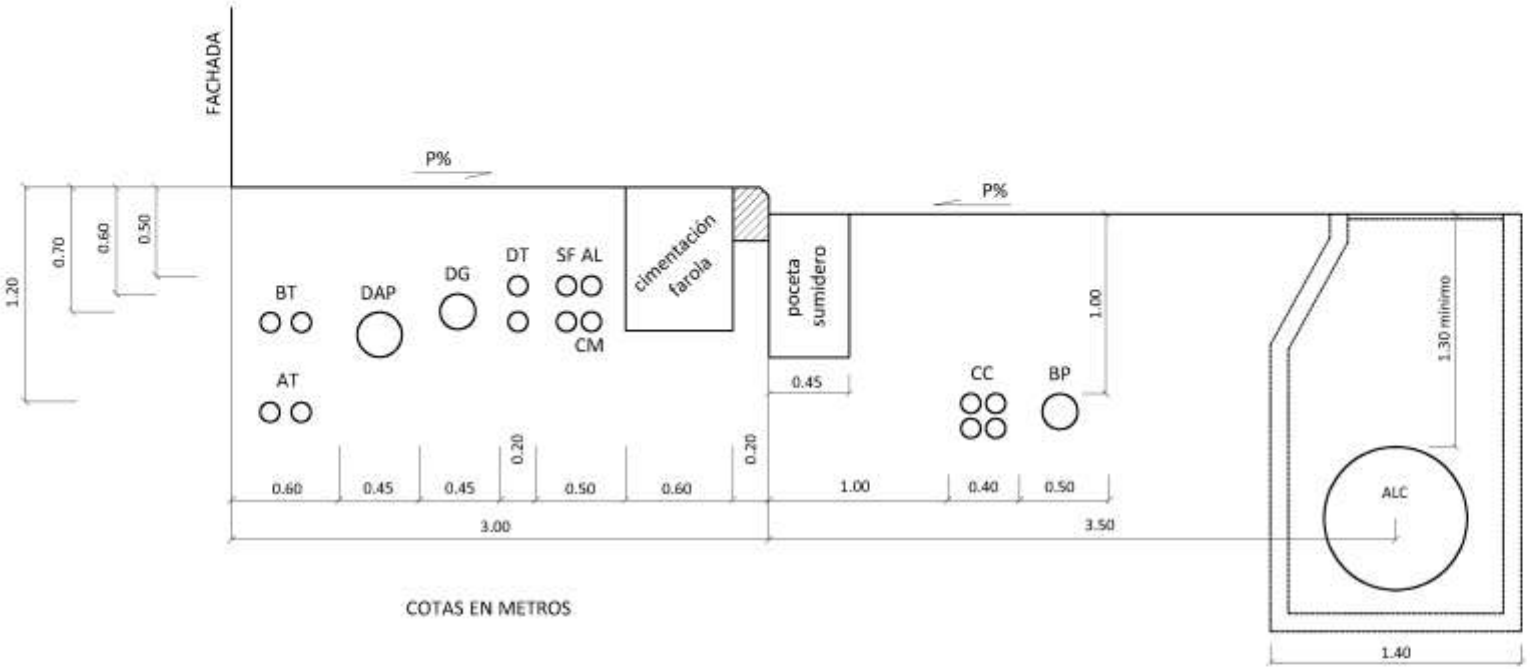

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.00 METROS	Plano 3.2

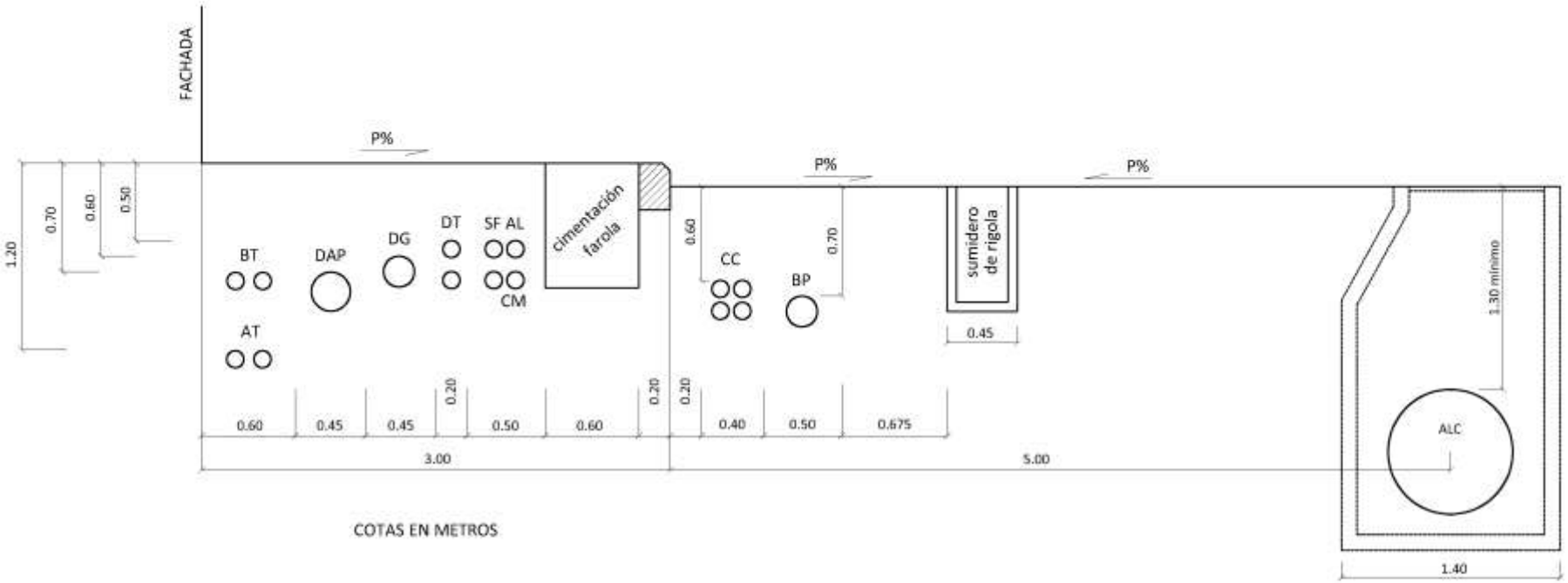

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.00 METROS	Plano 3.3

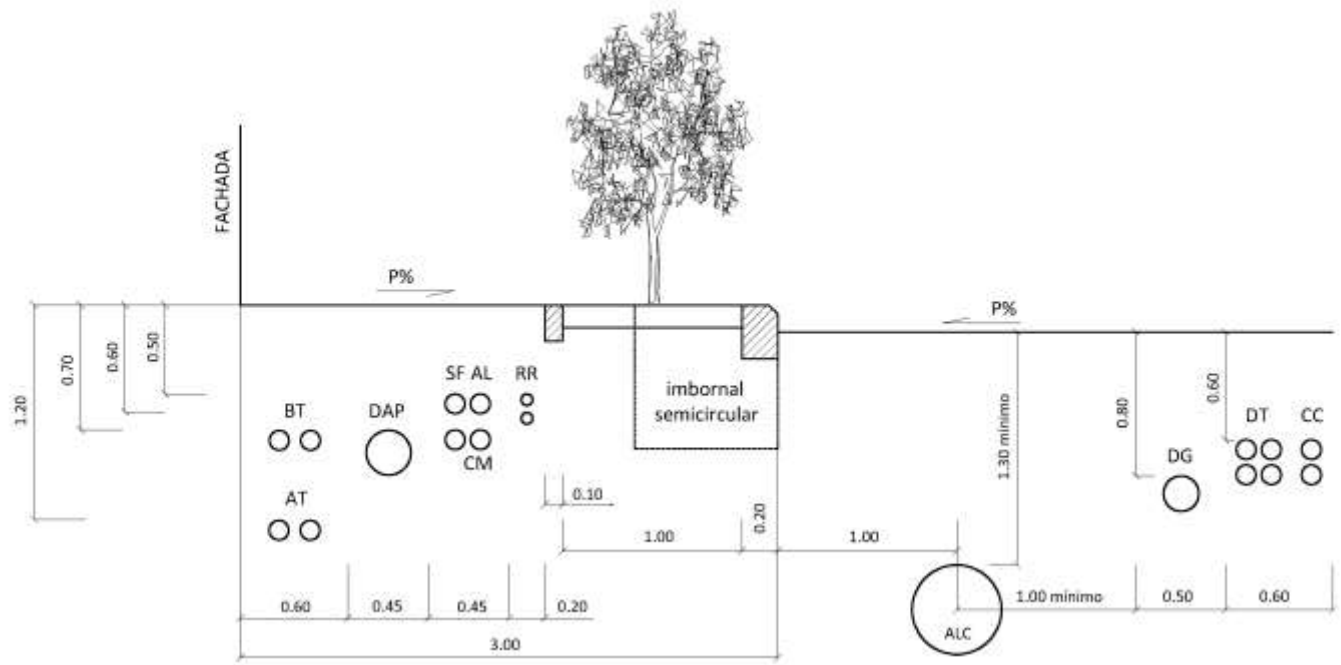

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.00 METROS CON ALCORQUE	Plano 3.4

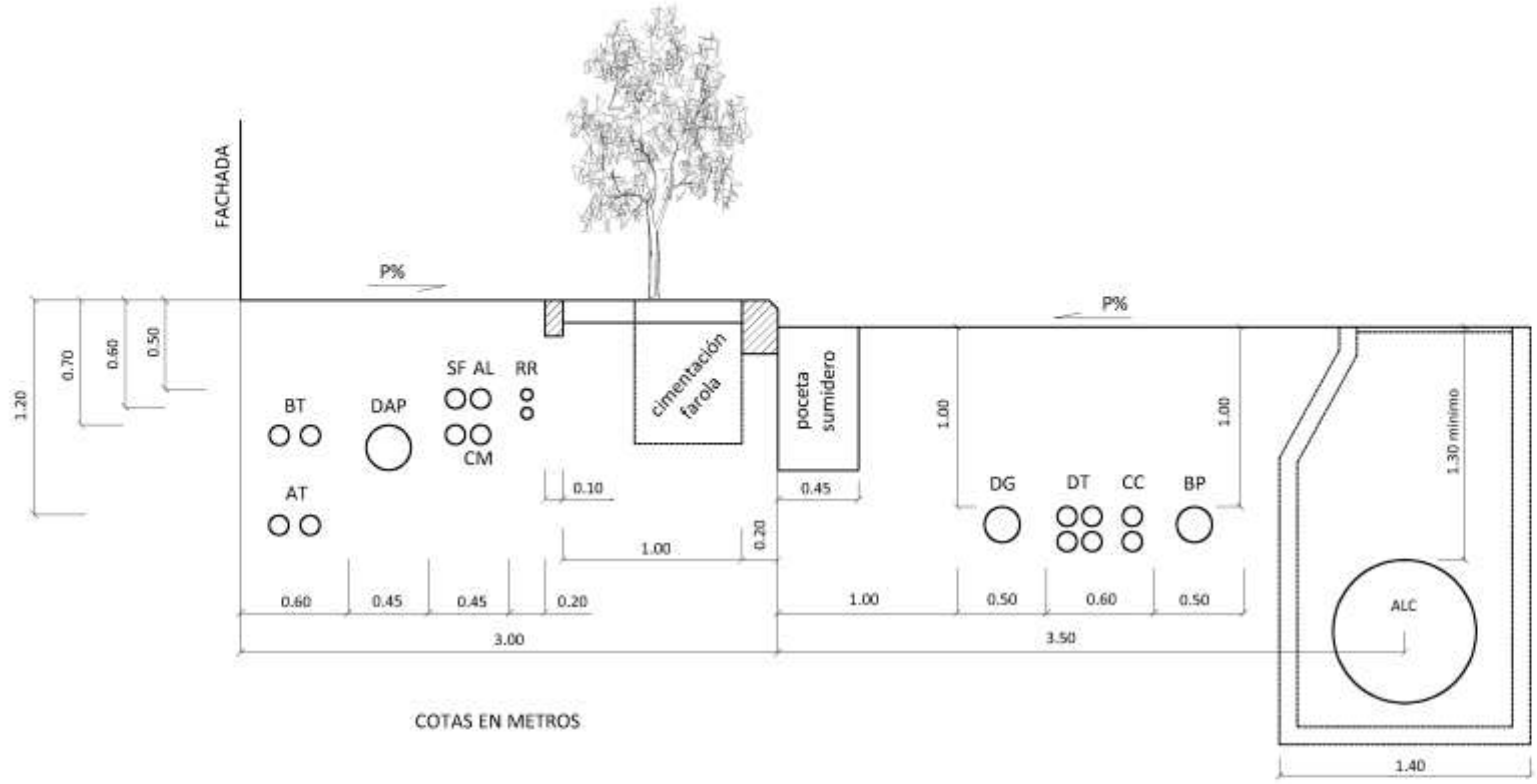

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.00 METROS CON ALCORQUE	Plano 3.5

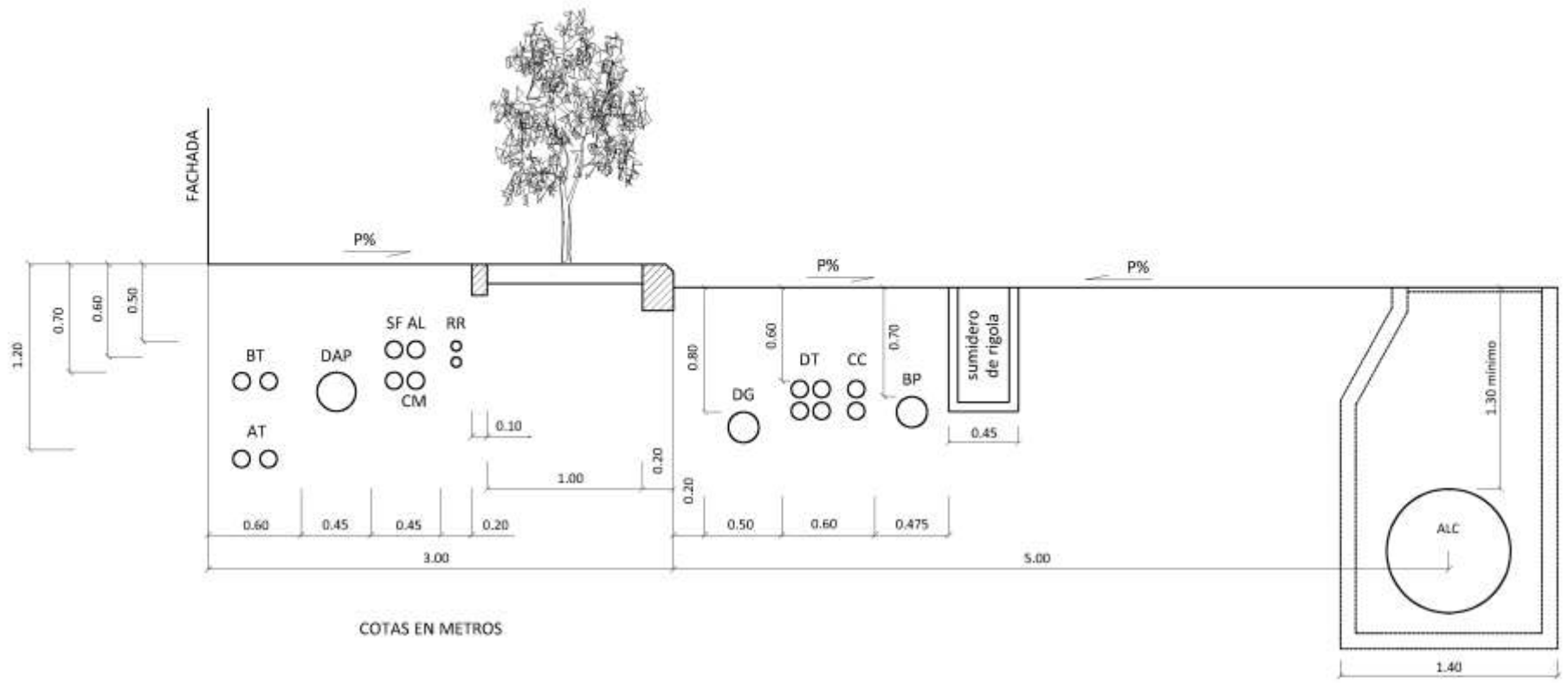

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.00 METROS CON ALCORQUE	Plano 3.6

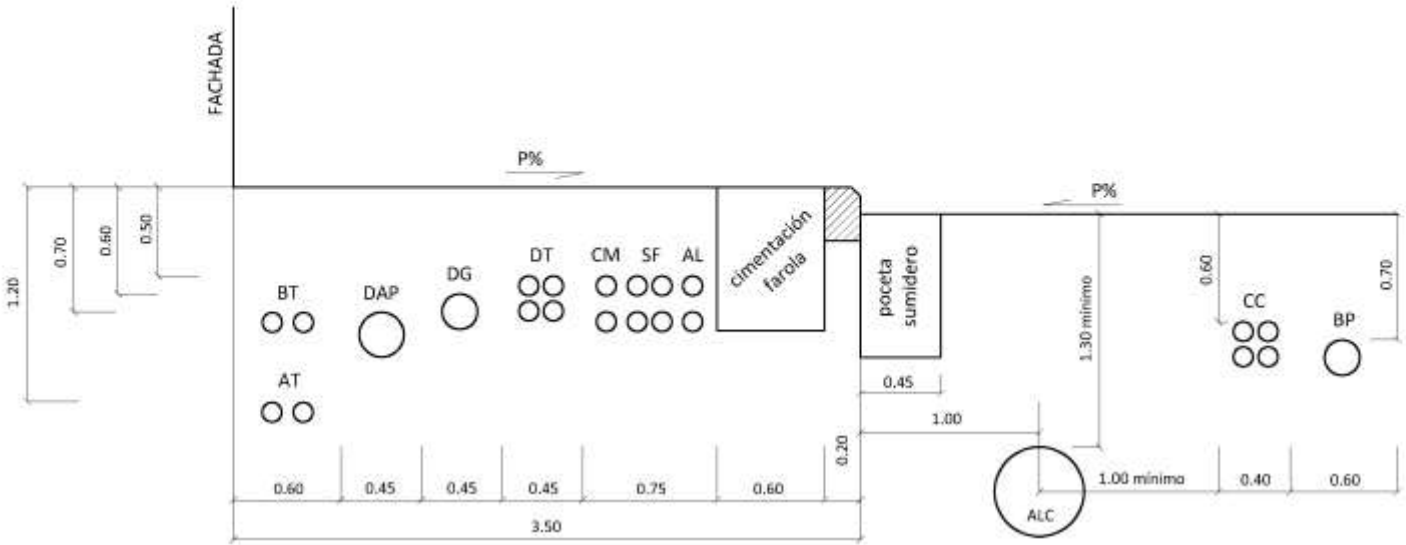

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.50 METROS	Plano 4.1

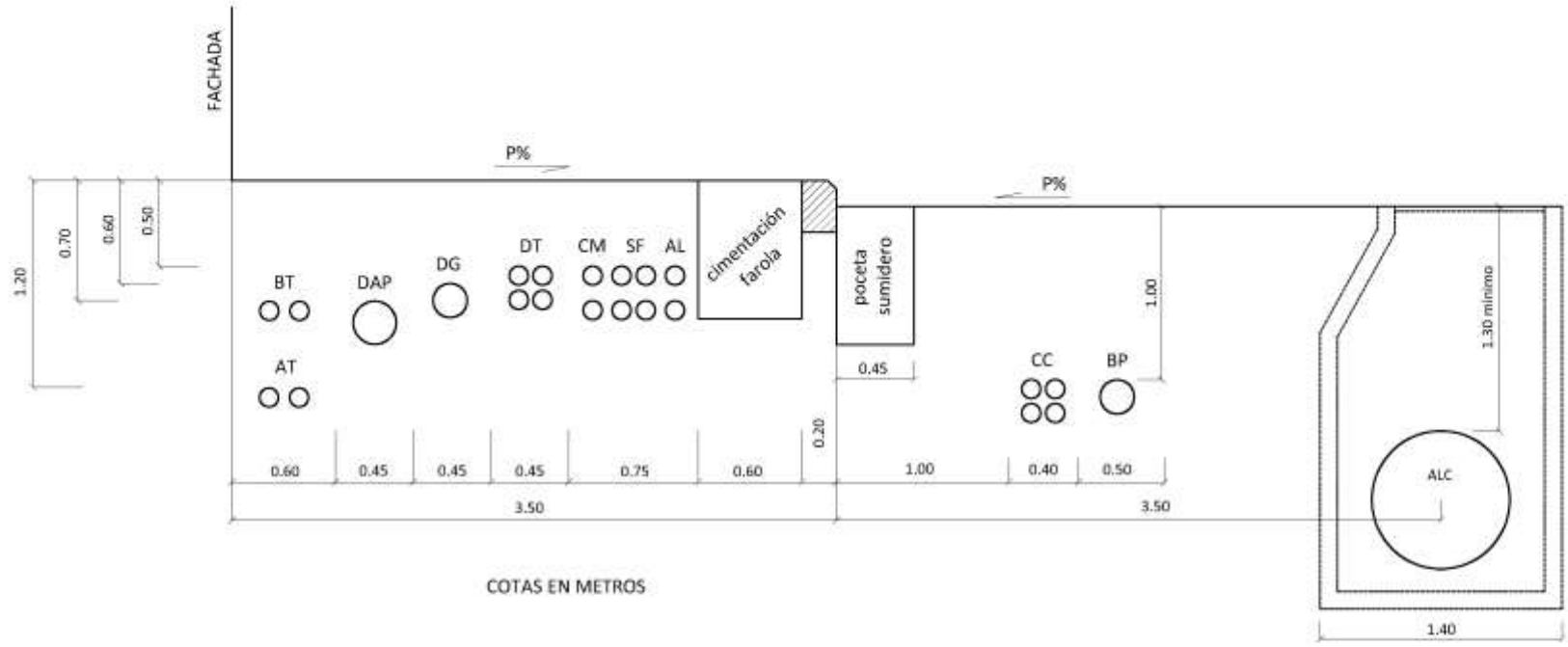

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.50 METROS	Plano 4.2

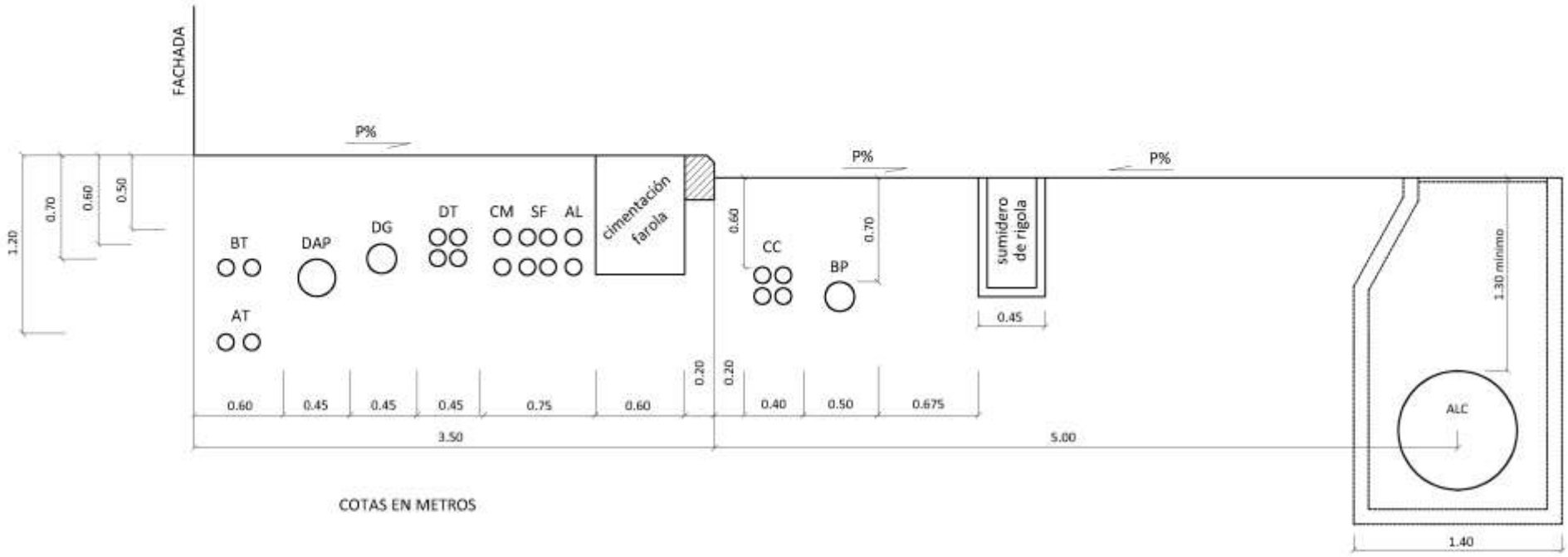

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.50 METROS	Plano 4.3

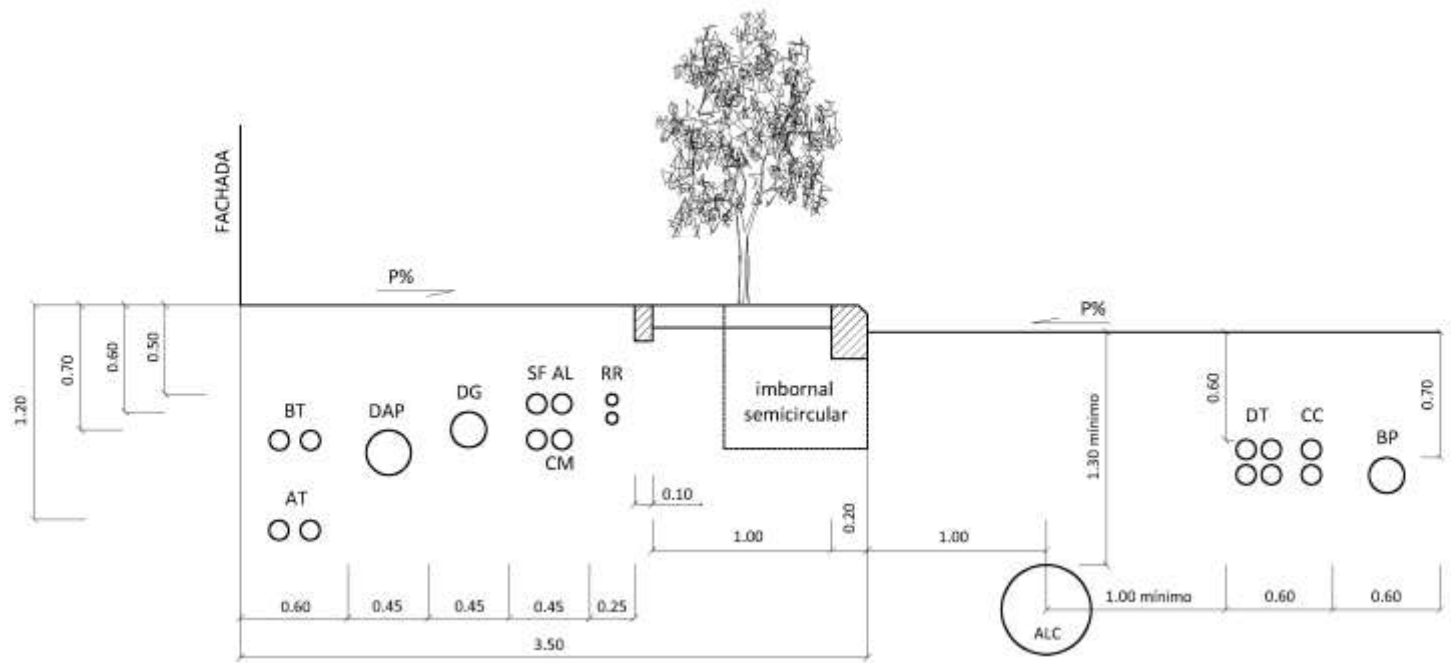

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.50 METROS CON ALCORQUE	Plano 4.4

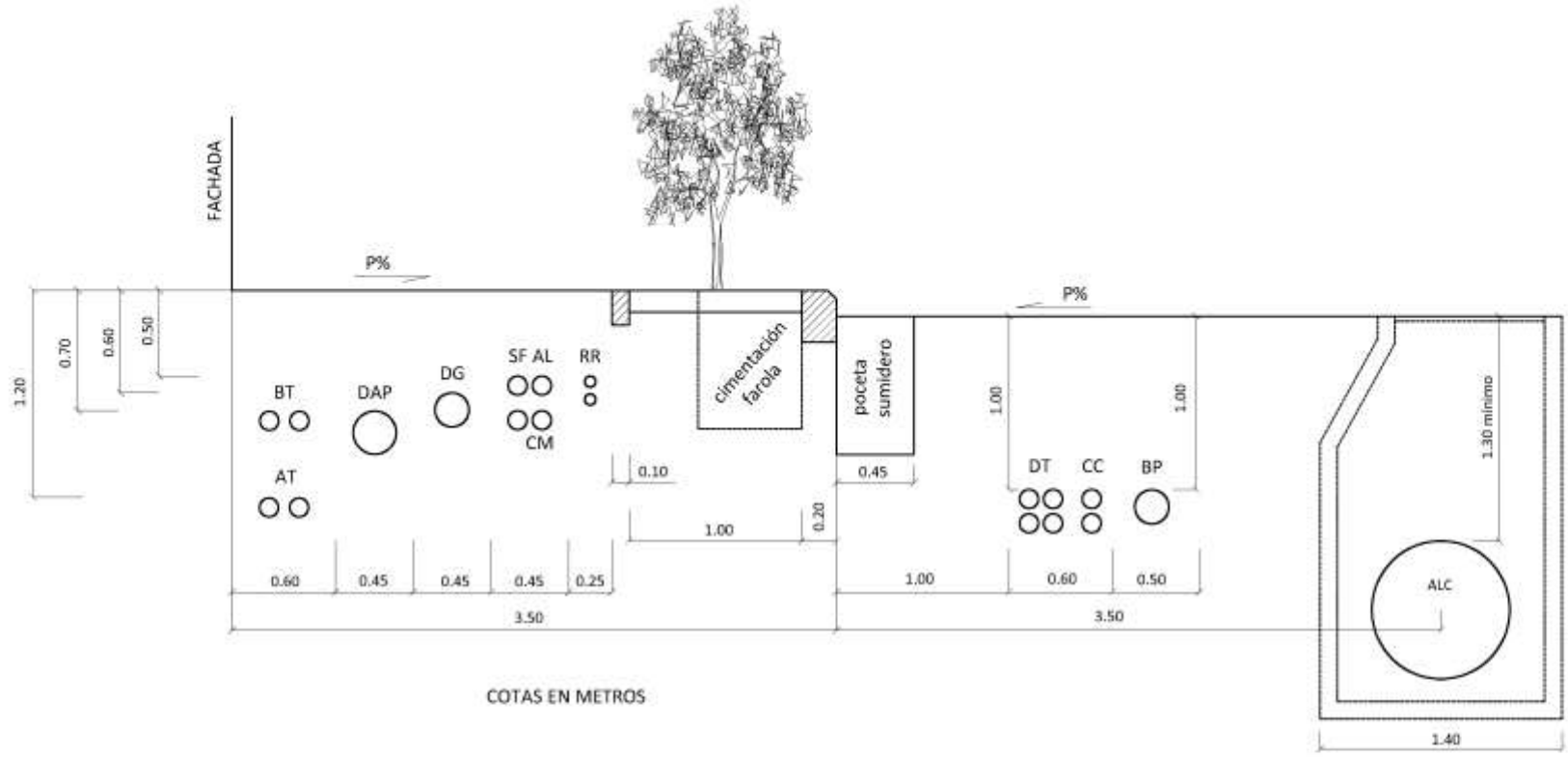

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.50 METROS CON ALCORQUE	Plano 4.5

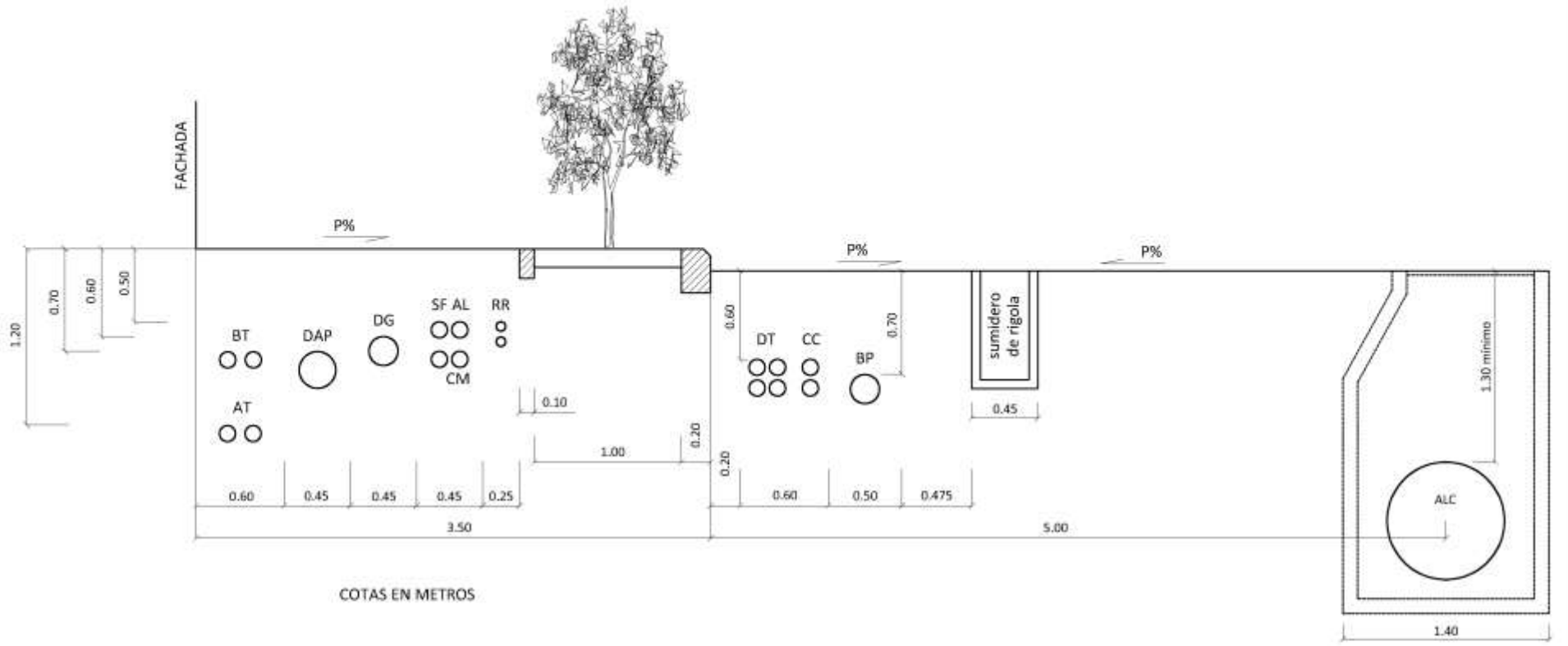

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 3.50 METROS CON ALCORQUE	Plano 4.6

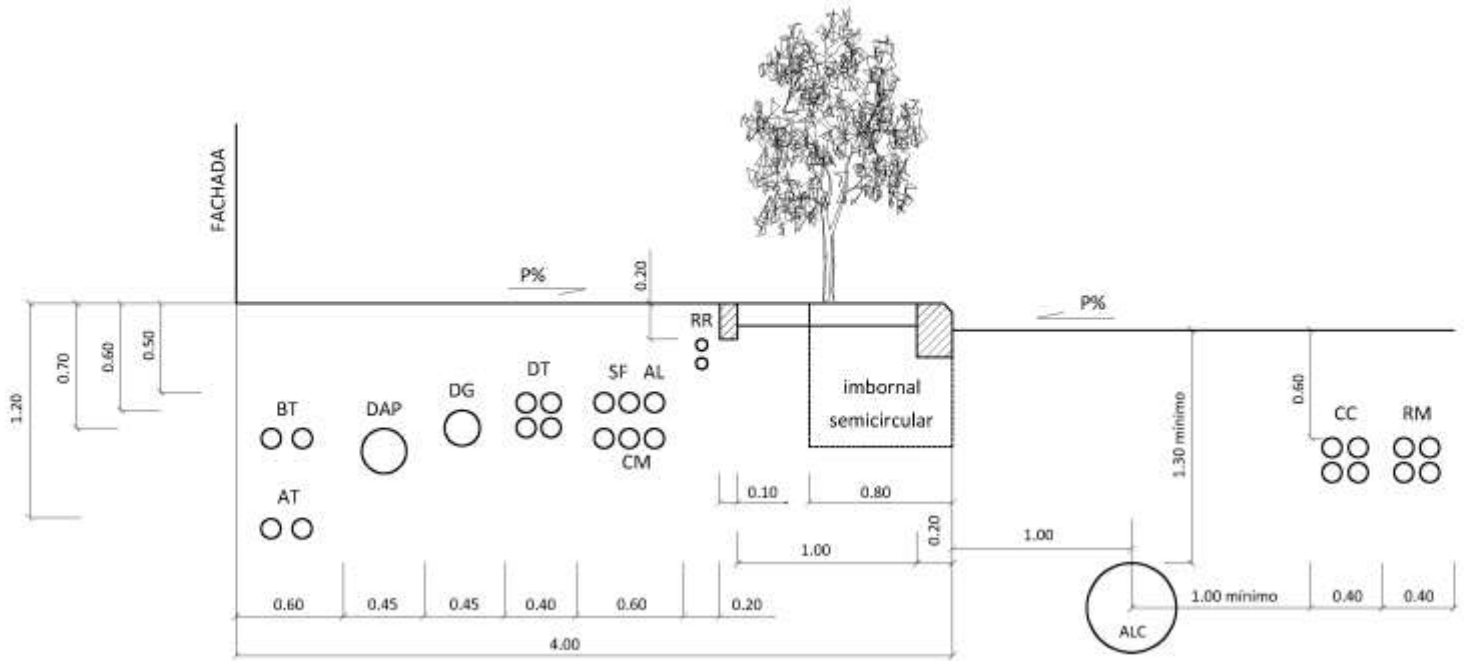

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 4.00 METROS	Plano 5.1

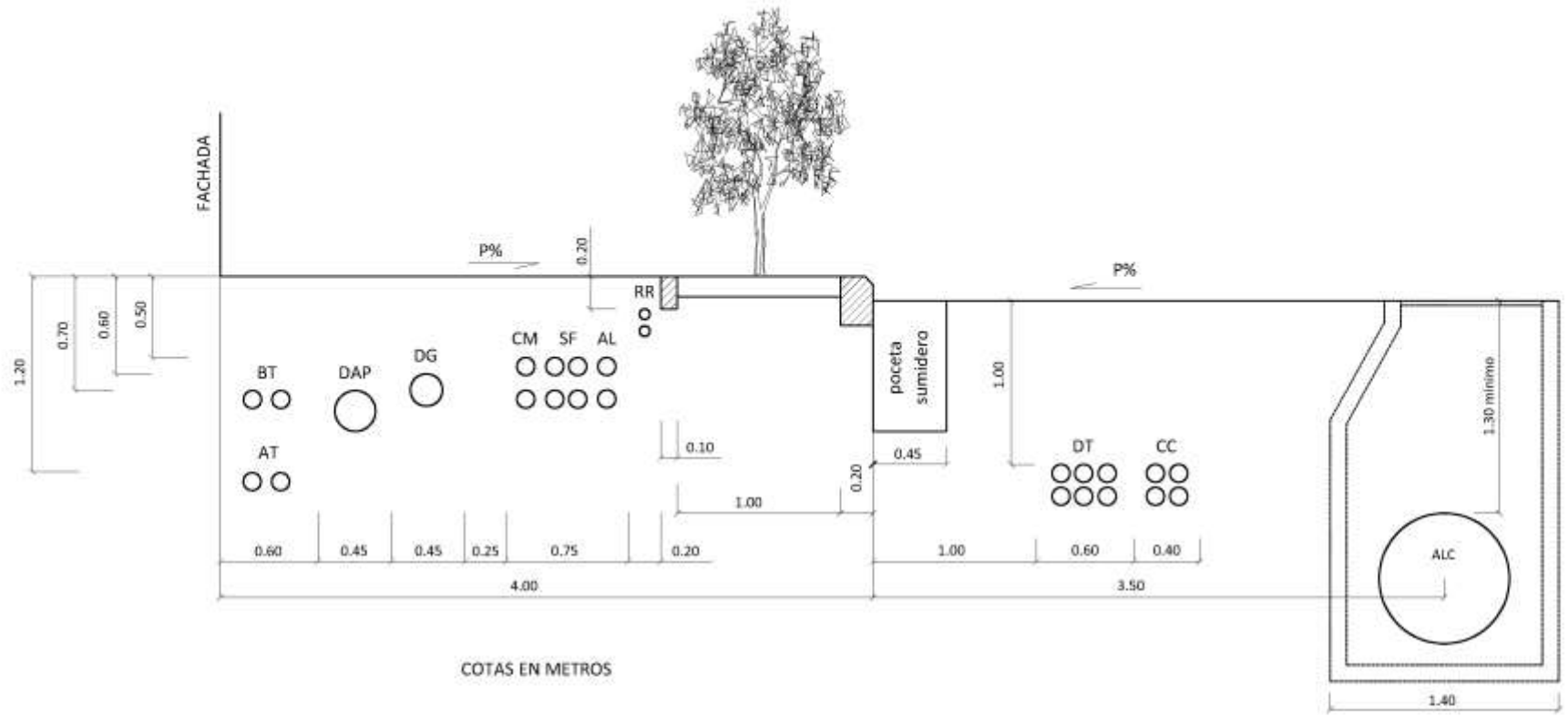

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 4.00 METROS	Plano 5.2

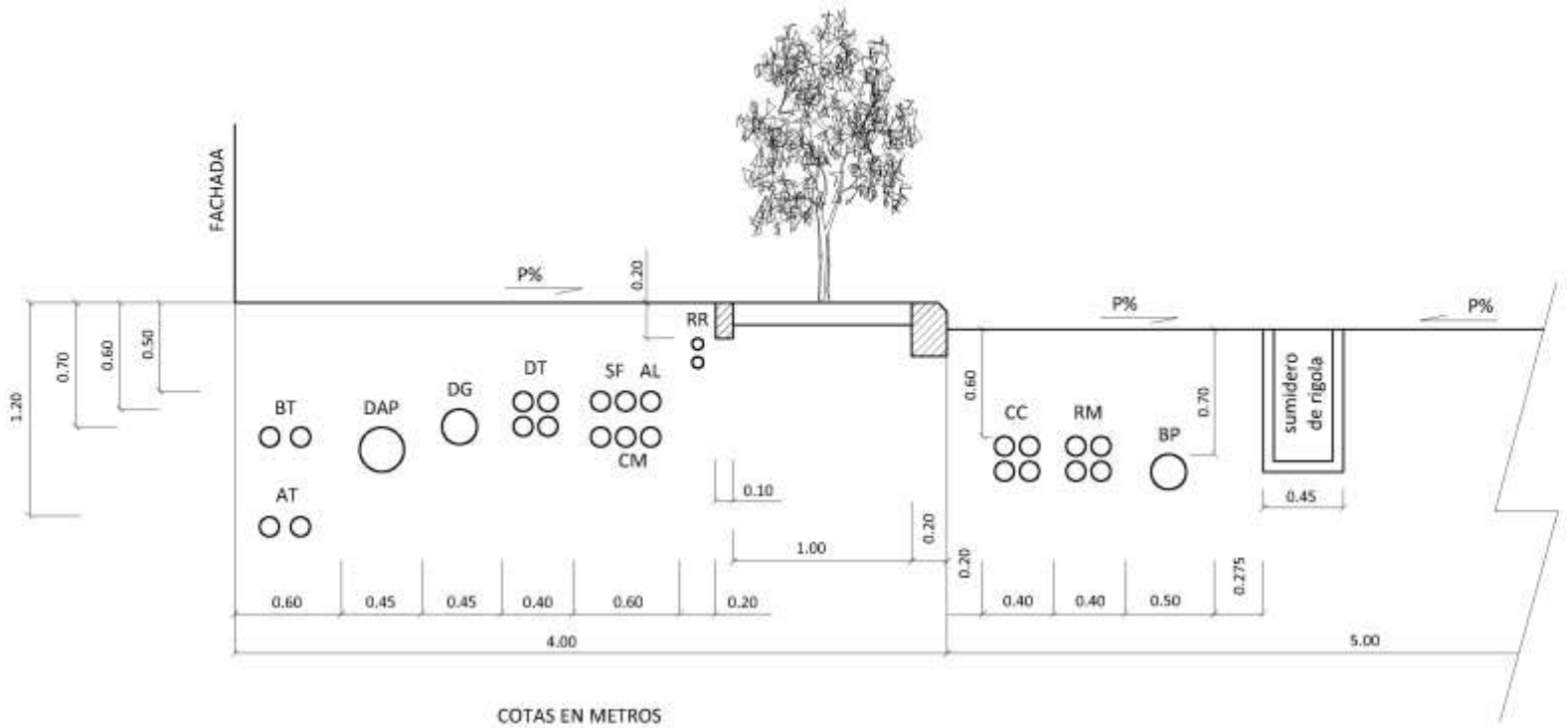

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 4.00 METROS	Plano 5.3

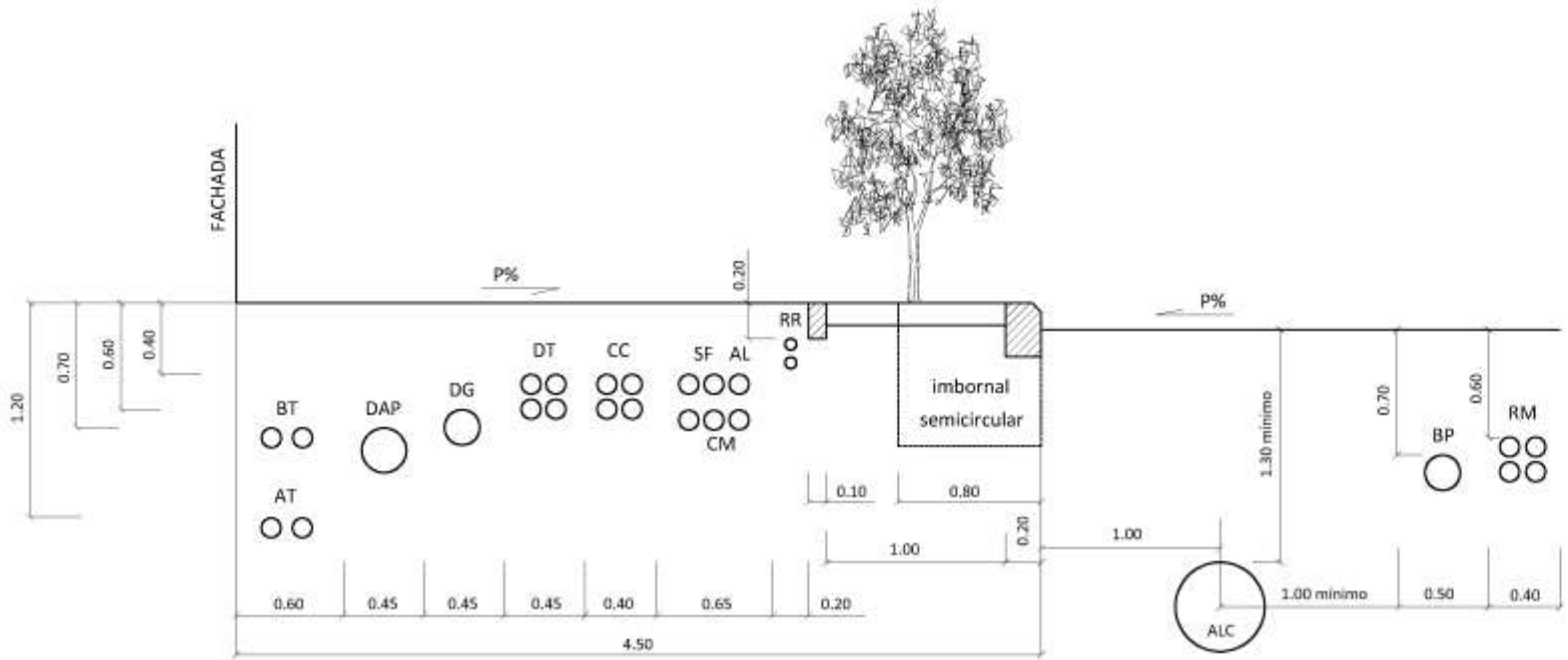

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 4.50 METROS	Plano 6.1

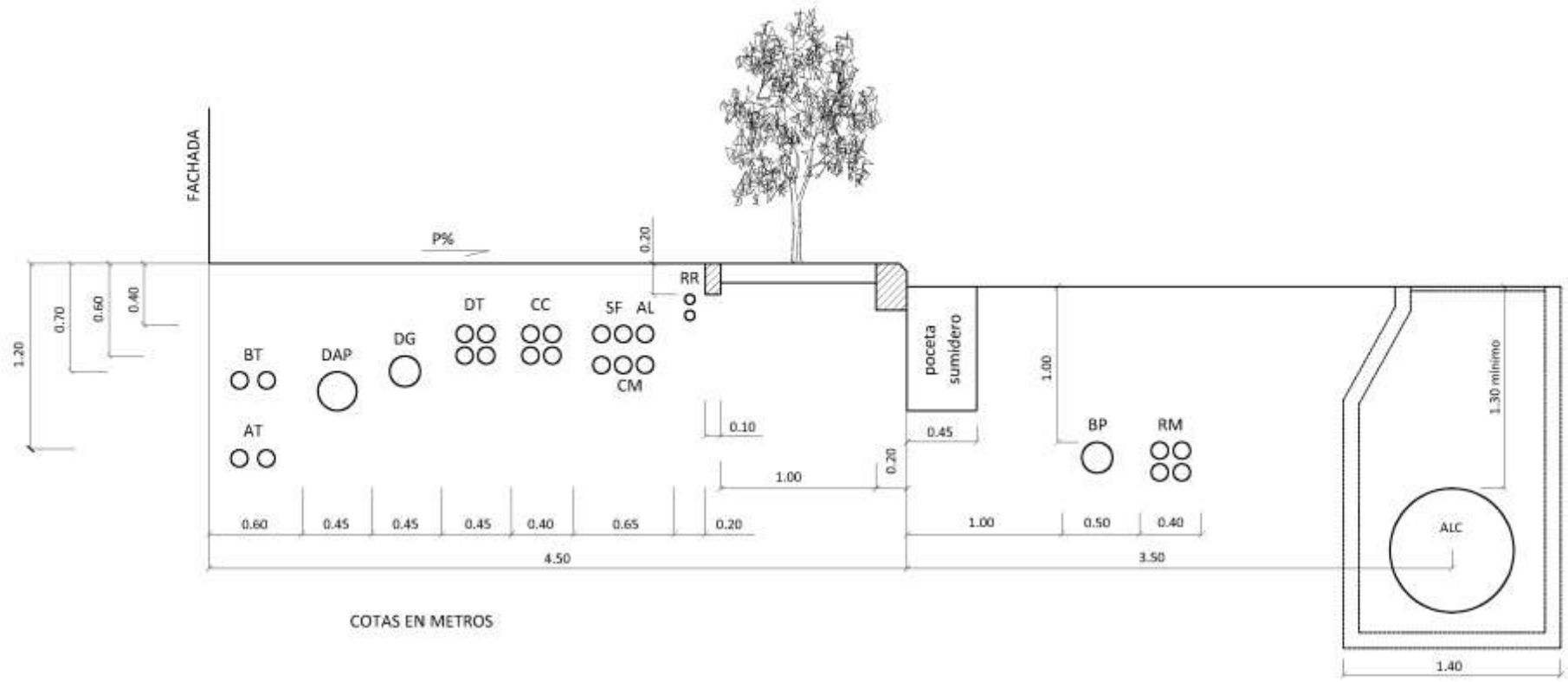

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 4.50 METROS	Plano 6.2

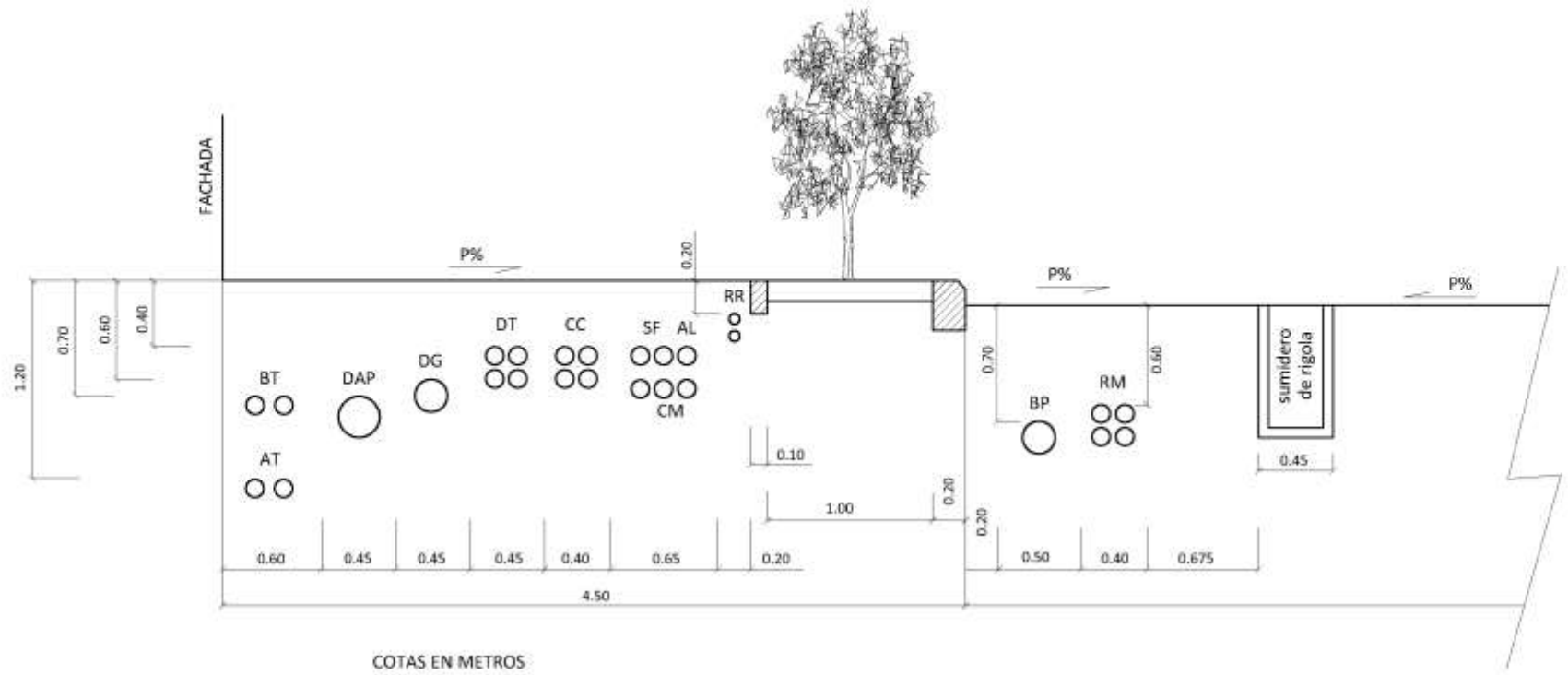

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 4.50 METROS	Plano 6.3

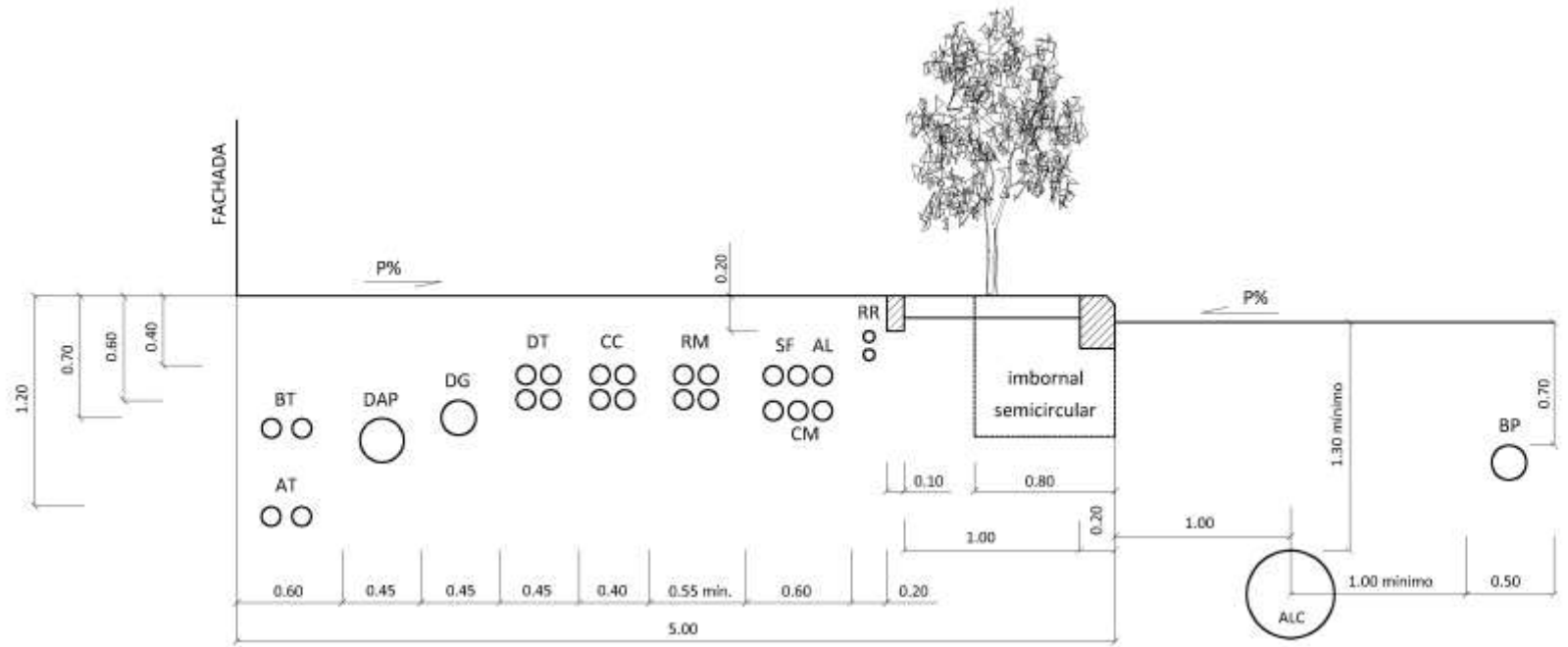

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 5.00 A 6.00 METROS	Plano 7.1

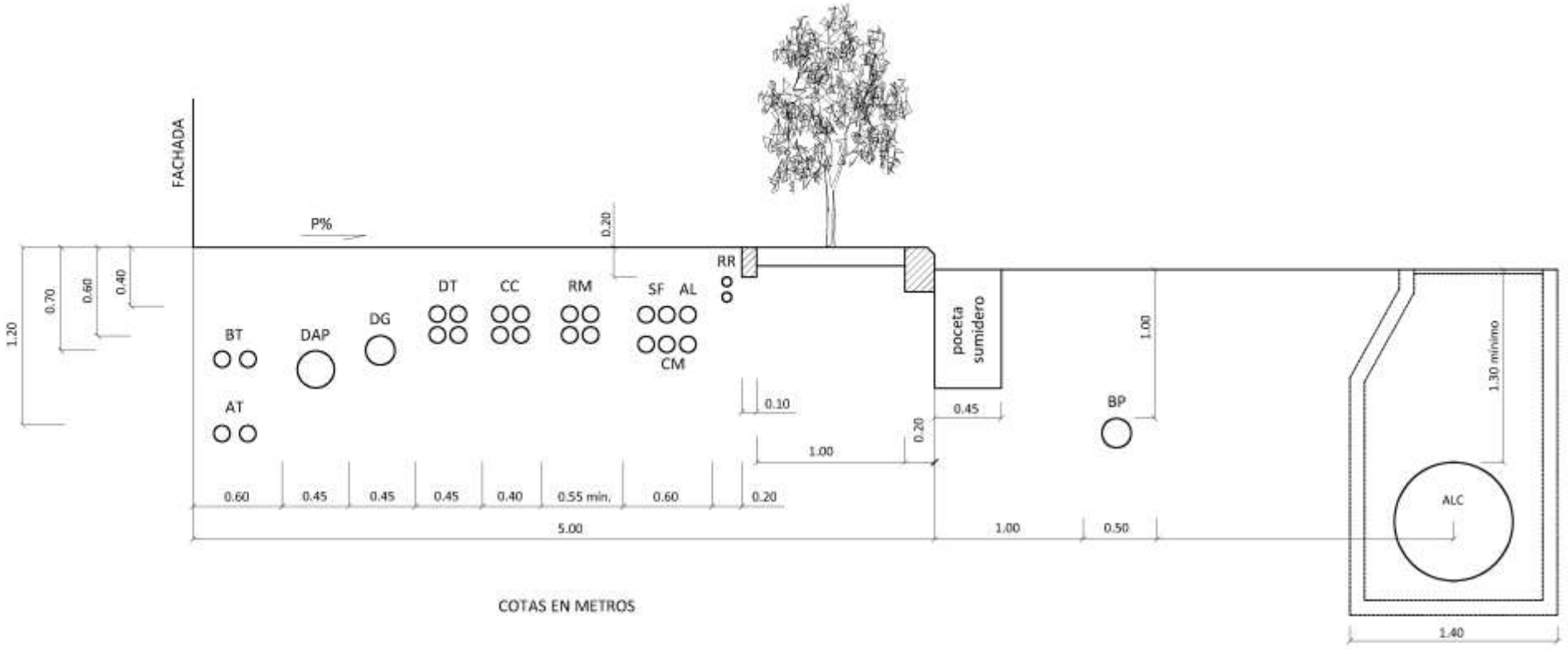

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 5.00 A 6.00 METROS	Plano 7.2

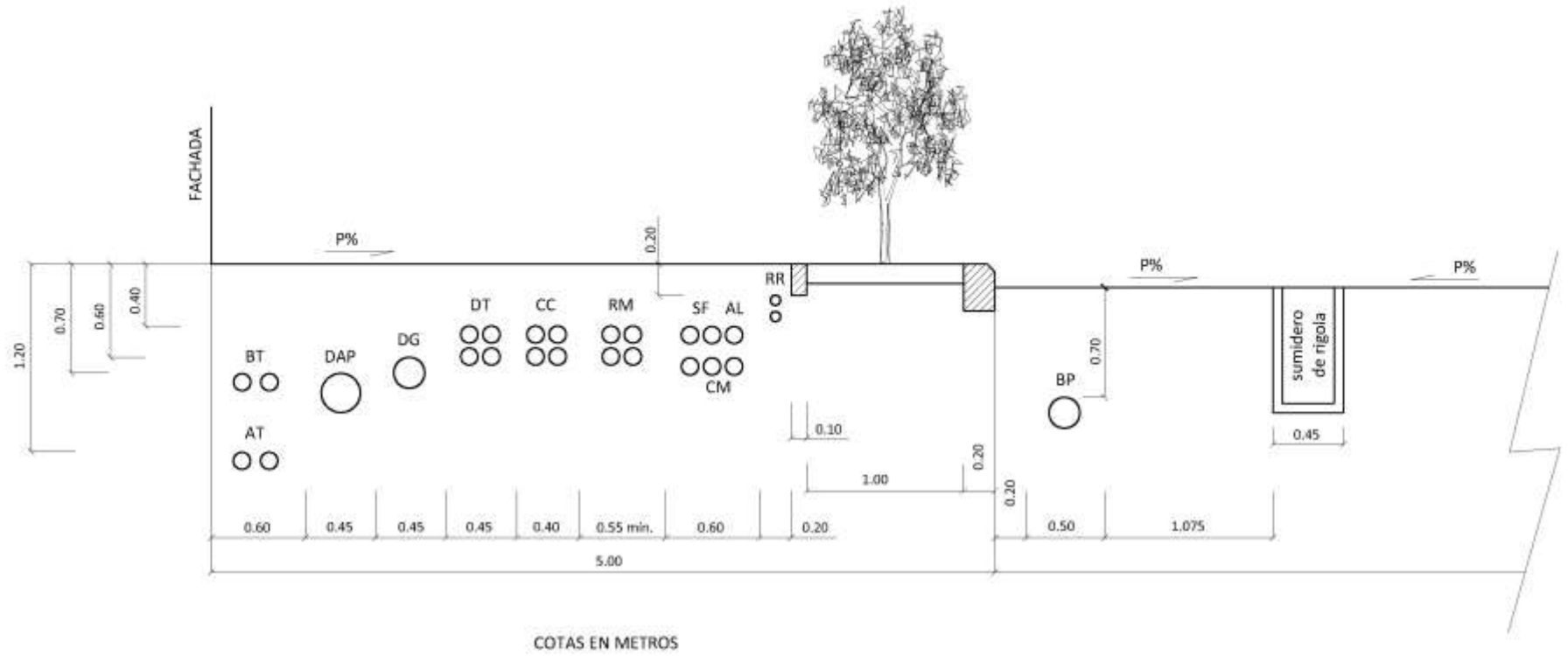

COTAS EN METROS

LEYENDA

BT	Baja tensión (≤ 1 kV)
AT	Alta tensión (> 1 kV)
DAP	Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG	Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT	Red de distribución y dispersión de telefonía
AL	Alumbrado público
CM	Comunicaciones municipales
SF	Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC	Alcantarillado
CC	Comunicaciones por cable
BP	Red de agua, baja presión
RR	Red de riego
RM	Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA DE 5.00 A 6.00 METROS	Plano 7.3

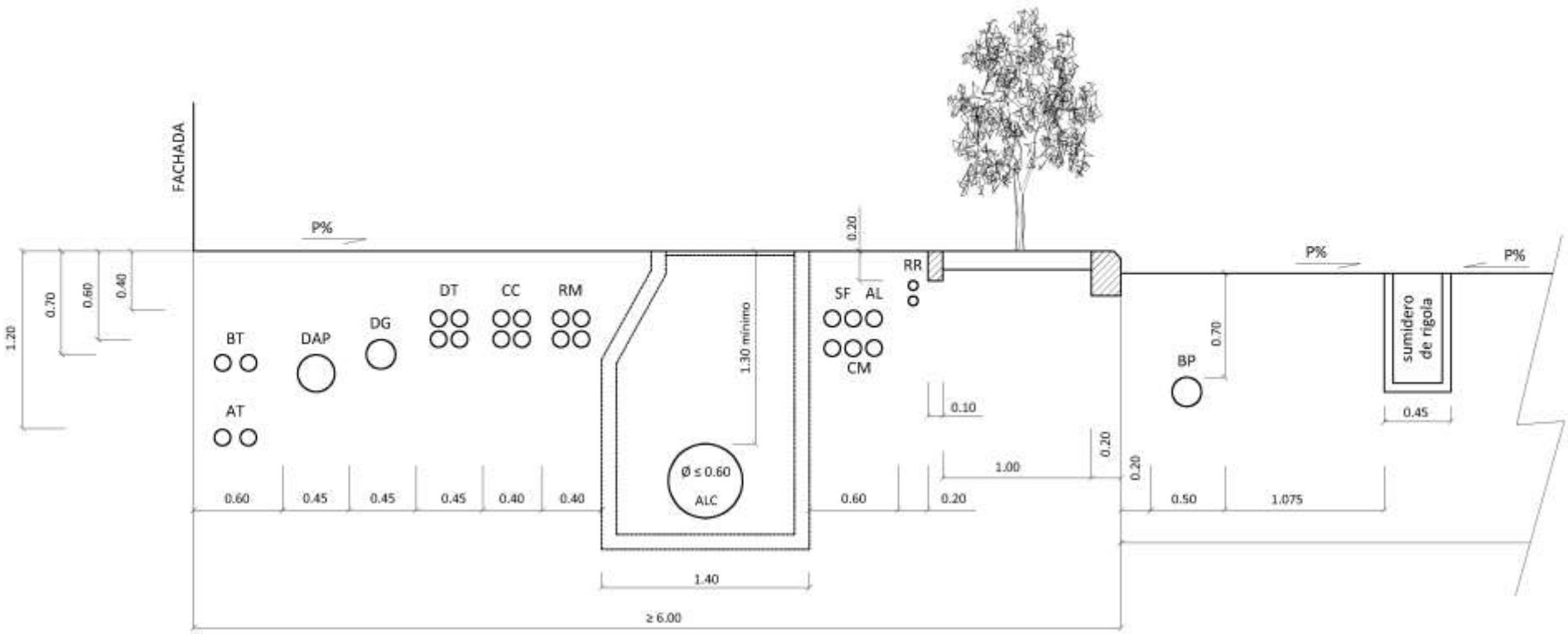

LEYENDA

COTAS EN METROS

BT Baja tensión (≤ 1 kV)
AT Alta tensión (> 1 kV)
DAP Red de distribución de agua potable (Ø ≤ 250 mm.)
DG Red de distribución de gas (Ø ≤ 250 mm.)
DT Red de distribución y dispersión de telefonía
AL Alumbrado público
CM Comunicaciones municipales
SF Semáforos y comunicaciones de control de tráfico
ALC Alcantarillado
CC Comunicaciones por cable
BP Red de agua, baja presión
RR Red de riego
RM Reserva municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ANEJO A LA ORDENANZA DE OBRAS EN EL DOMINIO PÚBLICO MUNICIPAL PARA LA INSTALACIÓN DE SERVICIOS PÚBLICOS

Escala 1:40	ESQUEMAS DE IMPLANTACIÓN DE CANALIZACIONES	Febrero 2025
	ACERA MAYOR DE 6.00 METROS	Plano 8

ANEJO II

“Carteles de obra”

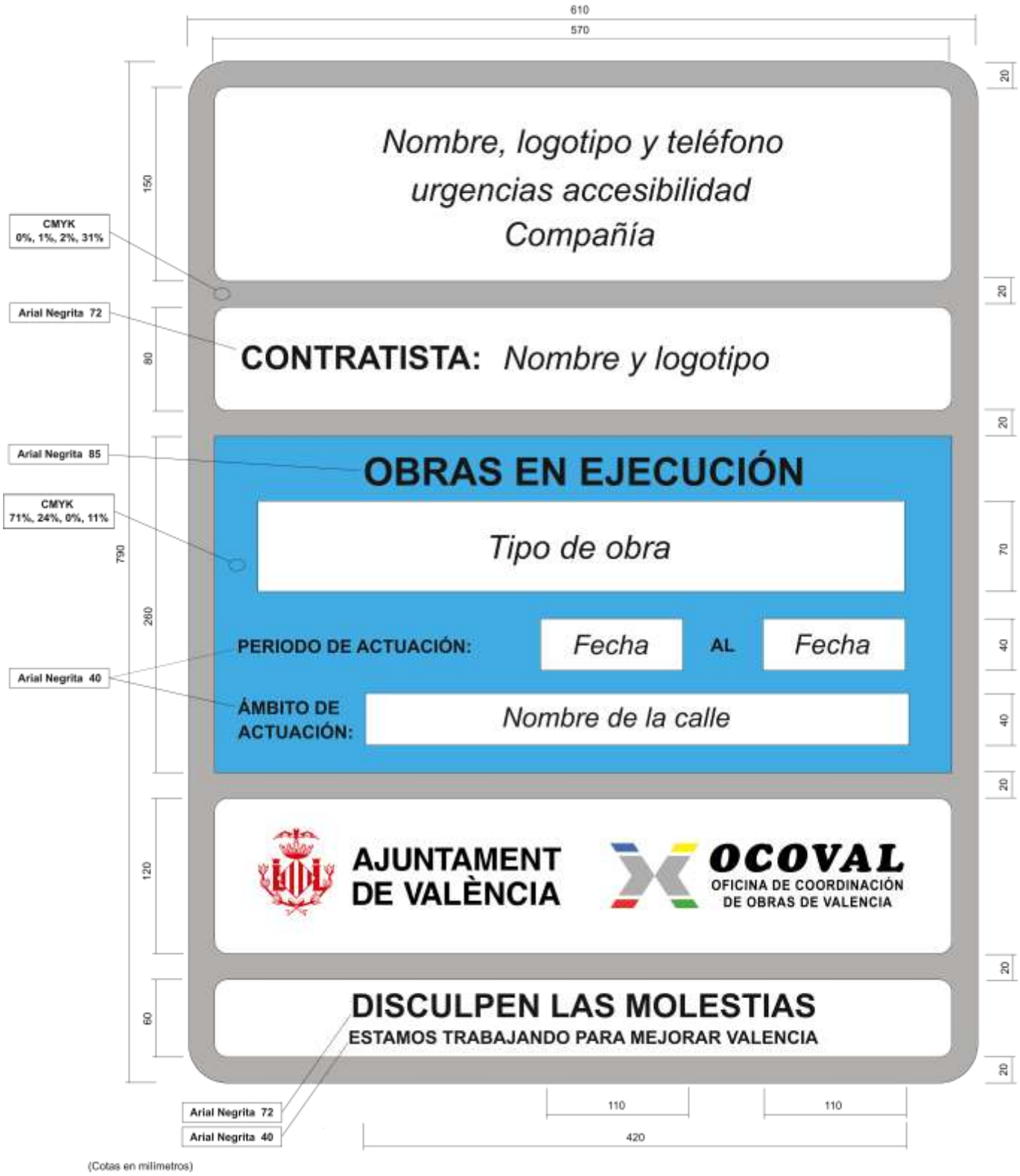

Figura 1. Cartell d'obra

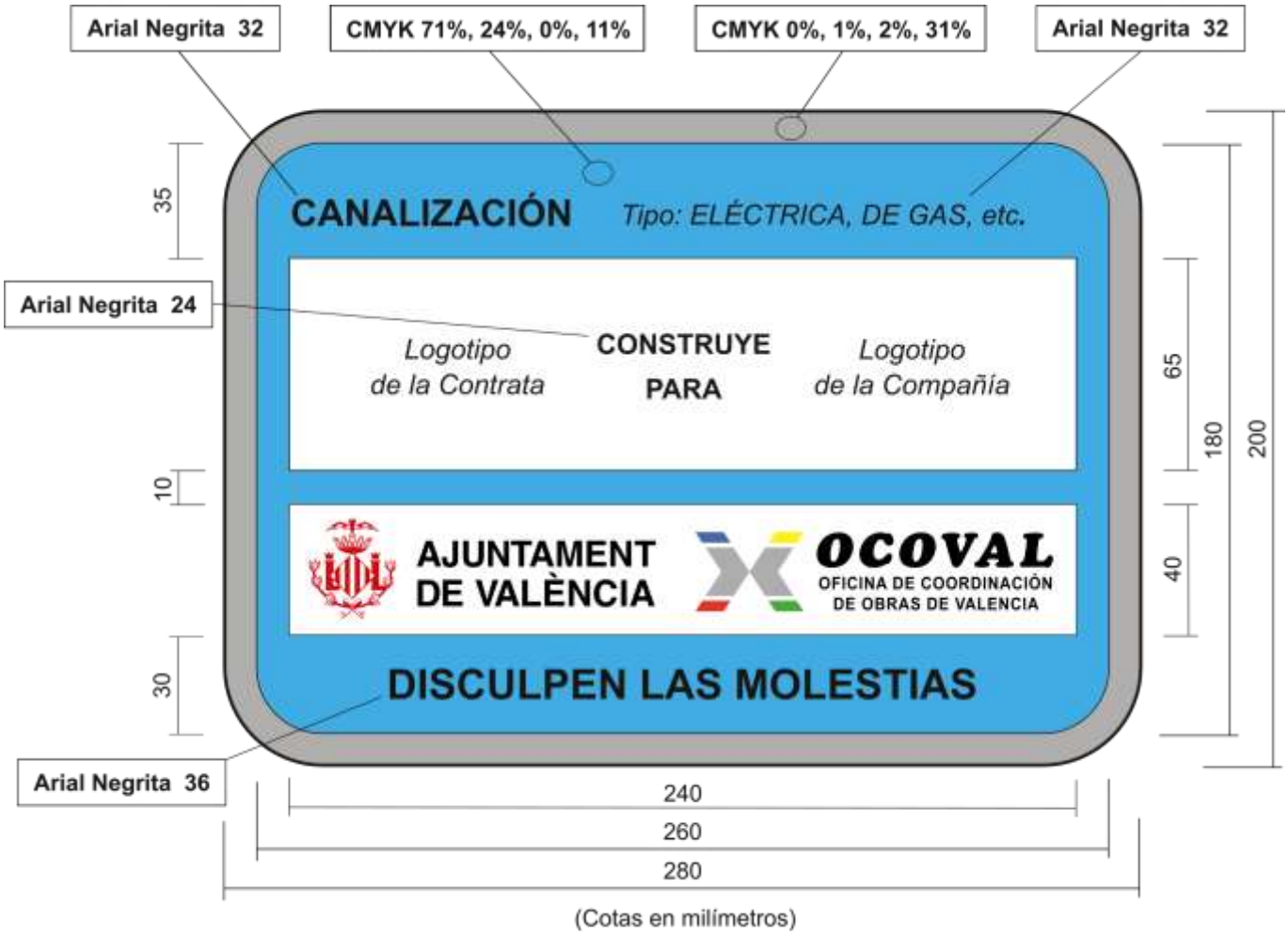

Figura 2. Cartell d'obra per a col·locació en tanques

ANEJO III

“Reposición de pavimentos en vía pública. Planos”

CANALITZACIÓ PER CALÇADA O ZONA D'ESTACIONAMENT DE MANERA OBLIQUA A LA LÍNIA DE FAÇANA

Figura 1. Afecció 1 carril. Superfície mínima a asfaltar.

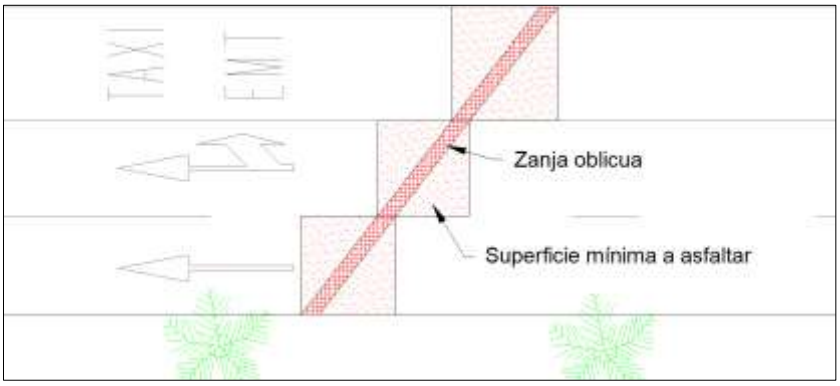

Figura 2. Afecció diversos carrils. Superfície mínina.

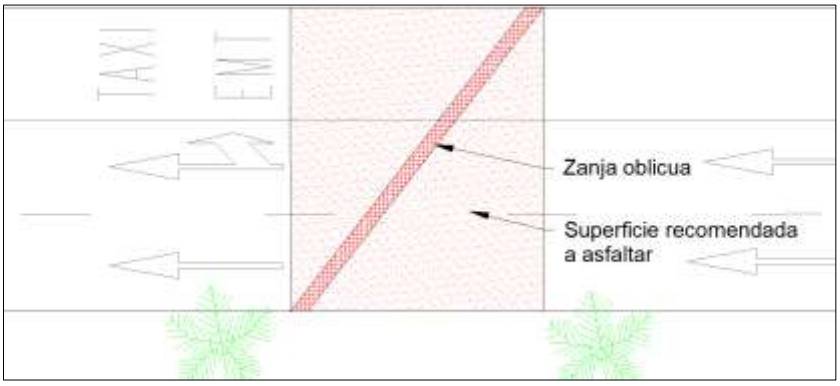

Figura 3. Afecció diversos carrils. Superfície recomanada.

CANALITZACIÓ PER CALÇADA
EN PARAL·LEL A LA LÍNIA DE FAÇANA

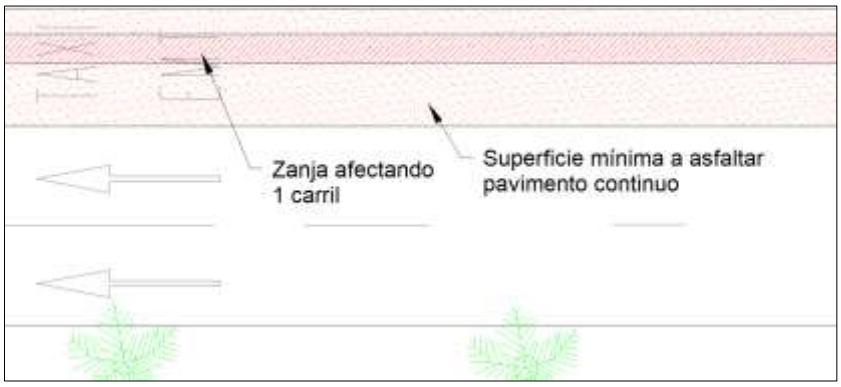

Figura 4. Afecció 1 carril. Superfície a reasfaltar.

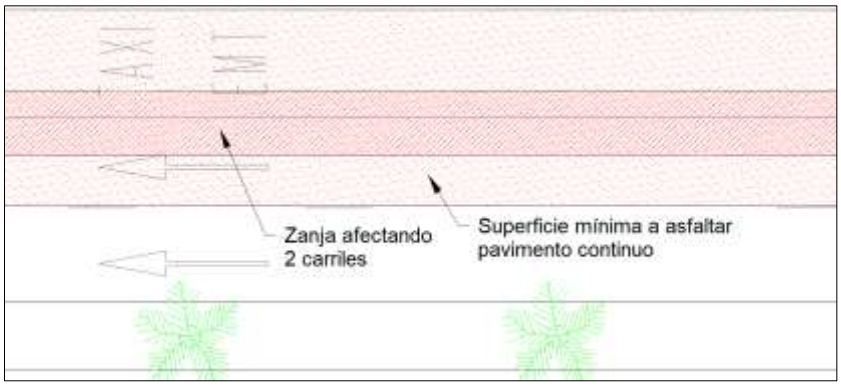

Figura 5. Afecció diversos carrils. Superfície a reasfaltar.

CANALITZACIÓ PER VORERA DE MANERA OBLIQUA A LA LÍNIA DE FAÇANA

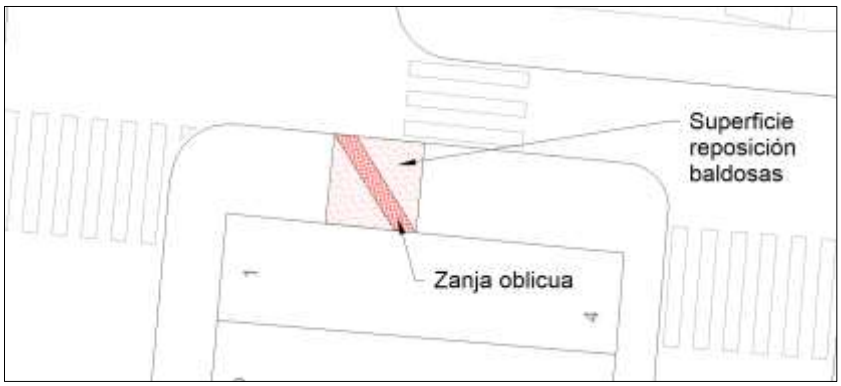

Figura 6. Superfície reposició rajoles en rasa obliqua.

ANEJO IV

“Definiciones”

1. Accessibilitat Universal: És la condició que han de complir els entorns, processos, béns, productes i servicis, així com els objectes, instruments, ferramentes i dispositius, per a ser comprensibles, utilitzables i practicables per totes les persones en condicions de seguretat i comoditat i de la forma més autònoma i natural possible. Pressuposa l'estratègia de «disseny universal o disseny per a totes les persones».
2. Acció d'ofici: Actuació promoguda per l'autoritat o la persona funcionaria competent sense reclamar-ho prèviament la persona interessada.
3. Agrupació d'Interés Econòmic: Societat mercantil, sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica pròpia creada per a desenrotllar alguna activitat econòmica, auxiliar de la qual desenrotllen els seus socis/as, i amb la finalitat de facilitar l'activitat d'é stas o millorar els seus resultats.
4. Al·legació: Argument raonat concernent als fets que es debaten i a les normes jurídiques que els són aplicables, que oferix la persona interesseua o el seu representant legal a l'Administració que ha de resoldre sobre una petició o recurs.
5. Apoderament “apud acta”: Model de poders inscriptibles en el registre quan se circumscriga a actuacions davant la seua respectiva Administració i que s'atorgarà mitjançant compareixença electrònica en la corresponent seu electrònica fent ús dels sistemes de firma electrònica previstos en la Llei, o bé mitjançant compareixença personal en les oficines d'assistència en matèria de registres.
6. Arqueta: És un xicotet depòsit utilitzat per a rebre, enllaçar i distribuir canalitzacions o conductes subterranis; solen estar enterrades i tenen una tapa en la part superior per a poder registrar-les i netejar el seu interior d'impureses.
7. Audiència: Tràmit per a adduir raons o valorar proves que s'oferix a una persona interesseua en un procés o en un expedient administratiu.
8. Avís electrònic: Amb independència que la notificació es realitze en paper o per mitjans electrònics, les Administracions Públiques enviaran un avís al dispositiu electrònic i/o a l'adreça de correu electrònic de la persona interessada que ésta haja comunicat, informant-lo de la posada a la disposició d'una notificació en la seu electrònica de l'Administració o Organisme corresponent o en l'adreça electrònica habilitada única. La

falta de pràctica d'este avís no impedirà que la notificació siga considerada plenament vàlida.

9. Barrera física és qualsevol impediment, trava o obstacle que no permeta la lliure utilització i gaudi en condicions de seguretat dels espais, instal·lacions, edificacions, servicis i sistemes de comunicació.
10. Caducitat: Decadència de drets per la seua falta d'exercici en el terme establit en la llei o determinat per la voluntat de les parts. La caducitat implica la pèrdua de força d'una llei o un dret per transcurs del termini per al seu exercici. Té l'efecte d'extingir el dret de manera automàtica. La caducitat no es pot renunciar. S'aprecia d'ofici, no fa falta al·legar-la.
11. Caducitat de la llicència: Caducitat que implica la pèrdua d'eficàcia jurídica d'una llicència per no haver iniciat o acabat les obres en el termini concedit.
12. Caducitat del procediment administratiu: Paralització dels procediments iniciats a sol·licitud de la persona interesseua quan es dega a causa imputable a ésta l'Administració ha d'advertir d'esta paralització a la persona interesseua i si transcorren tres mesos sense que ésta realitze les activitats necessàries per a reprendre la tramitació, es produïx la caducidoneu. La declaració requerix una resolució administrativa que ha de ser notificada a les persones interessades.
13. Carrers per als vianants: aquelles en les quals la totalitat de la via estiga reservada de manera permanent a l'ús per als vianants excepte en l'horari permés per a càrrega i descàrrega i per al pas de vehicles de servici públic o de residents.
14. Canalització: és l'obra civil de traçat lineal, formada per un conjunt d'elements sota el terreny (conductes) i que donen suport als cables de les xarxes les xarxes del servici de què es tracte que donen suport a les instal·lacions de les xarxes del servici de què es tracte.
15. Cala o tast: Són les obertures que es realitzen en el paviment de calçades i voreres, l'amplària de les quals siga inferior a 1.5 metres i la seua longitud no supere els 5 m i que estan motivades per les avaries que es produïxen en les conduccions subterrànies i també les que s'efectuen per a localitzar altres conduccions que puga interferir en la instal·lació d'una nova canalització o en la renovació d'algun tram.

16. Certificat electrònic: Un certificat electrònic és un document firmat electrònicament per una prestadora de servicis de certificació que vincula unes dades de verificació de firma a una persona firmant i confirma la seua identitat.

    La persona firmant és la persona que utilitza un dispositiu de creació de firma i que actua en nom propi o en nom d'una persona física o jurídica a la qual representa.
17. Comunicació prèvia: Aquell document mitjançant el qual las persones interessadas posen en coneixement de l'Ajuntament les seues dades identificatives, ubicació física de l'immoble o de l'activitat a realitzar, i els altres requisits que siguen exigibles per a l'exercici d'un dret o l'inici d'una activitat.
18. Conduccions enterrades: són les que es col·loquen directament en el subsol sense utilitzar conductes preexistents, de manera que no puguen retirar-se o reparar-se sense obrir el paviment.
19. Conducte: Cada un dels tubs que componen la canalització.
20. Constructor/a: És el/l'agent que assumix, contractualment davant la persona promotora, el compromís d'executar amb mitjans humans i materials, propis o aliens, les obres o part de les mateixes amb subjecció al projecte.
21. Declaració responsable: Document subscrit per la persona titular, prestadora o promotora, o el seu representant, en el qual manifesta, sota la seua exclusiva responsabilitat, que complix amb els requisits exigits en la normativa vigent per al reconeixement d'un dret o per a l'exercici de l'activitat que es disposa a iniciar, que posseïx la documentació que així ho acredita, i que es compromet a mantindre el seu compliment durant el temps que dure este reconeixement o exercici.
22. Deficiència en la via pública: Defecte o imperfecció que es produïx en la via pública de qualsevol element o instal·lació susceptible de generar algun mal, molèstia, perill o incomoditat.
23. Denúncia: S'entén per denúncia, l'acte pel qual qualsevol persona, en compliment o no d'una obligació legal, posa en coneixement d'un òrgan administratiu l'existència d'un determinat fet que poguera justificar la iniciació d'ofici d'un procediment administratiu.

24. Depòsit previ a l'obtenció de la llicència: és el depòsit constituït en metàl·lic o aval amb la finalitat de garantir la reparació dels possibles danys, perjuís o costos derivats de les obres objecte de la llicència i que serà retornat, si és el cas, en acabar el termini de garantia.
25. Digitalització: S'entén per digitalització, el procés tecnològic que permet convertir un document en suport paper o en un altre suport no electrònic en un fitxer electrònic que conté la imatge codificada, fidel i íntegra del document.
26. Director/a d'obra: És el/l'agent que, formant part de la direcció facultativa, dirigix el desenrotllament de l'obra en els aspectes tècnics, estètics, urbanístics i mediambientals, de conformitat amb el projecte que la definix, la llicència d'edificació i altres autoritzacions preceptives i les condicions del contracte, a fi d'assegurar la seua adequació a la fi proposat.
27. Document electrònic administratiu: Són aquells documents que per a la seua validesa deuen: a) Contindre informació de qualsevol naturalesa arxivada en un suport electrònic segons un format determinat susceptible d'identificació i tractament diferenciat. b) Disposar de les dades d'identificació que permeten la seua individualització, sense perjuí de la seua possible incorporació a un expedient electrònic. Incorporar una referència temporal del moment en què han sigut emesos. d) Incorporar les metadades mínimes exigides. e) Incorporar les firmes electròniques que corresponguen d'acord amb el que es preveu en la normativa aplicable.
28. Document municipal de “Assenyalament de dates”: Document en el qual consta l'emplaçament de l'obra, classe d'esta, dates d'inici i finalització i, si és el cas horaris, amb la finalitat de poder ser exhibit obligatòriament a requeriment de la Inspecció municipal o la Policia Local.
29. Domini públic: Béns i drets de titularitat municipal destinats a l'ús públic o afectes a un servici públic, així com aquells als quals una llei atorgue expressament el caràcter de demanials.
30. Execució subsidiària: Mitjà d'execució forçosa que implica la intervenció d'una tercera persona per a donar compliment forçós a una obligació a costa de la persona obligada.

31. Elements d'urbanització: Son elements d'urbanització tots aquells que componen les obres d'urbanització, entenent per estes les referents a viari, pavimentació, sanejament, clavegueram, distribució d'energia elèctrica, enllumenat públic, proveïment i distribució d'aigua jardineria, mobiliari urbà (bancs, papereres, marquesines) i tots els elements d'accessibilitat (guals per als vianants, rampes, paviments podotáctiles, senyalització accessible, places PMR) i totes aquelles que, en general , materialitzen les indicacions del planejament urbanístic.
32. Element estructural: Qualsevol element constructiu elaborat in situ o prefabricat que, disposat en el conjunt edificat, col·labora de manera individual o en conjunt en la sustentació d'aquell, enfront de les accions gravitatòries, qualsevol altra acció mecànica externa com el sisme o el vent, entre altres, i els estats de càrregues i sobrecàrregues actives i passives.
33. Establiment: Edificació o espai físic determinat i diferenciat, situat en un emplaçament concret, estiga o no obert al públic, que inclou el conjunt de totes les peces que siguen contigües en este espai i estiguen comunicades entre si.
34. Expedient administratiu: és el conjunt ordenat de documents i actuacions que servixen d'antecedent i fonament a la resolució administrativa, així com les diligències encaminades a executar-la.
35. Expedient electrònic: Conjunt de documents electrònics corresponents a un procediment administratiu, qualsevol que siga el tipus d'informació que continguen.
36. Firma electrònica: Conjunt de dades en forma electrònica, consignats al costat d'uns altres o associats amb ells, que poden ser utilitzats com a mitjà d'identificació de la persona firmant.
37. Foliat o Indexat: Procés de gestió de l'expedient electrònic mitjançant el qual s'inclou en l'índex electrònic del mateix la concatenació ordenada de les referències als documents que l'integren i les empremtes digitals d'estos documents, finalitzant el procés amb la firma electrònica de l'índex.
38. Galeries de servicis: Aquelles infraestructures subterrànies destinades a allotjar les conduccions dels subministraments públics, que per les seues característiques i dimensions permeten un accés lliure en la totalitat del

seu recorregut per a fer les operacions d'instal·lació, conservació, manteniment i reparació de les conduccions situades en el seu interior.

39. Galeria no visitable o enregistrable, o calaix de servicis: són les infraestructures o corredors coberts amb lloses i accessibles des de l'exterior, que permeten la instal·lació en el seu interior de les conduccions i servicis de les diferents empreses subministradores.
40. Gestió de documents: Conjunt d'operacions dirigides al control eficaç i sistemàtic de la creació, recepció, ús, valoració i conservació dels documents, inclosos els processos per a incorporar i mantindre proves de les actuacions o activitats d'esta organització, en forma de documents i sistemes d'informació.
41. Hidrants: És aquella conducció d'aigua d'almenys 100 mil·límetres de diàmetre presa directament de l'artèria principal de distribució, amb capacitat suficient i servici permanent, acabada en una columna homologada amb diverses eixides per a connexió de mànegues de Bombers, o bé en una peça també homologada, amb dispositiu de rosca, de 100 mil·límetres de diàmetre per a situar eixa columna, que s'allotja en una arqueta subterrània proveïda de tapa per a ús exclusiu dels Bombers.
42. Homologació: És el requisit de solvència tècnica exigible per a poder executar obres en la via pública.
43. Impossibilitat Tècnica Justificada: Condició que impedix el compliment d'una prescripció d'esta Ordenança (p. ex. distàncies mínimes, amplàries de pas). Per a ser acceptada, la justificació haurà de ser documentada per un tècnic competent, acreditant que no existix solució tècnica alternativa viable, i haurà de ser validada expressament pels servicis municipals. En cap cas la dificultat econòmica, la conveniència de la contracta o la falta de previsió en el projecte seran considerades causes d'impossibilitat tècnica.
44. Indefensió: Situació en què es col·loca a qui s'impedix o es limita indegudament la defensa del seu dret en un procediment administratiu, anul·lant o restringint, totalment o parcialment, les seues oportunitats de defensa.
45. Índex electrònic: Relació de documents electrònics d'un expedient electrònic, firmada per l'Administració, òrgan o entitat actuant, segons siga

procedent i la finalitat de la qual és garantir la integritat de l'expedient electrònic i permetre la seua recuperació sempre que calga.

46. Informes tècnic i jurídic: L'informe tècnic, és redactat habitualment per professionals de la arquitectura i arquitectura tècnica, a més d'enginyeria i enginyeria tècnica, i en ell es comproven tots els paràmetres urbanístics esmentats des d'una òptica tècnica. A partir d'este informe, es redactarà l'informe jurídic, indicant-se en ell aspectes com el procediment a seguir per a l'atorgament de la llicència, l'òrgan competent per a resoldre, o la procedència de l'atorgament o denegació de la llicència. L'informe jurídic també arreplega la proposta de resolució, que servix de fonament perquè l'òrgan competent atorgue o denegue la llicència. No obstant això, el contingut d'estos informes no és vinculant per a ells, encara que lògicament per a resoldre en sentit contrari, hauran de motivar-ho àmpliament i mantindre's dins de la legalitat.
47. Informes tècnic i jurídic en la concessió de llicències: L'existència dels informes tècnics i jurídics en els expedients de concessió de llicències a més d'obligatòria, és essencial, perquè la seua absència buidaria de contingut el control que exercixen, de manera que les llicències concedides sense ells són nul·les.
48. Impuls del procediment administratiu: Obligació de l'Administració de, una vegada iniciat el procediment, desenrotllar l'activitat necessària perquè este arribe a la seua fi mitjançant l'adopció de la resolució final, i això sense necessitat d'excitada en este sentit per las persones interessadonas.
49. Infraestructura comuna de telecomunicació (ICT) és el conjunt d'equips, cables i mitjans tècnics que transporten els servicis de comunicacions des dels punts d'interconnexió dels diferents servicis (ràdio i televisió, telèfon i comunicacions de banda ampla fins a les preses d'usuari, a l'interior de les vivendes. També comprén les canalitzacions per on discorren els cables i els armaris de distribució o registre en els quals s'instal·la l'equipament tècnic.
50. Inspecció: Activitat de l'Administració que examina la conducta dels subjectes privats o, si és el cas, dels seus propis servicis o els d'altres administracions, per a comprovar el compliment de la normativa que els

és aplicable i, si és el cas, preparar la reacció administrativa a les transgressions que es detecten, que pot consistir en l'obertura d'un procediment sancionador. El resultat de la labor inspectora ha de ser reflectit pel funcionariado actuant en un document administratiu denominat “acta d'inspecció”.

51. Instal·lació: Conjunt d'equips, maquinària i infraestructures que es dota un establiment per a l'exercici d'una o diverses activitats.
52. Interés legítim: Condició que reunix la persona per a ser part en un procediment, consistent a tindre interés personal, individual o col·lectiu, distint de la situació jurídica que altres ciutadanes i ciutadans poden tindre respecte de la mateixa qüestió.
53. Interessat: Persona física o jurídica que promou el procediment per ser titular de drets o interessos legítims o que, sense haver-ho promogut, ostenta drets que poden veure's afectats per la resolució que finalment s'adopte en el procediment.
54. Llicència: Acte administratiu de naturalesa reglada, mitjançant el qual l'Ajuntament duu a terme un control preventiu sobre l'activitat de la ciutadania, autoritzant a esta per a l'exercici d'un dret preexistent, una vegada comprovat que este exercici complix amb els requisits legals o reglamentaris.
55. Metadada: Descripció estandarditzada de les característiques d'un conjunt de dades. En el context del document electrònic, qualsevol tipus d'informació en forma electrònica associada als documents electrònics, de caràcter instrumental i independent del seu contingut, destinada al coneixement immediat i automatitzable d'alguna de les seues característiques, amb la finalitat de garantir la disponibilitat, l'accés, la conservació i la interoperabilitat del propi document.
56. Motivació: Exposició de les raons o fonaments en què es basa una decisió.
57. Multa coercitiva: Mitjà d'execució forçosa que consistix en una càrrega econòmica que s'imposa al subjecte obligat per un acte administratiu previ que ha incomplit, i que és reiterada, si cal, per lapses de temps, amb la finalitat d'induir-li a complir l'ordenat. No té naturalesa sancionadora, per

la qual cosa la seua imposició és independent de les sancions que poden imposar-se i compatible amb elles.

58. Normativa sectorial: És aquella que regula de manera específica un àmbit concret d'alguna matèria o activitat. Són moltes les que afecten l'urbanisme, com per exemple el medi ambient, turisme, costes, la protecció del Patrimoni Cultural, etc.
59. Notificació electrònica: La notificació electrònica o telemàtica es pot definir com aquella efectuada per mitjans electrònics i que posa fi a un procediment electrònic, bé perquè la persona interessada està obligada a això, bé perquè així ho haja manifestat expressament una persona interesseual fet que no estiga obligada per Llei o Reglament a comunicar-se amb l'Administració per mitjans electrònics.
60. Notificació per compareixença electrònica: La notificació per compareixença electrònica consistix en l'accés per la persona interesseua degudament identifiqueua a el contingut de l'actuació administrativa corresponent a través de la seu electrònica o portal d'accés (art. 43 LPA). Perquè la compareixença electrònica produïsca els efectes de notificació, es requerirà que reunisca les següents condicions (art. 40.2 del citat Reial decret que va desenrotllar la LAESP): a. Amb caràcter previ a l'accés al seu contingut, la persona interessada deberá visualitzar un avís del caràcter de notificació de l'actuació administrativa que tindrà este accés. b. El sistema d'informació corresponent deixarà constància d'este accés amb indicació de data i hora.
61. Obra de nova planta: Constituïx obra de nova planta la construcció de nova factura d'obres i edificacions, la reconstrucció total o parcial d'edificacions preexistents derivades d'una ruïna o demolició prèvia i l'increment de superfícies construïdes i volums sobre els existents.
62. OCA: Organisme de Certificació Administrativa que dispose de la qualificació corresponent atorgada per l'Administració competingues-te, habilitat per a l'expedició de certificats que acrediten el compliment, per la persona titular, prestadora o promotora, de tots i cada un dels requisits tècnics i administratius exigits per la normativa vigent per a l'exercici d'un dret o l'inici d'una activitat.

63. OCOVAL AIE: És l'Oficina de Coordinació d'Obres de la ciutat de València, adscrita al Servici Municipal de Coordinació d'Obres i Manteniment d'Infraestructures i constituïda amb la forma jurídica d'Agrupació d'Interés Econòmic entre l'Ajuntament de València i les empreses d'instal·lació dels servicis de subministrament d'aigua, electricitat, energia i telecomunicacions amb la finalitat de participar en la tramitació de les llicències d'obres en la via pública relatives a estos servicis bàsics, incloent-hi la conservació i manteniment de les instal·lacions afectes a estos.
64. Ordenança Fiscal: Norma reglamentària local que té tres funcions: acordar la imposició i supressió dels tributs del municipi, desenrotllar els impostos municipals i establir el seu règim general de gestió, liquidació, inspecció i recaptació.
65. Paviment Podotáctil (o Tacte-visual): Paviment amb textures i colors contrastats (acanalat per a guia direccional i de botons per a advertiment) normalitzat, destinat a orientar i advertir de perills a les persones amb discapacitat visual, garantint un itinerari segur.
66. Persona amb Mobilitat Reduïda (PMR): Persona que, temporal o permanentment, té limitada la seua capacitat de moure's. Inclou no sols a persones usuàries de cadira de rodes, sinó també a persones amb dificultats per a caminar, persones majors, persones amb carrets de bebé, o amb equipatge voluminós.
67. Procediment administratiu: Sistema lineal de tràmits seriats, concatenats i jurídicament regulats, que, amb o sense la intervenció d'altres persones, es desenrotlla per òrgans que exercixen funcions executives de qualsevol nivell (estatal, regional, local, etc.) servint-los de llit formal obligatori per a produir, modificar, extingir o executar, en l'àmbit de la seua competència, una disposició final, vàlida, eficaç i fundada en dret, amb el caràcter d'acte o reglament administratiu.
68. Procediment administratiu sancionador: Conjunt de tràmits ordenats que l'Administración ha de realitzar en l'exercici de la seua potestat sancionadora amb la finalitat de garantir els drets de defensa de la persona acusada i l'encert de la seua decisió.

69. Promotor: Serà considerada promotora qualsevol persona, física o jurídica, pública o privada, que, individual o col·lectivament, decidix, impulsa, programa i finança, amb recursos propis o aliens, les obres d'edificació per a si o per a la seua posterior alienació, lliurament o cessió a tercers sota qualsevol títol.
70. Proposta de resolució: Últim acte de l'expedient administratiu previ a la resolució.
71. Protecció de dades: Conjunt de mesures per a garantir i protegir les dades de caràcter personal (qualsevol informació concernent a persones físiques identificades o identificables) registrats en suport físic que els faça susceptibles de tractament, i a tota modalitat d'ús posterior d'estes dades pels sectors públic i privat, a l'efecte de garantir i protegir les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, i especialment del seu honor i intimitat personal i familiar.
72. Projectista: És l'agent que, per encàrrec de la persona promotora i amb subjecció a la normativa tècnica i urbanística corresponent, redacta el projecte.
73. Projecte: És el conjunt de documents mitjançant els quals es definixen i determinen les exigències tècniques de les obres a executar. Haurà de justificar tècnicament les solucions proposades d'acord amb les especificacions requerides per la normativa tècnica aplicable.
74. Punt d'accés electrònic: Conjunt de pàgines web agrupades en un domini d'internet l'objectiu de la qual és oferir a l'usuari, de manera fàcil i integrada, l'accés a una sèrie de recursos i de servicis dirigits a resoldre necessitats específiques d'un grup de persones o l'accés a la informació i servicis d'una institució pública.
75. Ramal: S'entendrà com a rasa per a escomesa, o ramal, aquella que permet la connexió des d'un servici existent en la via pública a les instal·lacions d'alimentació als edificis, amb una traça sensiblement perpendicular a la façana.
76. Xarxa de clavegueram públic: és el conjunt de conductes o instal·lacions que en subsol de la població servixen per a l'evacuació de les aigües residuals i pluvials, construït, acceptat o concertat per l'Ajuntament de

València per a servici general de la població o d'una part d'esta i la neteja i la conservació de la qual realitza l'Administració Municipal.

77. Xarxa de sanejament: Conjunt de conductes i altres dispositius emprats per a conduir les aigües residuals o les pluvials al clavegueram públic o a una instal·lació particular de tractament d'aigua.
78. Xarxa SARA: Conjunt d'infraestructures tecnològiques que presta la xarxa de comunicacions que interconnecta els sistemes d'informació de les Administracions Públiques espanyoles i permite l'intercanvi d'informació i servicis entre estes, així com la interconnexió amb les xarxes de les Institucions de la Unió Europea i d'altres Estats membres.
79. Registre: Procés de gestió de documents paral·lel al de la captura, establit com un requisit legal, definit en la legislació de procediment administratiu com dotat de fe pública, que marca la incorporació d'un document al sistema de gestió de documents d'una Administració pública, mitjançant l'adjudicació d'un identificador únic en el moment de la seua entrada en el sistema.
80. Registre electrònic: Registre del qual ha de disposar cada Administració, en el qual es pràctica el corresponent seient de tot document que és presentat o que es rep en qualsevol òrgan administratiu, organisme públic o entitat vinculats o dependents d'estos, podent també anotar-se en el mateix l'eixida dels documents oficials dirigits a altres òrgans o particulars.
81. Registre electrònic d'apoderaments: Registre en el qual hauran d'inscriure's, almenys, els apoderaments de caràcter general atorgats apud acta, presencial o electrònicament, per qui ostente la condició d'interessat en un procediment administratiu a favor de representant, per a actuar en el seu nom davant les administracions públiques, així com la validació del poder.
82. Resolució administrativa: És l'acte administratiu dictat per l'òrgan competent per a això que posa fi al procediment administratiu, decidint totes les qüestions que en el mateix se susciten.
83. Replanteig d'obra: És l'acció de situar en el terreny, mitjançant instruments topogràfics i amb una exactitud preestablida, elements puntuals obtinguts en gabinet d'un pla o mapa. Estos punts se solen marcar sobre el terreny amb claus, estaques, lliteres, totxos de ferralla. S'utilitzaran com a

referència les bases existents en la zona. Si l'obra és d'envergadura convé realitzar una planificació dels treballs de replanteig, implantant una xarxa de bases intermèdia.

84. Reposició o substitució estructural: Execució o col·locació de nova factura d'elements estructurals, individuals o generals a causa de la insuficiència de la capacitat mecànica o la deterioració avançada que fan irrecuperables els existents.
85. Seu electrònica: Adreça electrònica disponible per al conjunt de la ciutadania a través de telecomunicacions la titularitat de les quals, gestió i administració correspon a una administració pública en l'exercici de les seues competències.
86. Senyalització Sensorial: Conjunt d'elements (tàctils, visuals/cromàtics i sonors) destinats a informar i guiar a persones amb discapacitat sensorial (visual o auditiva) en l'entorn, especialment en desviaments provisionals per obres.
87. Servicis entubats: són aquells que discorren per conductes destinats a albergar conduccions de subministraments públics, quan l'estesa de tubs o cables en el seu interior puga fer-se sense alçar el paviment o la vorera sense més solució de continuïtat que la relativa a les arquetes de registre i als punts d'entroncament.
88. Sistemes de firma admesos per les Administracions Públiques: 1. Las persones interessadas podran firmar a través de qualsevol mitjà que permeta acreditar l'autenticitat de l'expressió de la seua voluntat i consentiment, així com la integritat i inalterabilitat del document. 2. En el cas que las persones interesseuas optaran per relacionar-se amb les Administracions Públiques a través de mitjans electrònics, es consideraran vàlids a l'efecte de firma: a) Sistemes de firma electrònica qualificada i avançada basats en certificats electrònics qualificats de firma electrònica expedits per prestadors inclosos en la ‘‘Llista de confiança de prestadors de servicis de certificació’’. b) Sistemes de segell electrònic qualificat i de segell electrònic avançat basats en certificats electrònics qualificats de segell electrònic expedits per prestador inclòs en la ‘‘Llista de confiança de prestadors de servicis de certificació’’. c) Qualsevol altre sistema que les Administracions Públiques consideren vàlid en els termes

i condicions que s'establisca, sempre que compten amb un registre previ com a usuari que permeta garantir la seua identitat…”

89. Sistemes d'identificació de las persones interessadas en el procediment: 1. Les Administracions Públiques estan obligades a verificar la identitat de las persones interessadas en el procediment administratiu, mitjançant la comprovació del seu nom i cognoms o denominació o raó social, segons corresponga, que consten en el Document Nacional d'Identitat o document identificatiu equivalent. 2. Las persones interessadas podran identificar-se electrònicament davant les Administracions Públiques a través dels sistemes següents: a) Sistemes basats en certificats electrònics qualificats de firma electrònica expedits per prestadors inclosos en la ‘‘Llista de confiança de prestadors de servicis de certificació’’. b) Sistemes basats en certificats electrònics qualificats de segell electrònic expedits per prestadors inclosos en la ‘‘Llista de confiança de prestadors de servicis de certificació’’. c) Sistemes de clau concertada i qualsevol altre sistema, que les Administracions consideren vàlid en els termes i condicions que s'establisca, sempre que compten amb un registre previ com a usuari que permeta garantir la seua identitat…,”.
90. Tapes de registre: Una tapa de registre és una coberta utilitzada per a protegir la boca d'accesse d'un pou de visita; es troben amb freqüència en els sistemes de clavegueram i de servicis públics. La tapa ha de ser robusta, per a resistir el pas de persones i vehicles, mentres que, al mateix temps, ha de permetre l'accés del personal treballador per a inspecció i manteniment. El disseny i material de la tapa haurà de ser, en tot cas, accessible, garantint la seua perfecta integració en el paviment enrasat, el seu caràcter antilliscant, el seu contrast cromáticotextural amb el paviment circumdant per a la seua detecció, i la seua nul·la generació de soroll.
91. Taxa municipal: és aquella imposada per la utilització privativa o l'aprofitament especial de terrenys d'ús públic local per a l'obertura de rases, sondatges i cales, així com qualsevol remoció de paviment o voreres en la via pública.

92. Tècnic/a: Persona física que posseïx qualsevol títol professional reconegut amb competències professionals per a exercir com a projectista, director/a d'obra o de l'execució de l'obra en els termes establits en la Llei d'Ordenació de l'Edificació i estiga facultada per a la firma de certificats de compliment normatiu de l'obra executada i/o l'activitat.
93. Estesa aèria: Són aquells la instal·lació dels quals del cable se sosté sobre pals de telecomunicacions o pals elèctrics.
94. Titular/prestador/a: Qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, que posseïx, sota qualsevol títol reconegut en dret, l'establiment on s'exercix o s'exercirà l'activitat objecte d'intervenció municipal o on s'executarà una obra, i té o preveu tindre el poder decisori sobre la seua explotació.
95. Títol habilitant: resolució o acord atorgat per l'Ajuntament que faculta a la persona o entitat sol·licitant per a dur a terme, en el domini públic municipal o en els espais privats d'ús públic, les activitats, instal·lacions i aprofitaments previstos en la present ordenança, després de la comprovació del compliment dels requisits referents a garanties, certificats finals de muntatge, pagament de taxes municipals, assegurances de responsabilitat i anàlegs, als que, si és el cas, s'haguera condicionat esta resolució o acord.
96. Traçabilitat: Propietat o característica consistent en què les actuacions d'una entitat poden ser imputades exclusivament a esta entitat. En l'àmbit de la gestió de documents, procés que facilita el seguiment de la creació, incorporació, moviment, ús i eventual modificació dels documents dins d'un sistema de gestió de documents.
97. Via pública: Qualsevol espai de domini comú per on hi haja trànsit per als vianants o de vehicles. Les vies públiques es regixen per la normativa internacional, nacional i local en la seua construcció, denominació, ús i limitacions; amb l'objectiu de preservar uns drets essencials.
98. Vicis ocults: Són els possibles defectes que pot tindre una obra o instal·lació que no són recognoscibles en l'examen de les mateixes en el moment del lliurament.

99. Vicis Ocults (a l'efecte d'esta ordenança): Defecte greu en l'execució de l'obra, no apreciable en el moment de la recepció d'esta, derivat d'una mala praxi tècnica (p. ex. deficient compactació del farciment, Art. 17; incompliment de grossàries de ferma, Art. 18). L'enfonsament del paviment sobre la traça de la rasa o el desajustament de tapes i arquetes (Art. 19.2) que aparega durant el termini de garantia, serà considerat la manifestació d'un vici ocult, per generar una barrera física a l'accessibilitat.
100. Rasa: S'entendrà com a rasa tota obra d'obertura del sòl de la via pública o remoció del paviment per a instal·lar qualsevol canalització subterrània, així com per a reparar avaries o desperfectes en les conduccions o instal·lacions de servicis, o verificar la seua situació, que no siga cala o tast.